

ΣΥΝΤΑΓΜΑ

*«ἡ δημοκρατία δικαίω
οὐδέποτε κατελύθη»*

Η ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

40 ΧΡΟΝΙΑ

*«ή δημοκρατία δικαίω
οὐδέποτε κατελύθη»*

Η ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

40 ΧΡΟΝΙΑ

Ο κατάλογος αυτός συνοδεύει την έκθεση
«ή δημοκρατία δικαίω ούδέποτε κατελύθη»: 40 χρόνια από την αποκατάσταση της Δημοκρατίας,
που διοργανώθηκε από τη Βιβλιοθήκη της Βουλής
και το Ίδρυμα της Βουλής για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία
τον Ιούλιο του 2014.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ευρυδίκη Αμπατζή, Θανάσης Βαλτινός, Θάνος Βερέμης, Γιάννης Βούλγαρης,
Κωνσταντίνος Μπότσιου, Ηλίας Νικολακόπουλος, Κωνσταντίνος Σβολόπουλος,
Γιάννης Τζαννετάκος, Ευάνθη Χατζηβασιλείου

Συντελεστές έκθεσης

ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ - ΟΡΓΑΝΩΣΗ

καθηγητής Παύλος Σούρλας
πρόεδρος Εκτελεστικής Επιτροπής, Ίδρυμα της Βουλής

Ευάγγελος Ν. Δρακόπουλος
προϊστάμενος Διεύθυνσης Βιβλιοθήκης, Βουλή

Ελένη Δρούλια
προϊσταμένη Τμήματος Κοινοβουλευτικής Βιβλιοθήκης, Βουλή

Άντζελα Καραπάνου
Τμήμα Κοινοβουλευτικής Βιβλιοθήκης, Βουλή

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ - ΚΕΙΜΕΝΑ

Διονύσιος Χουρμούλης, δρ Ιστορίας

ΕΡΕΥΝΑ - ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΙΣΜΟΣ

Άντζελα Καραπάνου
Τμήμα Κοινοβουλευτικής Βιβλιοθήκης, Βουλή

Διονύσιος Χουρμούλης, δρ Ιστορίας

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Γιάννης Μετζικώφ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ, ΒΟΥΛΗ-ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ

Έλενα Αντωνάρακου, Μαρία Βλασσοπούλου, Βασίλης Δούβλης,
Γιώργος Ζανιάς, Γαρυφαλιά Ζιούβα, Αυγή Καλαφάτη,
Μάρια Κούλη, Θεοδωρής Κουτσογιάννης, Ειρήνη Μανουσάκη,
Βαγγέλης Νικολάου, Ασπασία Παπακωνσταντίνου,
Μαρία Σακελλαρίου, Αγγελική Σαμαρτζή, Βιργινία Σδράκα

Συντελεστές καταλόγου

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Άννα Καραπάνου
Τμήμα Εκδόσεων, Ίδρυμα της Βουλής

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Θύμιος Πρεσβύτης,
Θοδωρής Αναγνωστόπουλος

ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Peak Publishing

ΕΚΤΥΠΩΣΗ

Μπάξας ΑΕ

© 2014 ΙΔΡΥΜΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Βασ. Σοφίας 11 106 71 Αθήνα • τηλ.: 210 3692272, fax: 210 3692180 •
e-mail: foundation@parliament.gr • <http://foundation.parliament.gr>

ISBN 978-960-6757-88-4

*«ἡ δημοκρατία δικαίω
οὐδέποτε κατελύθη»*

Η ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

40 ΧΡΟΝΙΑ

ΙΔΡΥΜΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**Το υλικό προέρχεται
από τους παρακάτω φορείς και ιδιώτες:**

Αρχεία Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας (ΑΣΚΙ)
Αρχείο δημόσιας ραδιοτηλεόρασης
Βιβλιοθήκη της Βουλής
Γενικά Αρχεία του Κράτους (ΓΑΚ)
Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης και Επικοινωνίας - Γενική Γραμματεία Μέσων Ενημέρωσης
Διεύθυνση Ιστορίας Στρατού (ΓΕΣ/ΔΙΣ)
Διπλωματικό και Ιστορικό Αρχείο Υπουργείου Εξωτερικών
Εθνική Πινακοθήκη-Μουσείο Αλεξάνδρου Σούτζου
Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου
Ελληνικό Λαογραφικό και Ιστορικό Αρχείο - Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης (ΕΛΙΑ-ΜΙΕΤ)
Ίδρυμα Ανδρέα Γ. Παπανδρέου
Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»
Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Κ. Μητσotάκης»
Ίδρυμα «Μιχάλης Κακογιάννης»
Ινστιτούτο Σύγχρονης Ελληνικής Τέχνης-iset
Ιστορικό Αρχείο ΚΚΕ: Επιμορφωτικό Κέντρο, Βιβλιοθήκη-Αρχείο «Χαρίλαος Φλωράκης»
Μεγάλη Μουσική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος «Λίλιαν Βουδούρη»
Μουσείο Ιστορίας Πολεμικής Αεροπορίας
Ταινιοθήκη της Ελλάδος
Υπηρεσία Ιστορίας Ναυτικού (ΥΙΝ)

Λιλή Αλιβιζάτου
Νίκο Καβουκίδη
Γεώργιο Κούλη
Λένα Κορομηλά
Κωνσταντίνο Νίγδελη
Γιάννη Μετζικώφ
Τάκη Παναρίδη
Λεωνίδα Παπαγεωργίου
Γιώργο Παπαλιού
Μαίρη Παπαλιού
Ιωάννα Πετροπούλου
Τάσο Ψαρρά
Φωτογραφικό Αρχείο Flippress/Βασίλη Καραγεώργου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

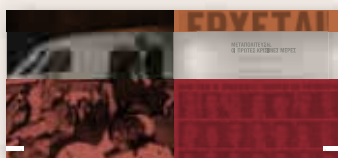
7 ΠΡΟΛΟΓΟΣ

9 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

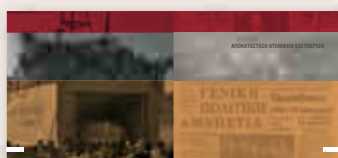
10 ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ

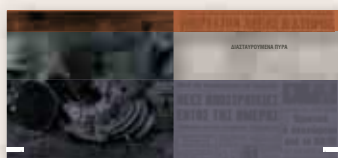
15 ΠΤΩΣΗ
ΤΗΣ ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑΣ

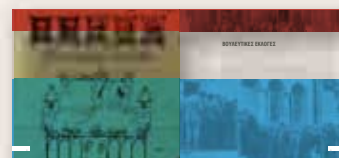
23 ΜΕΤΑΠΟΛΙΤΕΥΣΗ:
ΟΙ ΠΡΩΤΕΣ ΚΡΙΣΙΜΕΣ
ΜΕΡΕΣ

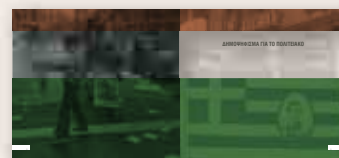
43 ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
ΑΤΟΜΙΚΩΝ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΩΝ

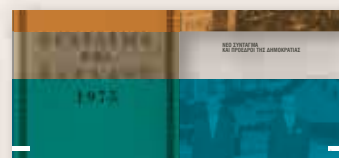
55 ΔΙΑΣΤΑΥΡΟΥΜΕΝΑ
ΠΥΛΑ

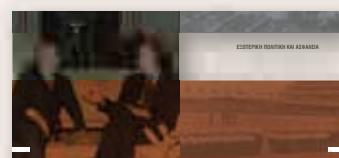
75 ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ
ΕΚΛΟΓΕΣ

111 ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ
ΓΙΑ ΤΟ ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΟ

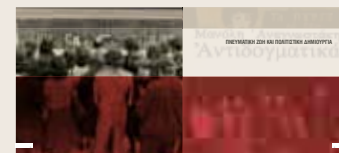
129 ΝΕΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ
ΚΑΙ ΠΡΟΕΔΡΟΙ
ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

139 ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ
ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

157 ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΩΞΗ
ΚΑΙ ΚΑΤΑΔΙΚΗ ΤΩΝ
ΠΡΑΞΙΚΟΠΗΜΑΤΩΝ

169 ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΤΑΡΤΗ
21ης ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1967

ΤΕΤΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΕΠΟΧΗ Β' 41

ΣΥΝΤΑΚΣΙΣ

Πρωτοψάλτης: Γεώργιος Π. Παναγιώτου. Διευθυντής: Γεώργιος Π. Παναγιώτου. Εκδόσεις: Γεώργιος Π. Παναγιώτου.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΛΕΠΟΥΣΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Κύριε Πρόεδρε!

1) Η Β' Αναθεωρητική Σύνοδος της Ε' Αναθεωρητικής Βουλής, με απόφαση της 14ης Απριλίου 1967, αποφασίζει να συζητήσει το θέμα της αναστολής της λειτουργίας των εκλογικών τμημάτων.

2) Η Β' Αναθεωρητική Σύνοδος της Ε' Αναθεωρητικής Βουλής, με απόφαση της 14ης Απριλίου 1967, αποφασίζει να συζητήσει το θέμα της αναστολής της λειτουργίας των εκλογικών τμημάτων.

3) Η Β' Αναθεωρητική Σύνοδος της Ε' Αναθεωρητικής Βουλής, με απόφαση της 14ης Απριλίου 1967, αποφασίζει να συζητήσει το θέμα της αναστολής της λειτουργίας των εκλογικών τμημάτων.

4) Η Β' Αναθεωρητική Σύνοδος της Ε' Αναθεωρητικής Βουλής, με απόφαση της 14ης Απριλίου 1967, αποφασίζει να συζητήσει το θέμα της αναστολής της λειτουργίας των εκλογικών τμημάτων.

5) Η Β' Αναθεωρητική Σύνοδος της Ε' Αναθεωρητικής Βουλής, με απόφαση της 14ης Απριλίου 1967, αποφασίζει να συζητήσει το θέμα της αναστολής της λειτουργίας των εκλογικών τμημάτων.

6) Η Β' Αναθεωρητική Σύνοδος της Ε' Αναθεωρητικής Βουλής, με απόφαση της 14ης Απριλίου 1967, αποφασίζει να συζητήσει το θέμα της αναστολής της λειτουργίας των εκλογικών τμημάτων.

7) Η Β' Αναθεωρητική Σύνοδος της Ε' Αναθεωρητικής Βουλής, με απόφαση της 14ης Απριλίου 1967, αποφασίζει να συζητήσει το θέμα της αναστολής της λειτουργίας των εκλογικών τμημάτων.

8) Η Β' Αναθεωρητική Σύνοδος της Ε' Αναθεωρητικής Βουλής, με απόφαση της 14ης Απριλίου 1967, αποφασίζει να συζητήσει το θέμα της αναστολής της λειτουργίας των εκλογικών τμημάτων.

9) Η Β' Αναθεωρητική Σύνοδος της Ε' Αναθεωρητικής Βουλής, με απόφαση της 14ης Απριλίου 1967, αποφασίζει να συζητήσει το θέμα της αναστολής της λειτουργίας των εκλογικών τμημάτων.

10) Η Β' Αναθεωρητική Σύνοδος της Ε' Αναθεωρητικής Βουλής, με απόφαση της 14ης Απριλίου 1967, αποφασίζει να συζητήσει το θέμα της αναστολής της λειτουργίας των εκλογικών τμημάτων.

11) Η Β' Αναθεωρητική Σύνοδος της Ε' Αναθεωρητικής Βουλής, με απόφαση της 14ης Απριλίου 1967, αποφασίζει να συζητήσει το θέμα της αναστολής της λειτουργίας των εκλογικών τμημάτων.

12) Η Β' Αναθεωρητική Σύνοδος της Ε' Αναθεωρητικής Βουλής, με απόφαση της 14ης Απριλίου 1967, αποφασίζει να συζητήσει το θέμα της αναστολής της λειτουργίας των εκλογικών τμημάτων.

13) Η Β' Αναθεωρητική Σύνοδος της Ε' Αναθεωρητικής Βουλής, με απόφαση της 14ης Απριλίου 1967, αποφασίζει να συζητήσει το θέμα της αναστολής της λειτουργίας των εκλογικών τμημάτων.

14) Η Β' Αναθεωρητική Σύνοδος της Ε' Αναθεωρητικής Βουλής, με απόφαση της 14ης Απριλίου 1967, αποφασίζει να συζητήσει το θέμα της αναστολής της λειτουργίας των εκλογικών τμημάτων.

15) Η Β' Αναθεωρητική Σύνοδος της Ε' Αναθεωρητικής Βουλής, με απόφαση της 14ης Απριλίου 1967, αποφασίζει να συζητήσει το θέμα της αναστολής της λειτουργίας των εκλογικών τμημάτων.

16) Η Β' Αναθεωρητική Σύνοδος της Ε' Αναθεωρητικής Βουλής, με απόφαση της 14ης Απριλίου 1967, αποφασίζει να συζητήσει το θέμα της αναστολής της λειτουργίας των εκλογικών τμημάτων.

17) Η Β' Αναθεωρητική Σύνοδος της Ε' Αναθεωρητικής Βουλής, με απόφαση της 14ης Απριλίου 1967, αποφασίζει να συζητήσει το θέμα της αναστολής της λειτουργίας των εκλογικών τμημάτων.

18) Η Β' Αναθεωρητική Σύνοδος της Ε' Αναθεωρητικής Βουλής, με απόφαση της 14ης Απριλίου 1967, αποφασίζει να συζητήσει το θέμα της αναστολής της λειτουργίας των εκλογικών τμημάτων.

19) Η Β' Αναθεωρητική Σύνοδος της Ε' Αναθεωρητικής Βουλής, με απόφαση της 14ης Απριλίου 1967, αποφασίζει να συζητήσει το θέμα της αναστολής της λειτουργίας των εκλογικών τμημάτων.

20) Η Β' Αναθεωρητική Σύνοδος της Ε' Αναθεωρητικής Βουλής, με απόφαση της 14ης Απριλίου 1967, αποφασίζει να συζητήσει το θέμα της αναστολής της λειτουργίας των εκλογικών τμημάτων.

21) Η Β' Αναθεωρητική Σύνοδος της Ε' Αναθεωρητικής Βουλής, με απόφαση της 14ης Απριλίου 1967, αποφασίζει να συζητήσει το θέμα της αναστολής της λειτουργίας των εκλογικών τμημάτων.

«Η Ε΄ Αναθροωρητική Βουλή των Έλλήνων [...] εκφράζουσα την θέλησιν του κυριάρχου Λαού, ως αυτή ξεδεηλώθη δια των έλευθέρων εκλογών της 17ης Νοεμβρίου 1974, διαπνεομένη από απόλυτον σεβασμόν προς τὰ ανθρωπίνα δικαιώματα και άκλόνητον πίστιν προς τὰς δημοκρατικάς άρχάς, εις άς ο Έλληνικός Λαός ενέμεινεν άπαρασαλεύτως, μη ένδώσας ούδ' επί στιγμὴν εις τὴν τυραννίαν, Διακηρύσσει:
Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΙΚΑΙΩ ΟΥΔΕΠΟΤΕ ΚΑΤΕΛΥΘΗ»

Έκδοση του Δ΄ Ψηφίσματος της Ε΄ Αναθροωρητικής Βουλής «περι του πραξικοπήματος της 21ης Απριλίου 1967, διώξεως έγκλημάτων και ρυθμίσεως συναφών θεμάτων», Εφημερίς της Κυβερνήσεως (6Α/18.1.1975)
Βιβλιοθήκη της Βουλής

ΣΑΡΑΝΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΠΡΙΝ, το 1974, η Ελλάδα αντιμετώπισε μία από τις μεγαλύτερες κρίσεις της ιστορίας της.

Ένα επαίσχυντο δικτατορικό καθεστώς είχε, για επτά χρόνια, τυραννήσει και ταπεινώσει τον ελληνικό λαό και τον ελληνισμό στο σύνολό του. Ανίκανο να αντιμετωπίσει τις δραματικές συνέπειες της εθνικής τραγωδίας στην Κύπρο εγκατέλειψε έντρομο την εξουσία.

Ο ελληνικός πολιτικός κόσμος –με πρωτεργάτη τον Κωνσταντίνο Καραμανλή, του οποίου η επιστροφή στις 24 Ιουλίου 1974 σηματοδότησε την επάνοδο στη δημοκρατία– κατάφερε να ενωθεί ενώπιον της πολλαπλής κρίσης, στην κυβέρνηση της Εθνικής Ενότητας. Μέσα σε διάστημα μερικών εβδομάδων έλαβε χώρα η αποκατάσταση των ελευθεριών και της νομιμότητας σε όλα τα επίπεδα –με κορύφωση, στα τέλη Σεπτεμβρίου, τη νομιμοποίηση του ΚΚΕ για πρώτη φορά από την εποχή του Εμφυλίου Πολέμου το 1947. Με απόλυτη τάξη διενεργήθηκαν ελεύθερες εκλογές στις 17 Νοεμβρίου, πρώτη επέτειο της εξέγερσης του Πολυτεχνείου. Στις αρχές Δεκεμβρίου, το πολιτειακό ζήτημα, που είχε ταλανίσει τη χώρα από τον Μεσοπόλεμο, βρήκε την οριστική του λύση, με τη διενέργεια του μόνου μη αμφισβητούμενου δημοψηφίσματος για τη μορφή του πολιτεύματος. Τον Ιανουάριο του 1975, καθώς είχε ήδη αρχίσει η διαδικασία εκπόνησης νέου συντάγματος, η Βουλή ήταν σε θέση να διακηρύξει ότι «ή δημοκρατία δικαίω ούδέποτε κατελύθη». Η ψήφιση του νέου συντάγματος και η πραγματοποίηση των δικών των πρωταιτίων της δικτατορίας, το καλοκαίρι του 1975, έδειξαν ότι το νέο δημοκρατικό πολίτευμα ήταν σε θέση να κάνει τολμηρά βήματα αλλαγής, να τιμωρήσει τους ενόχους (αλλά και να δείξει μεγαλοψυχία, αποφεύγοντας να τους εκτελέσει), και να διεκδικήσει τη θέση που άρμοζε στην Ελλάδα, μέσα στο πλαίσιο της ενωμένης Ευρώπης.

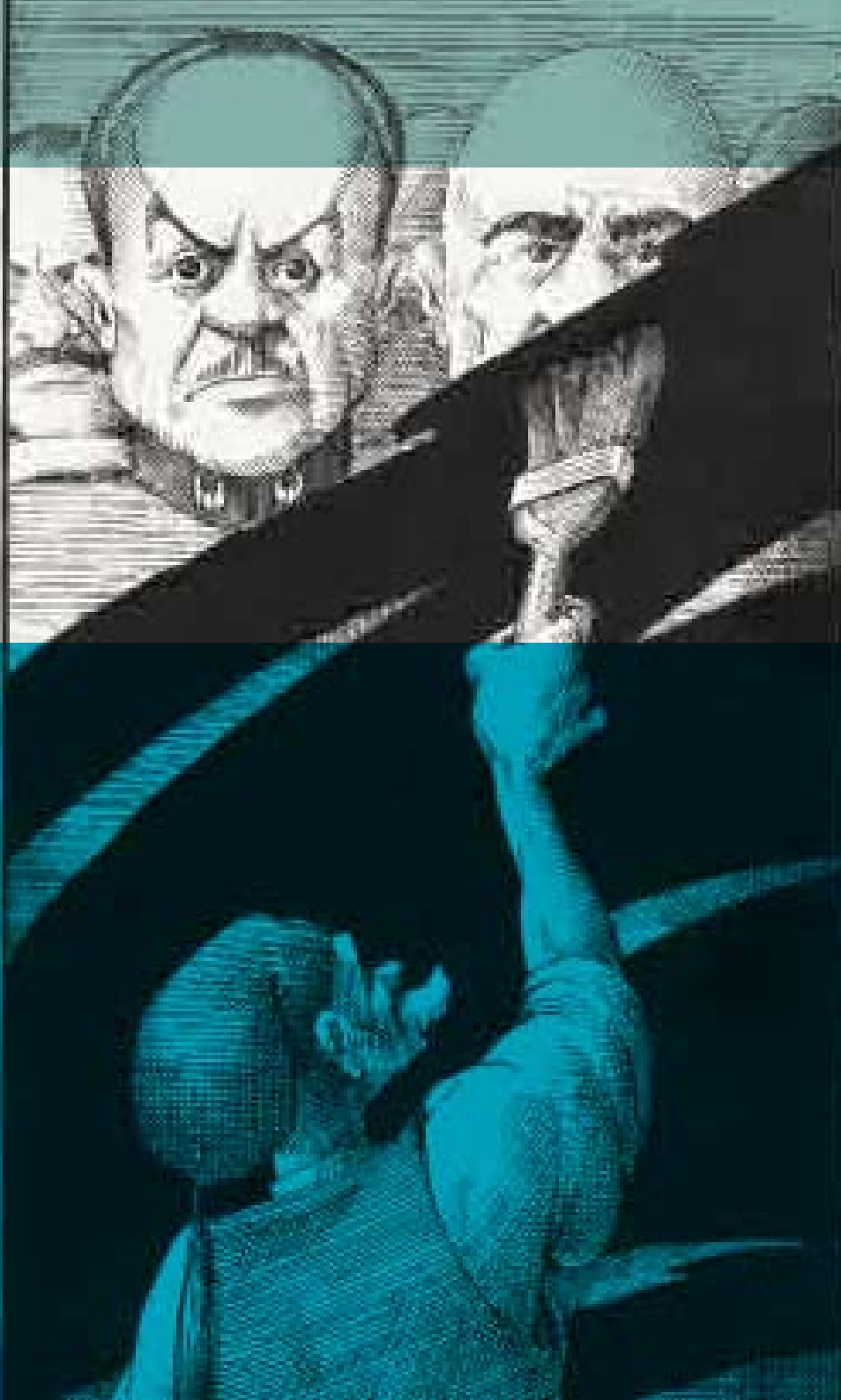
Το 1974-1975, οι Έλληνες έδειξαν ότι ενώπιον των μεγάλων προκλήσεων της εποχής ήταν σε θέση να ομονοήσουν.

Η αλλαγή έγινε αναίμακτα, γρήγορα και με ιδιαίτερη αποτελεσματικότητα. Η διεθνής κοινότητα αντιμετώπισε την χώρα μας ως το υπόδειγμα της μετάβασης στη δημοκρατία.

Σε μια εποχή κρίσης, όπως η σημερινή, είναι σημαντικό να ανακαλέσουμε στη μνήμη μας την επιτυχή αντιμετώπιση των προκλήσεων και προβλημάτων εκείνης της εποχής, αλλά και να δείξουμε, κυρίως στους νεότερους, ότι δεν αρκεί μόνον το θεσμικό πλαίσιο και το σύνταγμα, αλλά χρειάζεται και η συνεχής επαγρύπνηση των πολιτών για την υπεράσπιση της δημοκρατίας στη χώρα. Είναι μέρος της συλλογικής μας αυτοσυνειδησίας, που θα μας βοηθήσει και σήμερα να ξεπεράσουμε τις δυσκολίες.

Για αυτόν ακριβώς το λόγο, αλλά και για να τιμήσουμε την επέτειο των 40 χρόνων αποφασίσαμε, η Βουλή των Ελλήνων, στο μέγαρο της οποίας διαδραματίστηκαν όλα σχεδόν τα μεγάλα γεγονότα της περιόδου 1974-1975, να διοργανώσει έκθεση με τίτλο: «ή δημοκρατία δικαίω ούδέποτε κατελύθη»: 40 χρόνια από την αποκατάσταση της Δημοκρατίας.

Ευάγγελος-Βασίλειος Μείμαράκης
Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων
και Πρόεδρος του Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων
για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία

Σκίτσο του Βαγγέλη
Παυλίδη την ημέρα
της έκδοσης της
καταδικαστικής απόφασης
στη δίκη των πρωταίων,
23 Αυγούστου 1975
Βιβλιοθήκη της Βουλής

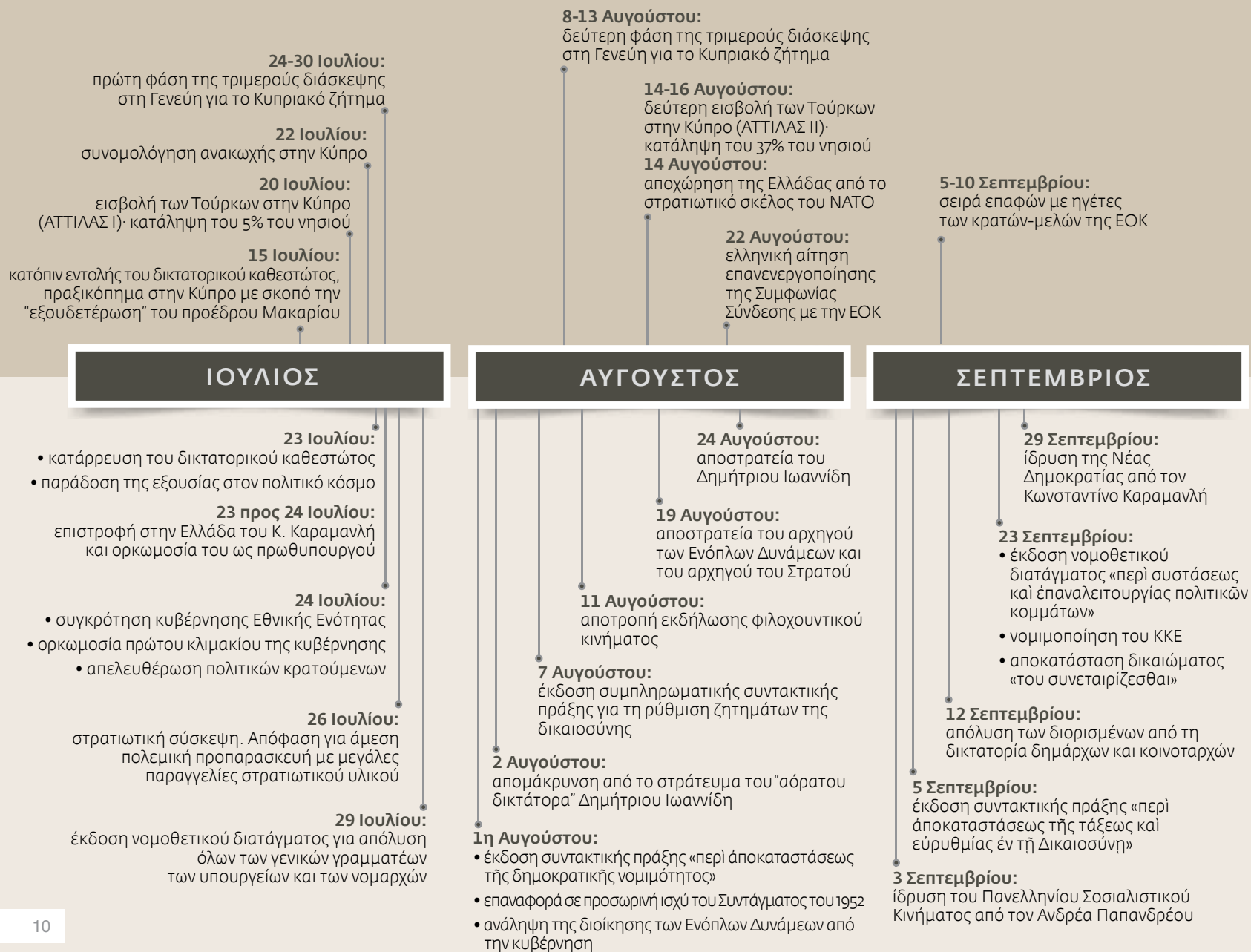
ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ μεταξύ Ιουλίου 1974 και Ιουνίου 1975, κατά το οποίο έλαβε χώρα η μεταπολίτευση, υπήρξε σταθμός για τη σύγχρονη ιστορία της Ελλάδας. Τον Ιούλιο του 1974 το παρωχημένο, τυραννικό, δικτατορικό καθεστώς –που από τη φύση του αποτελούσε ταπεινωτική εμπειρία για το έθνος– κατέρρευσε μέσα στην εθνική τραγωδία που το ίδιο προκάλεσε στην Κύπρο. Η Ελλάδα βρέθηκε σε ένα κρίσιμο σταυροδρόμι: α) αντιμετώπιζε αλληπάλληλες κρίσεις, εξωτερικές (στην Κύπρο και το Αιγαίο) αλλά και εσωτερικές, την πρόκληση των νοσταλγών της δικτατορίας· β) καλούνταν να επαναπροσδιορίσει τη θέση της στον κόσμο σε δύσκολες συνθήκες· γ) είχε δεχτεί ισχυρό πλήγμα από τη διεθνή πετρελαϊκή κρίση, εξέλιξη που καθιστούσε οξύτερες τις πολιτικές προκλήσεις και δυσκολότερες τις εξωτερικές σχέσεις· δ) η Ελλάδα προβαλλόταν στα πρωτοσέλιδα του διεθνούς Τύπου, ως προβληματική χώρα. Τόσα μέτωπα ανοιχτά, τόσα πράγματα που θα μπορούσαν να εξελιχθούν άσχημα.

Στις δύσκολες αυτές περιστάσεις η Ελλάδα κατάφερε να βρει το δρόμο προς την ομαλότητα, να επιλύσει τα περισσότερα από τα προβλήματά της, να εδραιώσει μια σύγχρονη δημοκρατία, αλλά και να αναπροσαρμόσει τη διεθνή της θέση, τόσο στον κόσμο όσο και ειδικότερα στα Βαλκάνια· τέλος, να θέσει τις βάσεις για την ένταξή της στην ΕΟΚ.

Από τις τρεις μεταβάσεις στη δημοκρατία που πραγματοποιήθηκαν την περίοδο αυτή στη νότια Ευρώπη (Ελλάδα, Ισπανία, Πορτογαλία), η ελληνική ήταν ταχεία, αναίμακτη, αποτελεσματική.

Το ελληνικό επίτευγμα του 1974-1975 πρέπει ασφαλώς, κατά πρώτο λόγο, να αποδοθεί στις ηγεσίες όλων των πολιτικών δυνάμεων της εποχής, με προεξάρχοντα τον Κωνσταντίνο Καραμανλή. Σε τελική ανάλυση όμως, τα εύσημα ανήκουν στην ελληνική κοινωνία, η οποία στήριξε αυτήν την προσπάθεια, απαίτησε την αποτελεσματικότητα, επιζήτησε την πρόοδο και υπερασπίστηκε τη νηφαλιότητα. Η ελληνική κοινωνία απέδειξε έμπρακτα, με τον πιο εντυπωσιακό τρόπο και αντιμετώπιζοντας εξαιρετικά δύσκολες καταστάσεις, ότι αποτελούσε ήδη μέλος του ανεπτυγμένου, δημοκρατικού κόσμου.

28 Νοεμβρίου:
επάνοδος της Ελλάδας στο
Συμβούλιο της Ευρώπης

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

23 Οκτωβρίου:
σύλληψη των πρωταιτίων
της δικτατορίας
και εκτόπισή τους
στην Κέα (Τζιά)

8 Οκτωβρίου:
συγκρότηση της Ενωμένης Αριστεράς
(ΚΚΕ, ΚΚΕ [εσωτ.] και ΕΔΑ)

7 Οκτωβρίου:
συγκρότηση της Ενώσεως Κέντρου -
Νέων Δυνάμεων, με επικεφαλής τον
Γεώργιο Μαύρο

3 Οκτωβρίου:

- προκήρυξη βουλευτικών εκλογών
- έκδοση συντακτικής πράξης «περι καθορισμού αρμοδιότητας δια τήν έκδίκασιν πολιτικών έγκλημάτων αναφερομένων εις τήν έγκαθίδρυσιν του καθεστώτος τής 21ης Απριλίου 1967»

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

17 Νοεμβρίου:
εκλογές
νίκη της Νέας
Δημοκρατίας

1 Νοεμβρίου:
άσκηση ποινικής δίωξης στους
συλληφθέντες πραξικοπηματίες και
άλλους πρωτεργάτες του δικτατορικού
καθεστώτος

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

17 Δεκεμβρίου:
εκλογή Μιχαήλ
Στασινόπουλου ως
προσωρινού προέδρου
της Δημοκρατίας

8 Δεκεμβρίου:
δημοψήφισμα για το πολιτειακό·
69,2% υπέρ
της αβασίλευτης
δημοκρατίας

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

14 Ιανουαρίου:

ψήφισμα της Βουλής «περι του πραξικοπήματος της 21ης Απριλίου 1967, διώξεως έγκλημάτων και ρυθμίσεως συναφών θεμάτων» και διακήρυξη της ότι «ή δημοκρατία δικαίω ούδέποτε κατελύθη»

8 Ιανουαρίου:

έναρξη συζήτησης στη Βουλή για την κατάρτιση του νέου συντάγματος

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

24-25 Φεβρουαρίου:

εξάρθρωση συνωμοτικής κίνησης φιλοχουντικών αξιωματικών («κίνημα της πιτζάμας»)

ΜΑΡΤΙΟΣ

30 Μαρτίου:

δημοτικές εκλογές

16-19 Απριλίου:
επίσκεψη
του Κ. Καραμανλή
στο Παρίσι και
συναντήσεις με τη
γαλλική ηγεσία

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

15-17 Μαΐου:
επίσκεψη του Κ. Καραμανλή
στην Ομοσπονδιακή
Δημοκρατία της Γερμανίας

26-27 Μαΐου:
επίσκεψη του Κ. Καραμανλή
στη Ρουμανία

27-31 Μαΐου:
συμμετοχή του Κ. Καραμανλή
στη σύνοδο κορυφής του ΝΑΤΟ
στις Βρυξέλλες ως προέδρου
της συνόδου· σειρά επαφών
με ηγέτες της Δύσης

ΜΑΪΟΣ

22 Μαΐου:
παραπομπή σε δίκη των 24
πρωταιτίων της δικτατορίας

4-5 Ιουνίου:
επίσκεψη του Κ. Καραμανλή
στη Γιουγκοσλαβία

12 Ιουνίου:
αίτηση της Ελλάδας για
επίσπευση των διαδικασιών
για την πλήρη ένταξη
της χώρας στην ΕΟΚ

ΙΟΥΝΙΟΣ

7 Ιουνίου:
ψήφιση νέου συντάγματος

19 Ιουνίου:
εκλογή του Κωνσταντίνου
Τσάτσου στην Προεδρία
της Δημοκρατίας

2-4 Ιουλίου:
επίσκεψη του Κ. Καραμανλή
στη Σόφια· οριστική εξομάλυνση
ελληνο-βουλγαρικών σχέσεων

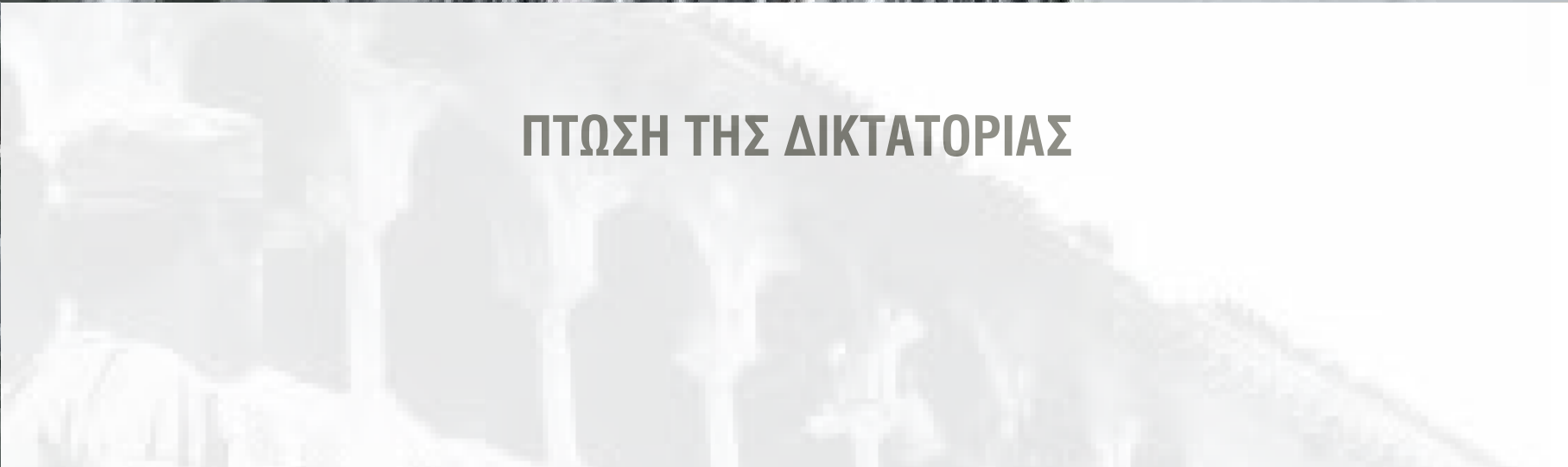
ΙΟΥΛΙΟΣ

28 Ιουλίου:
έναρξη της δίκης
των πρωταιτίων
της δικτατορίας από το
Πενταμελές Εφετείο
Αθηνών με πρόεδρο
τον Ιωάννη Ντεγιάννη

ΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑΣ

ΓΙΑ ΕΠΤΑ ΧΡΟΝΙΑ από το 1967 έως το 1974, η δικτατορία των συνταγματαρχών καταπάτησε τις συνταγματικές ελευθερίες και τα ατομικά δικαιώματα των Ελλήνων.

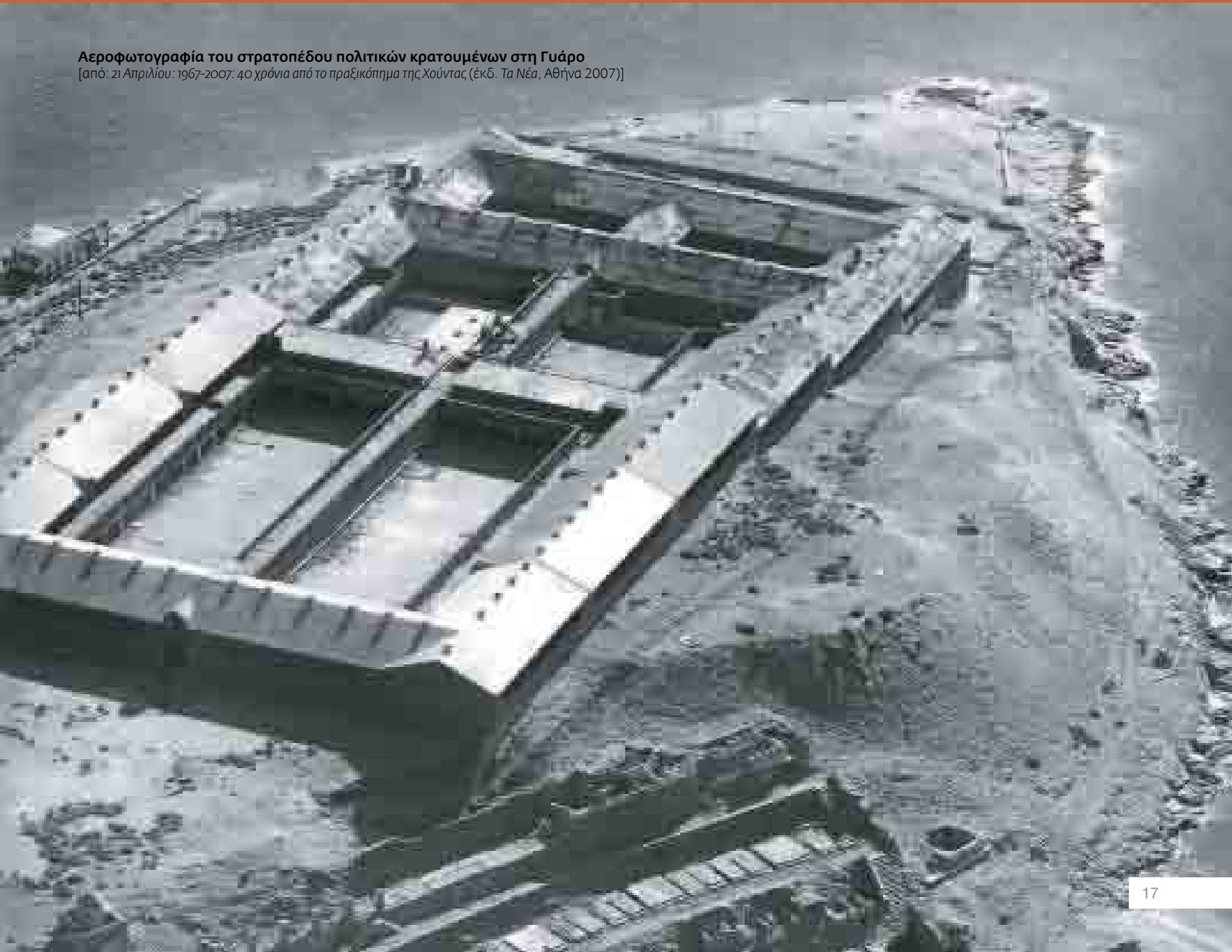
Η πτώση της προκλήθηκε από τους ολέθριους χειρισμούς της στο Κυπριακό ζήτημα. Στις 15 Ιουλίου 1974, ο “αόρατος δικτάτορας” Δημήτριος Ιωαννίδης οργάνωσε πραξικόπημα εναντίον του προέδρου Μακαρίου στη Μεγαλόνησο, προσφέροντας το πρόσχημα στην Τουρκία να εισβάλει. Μετά τη δημιουργία τουρκικού προγεφυρώματος το τριήμερο 20-22 Ιουλίου 1974 κατά τη διάρκεια της πρώτης εισβολής (ΑΤΤΙΛΑΣ Ι), η αποτυχία της επιστράτευσης, η αδυναμία της δικτατορίας να αντιδράσει στρατιωτικά, καθώς και η αποκάλυψη της πλήρους διπλωματικής απομόνωσης της Ελλάδας, οδήγησαν στη ραγδαία κατάρρευση του δικτατορικού καθεστώτος.

Το Πολυτεχνείο την επαύριον της βίαιης καταστολής της εξέγερσης του 1973
Φωτογραφικό Αρχείο Flippress/Βασίλη Καραγεώργου

Η Βουλή περικυκλωμένη από τεθωρακισμένα του στρατού, 21 Απριλίου 1967
Βιβλιοθήκη της Βουλής

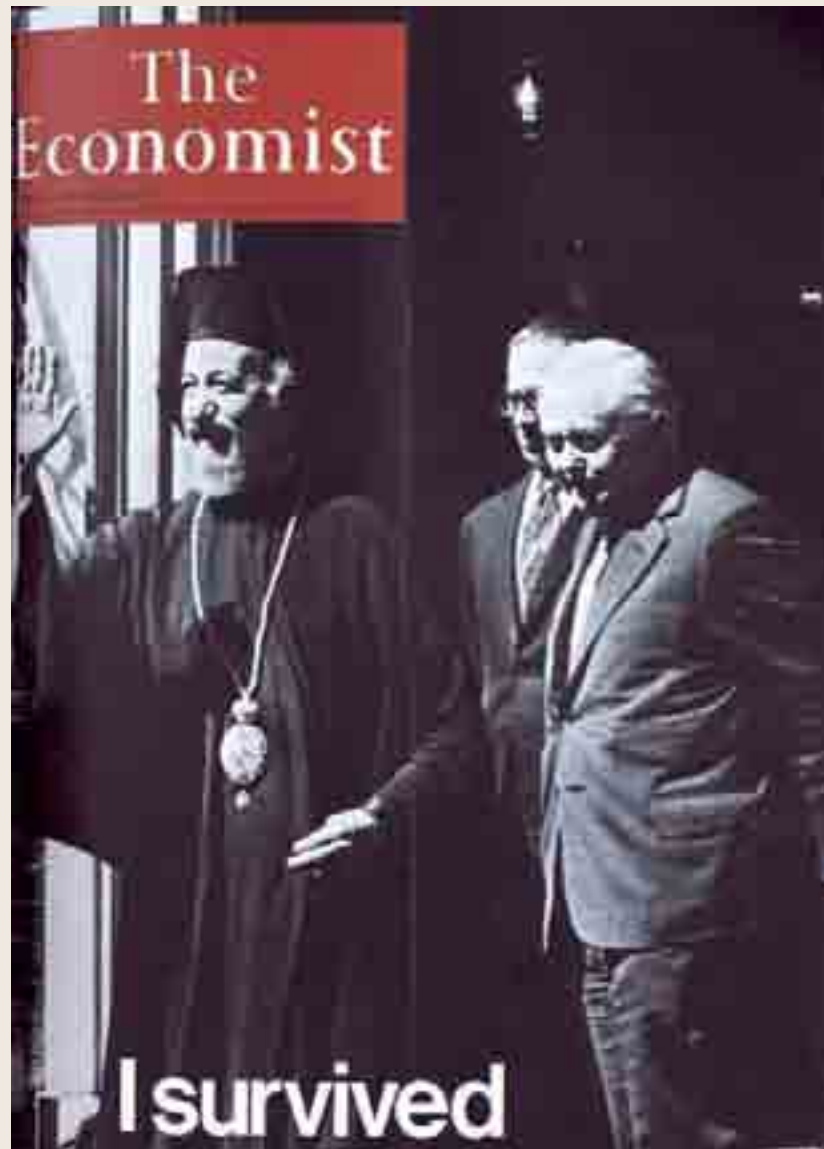
Αεροφωτογραφία του στρατοπέδου πολιτικών κρατουμένων στη Γυάρο
[από: 21 Απριλίου: 1967-2007: 40 χρόνια από το πραξικόπημα της Χούντας (έκδ. Τα Νέα, Αθήνα 2007)]

ΣΤΙΣ 15 ΙΟΥΛΙΟΥ 1974, ύστερα από εντολή του δικτατορικού καθεστώτος στην Ελλάδα που είχε έρθει σε οριστική ρήξη με τον πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας, αρχιεπίσκοπο Μακάριο, εκδηλώθηκε στην Κύπρο πραξικόπημα της ΕΛΔΥΚ, της Εθνικής Φρουράς και της ακροδεξιάς οργάνωσης ΕΟΚΑ Β΄. Στόχος των κινηματιών ήταν η εξουδετέρωση του Μακαρίου, μέσω της σύλληψης ή ακόμα και της δολοφονίας του. Το πραξικόπημα κατόρθωσε τελικά να επιβληθεί, αλλά ο Μακάριος διέφυγε στο εξωτερικό. Τότε “κυβέρνηση” σχημάτισε ο Νικόλαος Σαμψών.

Το Προεδρικό Μέγαρο στην Κύπρο μετά το πραξικόπημα του Νικόλαου Σαμψών, 15 Ιουλίου 1974
[από: Μ. Κατσιγέρας, *Ελλάδα 20ός αιώνας: οι φωτογραφίες* (Αθήνα 2007)]

*«I survived», περ. Economist,
22 Ιουλίου 1974*

Ηλεκτρονικό αρχείο Economist

*Δίπλα από τον πρόεδρο
της Κυπριακής Δημοκρατίας,
αρχιεπίσκοπο Μακάριο,
εικονίζεται ο Βρετανός
πρωθυπουργός Χάροντ
Γουίλσον (Harold Wilson)*

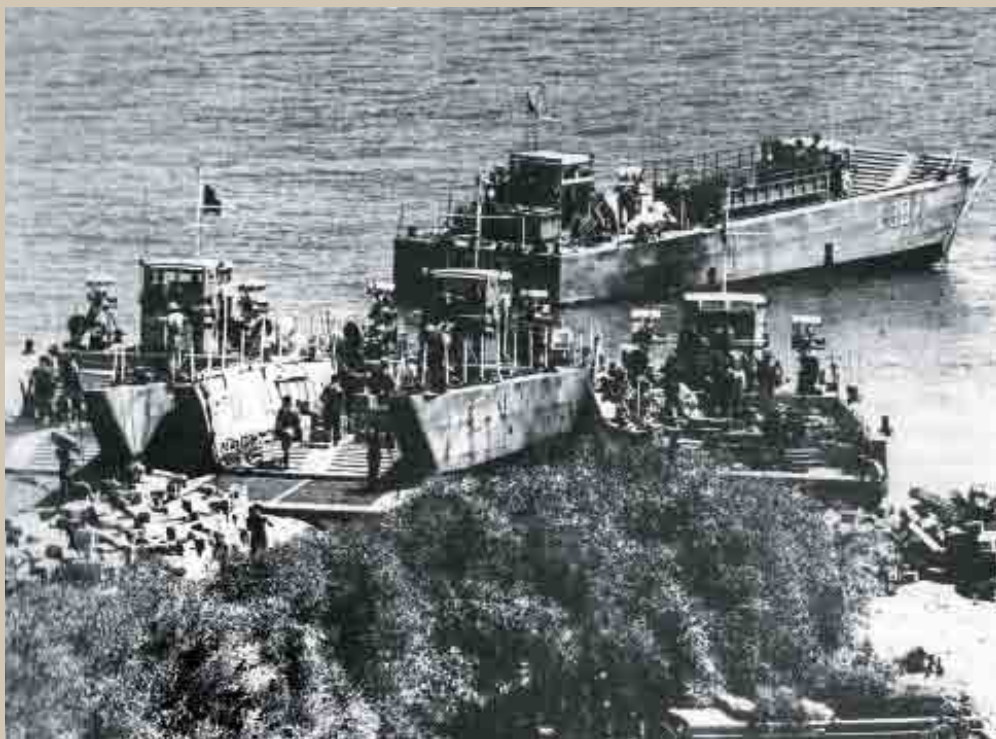
Τούρκοι αλεξιπτωτιστές κατά την πρώτη εισβολή στην Κύπρο (ΑΤΤΙΛΑΣ Ι), 20-22 Ιουλίου 1974

[από: *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τ. ΙΣΤ' (Αθήνα 2000)]

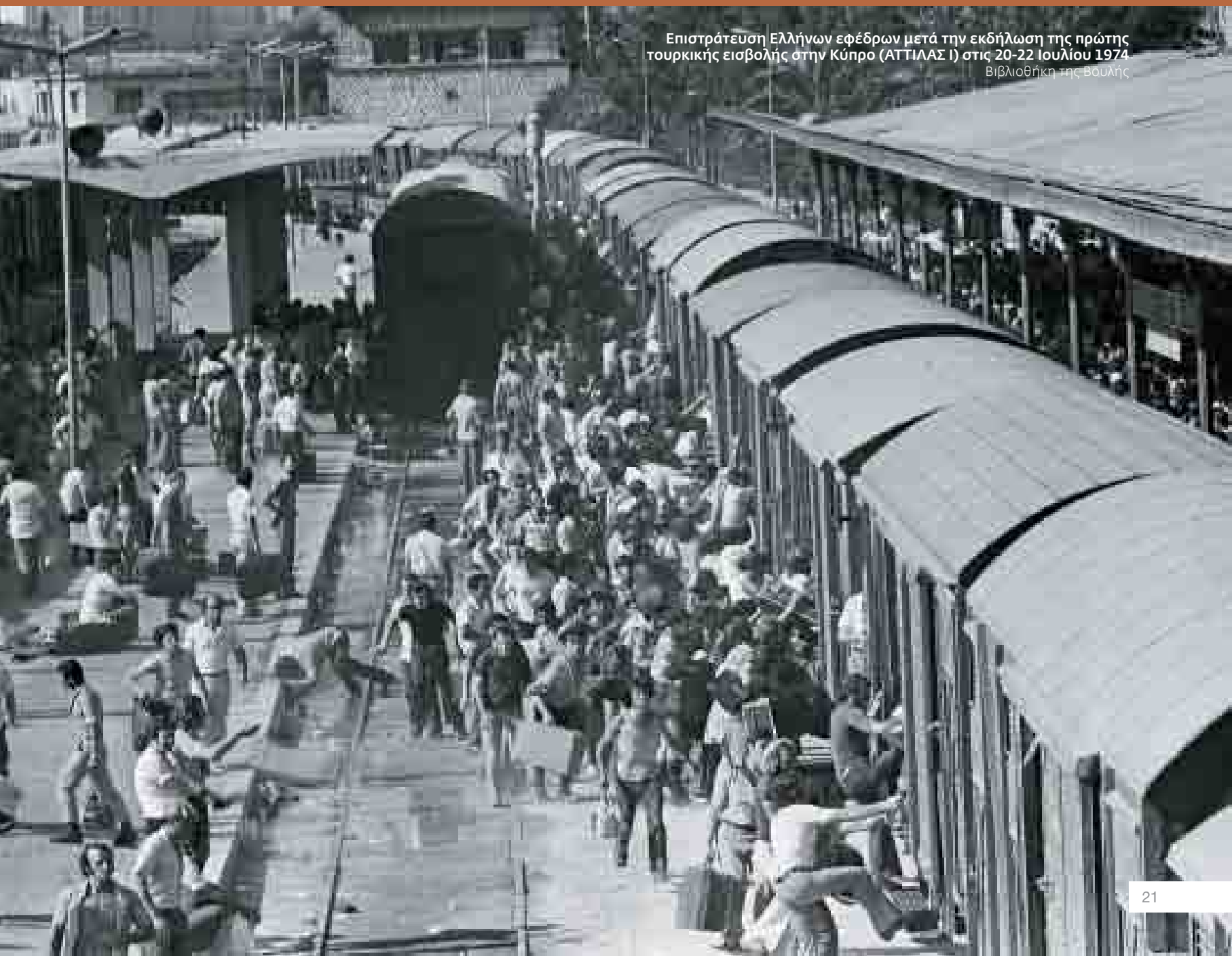
Τουρκικά αποβατικά στον κόλπο της Κυρήνειας, Ιούλιος 1974

[από: *Ιστορικό Λεύκωμα 1974* (έκδ. Η Καθημερινή, Αθήνα 1998)]

ΤΟ ΠΡΑΞΙΚΟΠΗΜΑ ΤΗΣ 15ΗΣ ΙΟΥΛΙΟΥ στην Κύπρο και η ανατροπή του νόμιμου προέδρου Μακαρίου έδωσαν στην Τουρκία την αφορμή να εισβάλει στο νησί. Στις 20 Ιουλίου 1974 τουρκικές δυνάμεις πραγματοποίησαν συνδυασμένες αποβατικές επιχειρήσεις και ρίψη αλεξιπτωτιστών. Έως τις 22 Ιουλίου, οπότε συνάφθηκε ανακωχή, κατάφεραν να δημιουργήσουν ισχυρό προγεφύρωμα στα βόρεια του νησιού. Η πρώτη αυτή φάση της τουρκικής εισβολής είχε την ονομασία ΑΤΤΙΛΑΣ Ι.

Επιστράτευση Ελλήνων εφέδρων μετά την εκδήλωση της πρώτης
τουρκικής εισβολής στην Κύπρο (ΑΤΤΙΛΑΣ Ι) στις 20-22 Ιουλίου 1974
Βιβλιοθήκη της Βουλής

ΠΡΕΣΒΕΙΑ Η.Π.Α.

έν Αθήναις.

ΜΕΤΑΠΟΛΙΤΕΥΣΗ: ΟΙ ΠΡΩΤΕΣ ΚΡΙΣΙΜΕΣ ΜΕΡΕΣ

17 24η 'Ιουλίου 1974

Πρός την Α.Π.

τον Πρωθυπουργό της Ελλάδος

κ. Κων/νον Καραμανλήν

'Αγαπητέ κβριο Πρωθυπουργε,

Δεχθήτε τό θερμό συγχαρητήριο μου επί τη έναλλη-

ΠΟΙΟΙ ΕΙΜΑΙ ΟΙ ΟΡΚΙΣΘΕΝΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΚΑΙ ΥΦΥΠΟΥΡΓΟ

• ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΤΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ ΣΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥΣ

ΤΟ ΠΡΩΙ ΤΗΣ 23ης ΙΟΥΛΙΟΥ,

η στρατιωτική ηγεσία αποφάσισε να παραδώσει την εξουσία στους πολιτικούς. Το απόγευμα της ίδιας ημέρας ο "πρόεδρος της Δημοκρατίας", στρατηγός Φαίδων Γκιζίκης, συγκάλεσε σε σύσκεψη ορισμένους πολιτικούς αρχηγούς στην Αθήνα. Ύστερα από διαβουλεύσεις και επίμονες ενέργειες του Ευάγγελου Αβέρωφ, αποφασίστηκε να προσκληθεί ο Κωνσταντίνος Καραμανλής να επανέλθει στην Ελλάδα και να αναλάβει αμέσως τη διακυβέρνηση της χώρας.

Παράλληλα, στην Κύπρο κατέρρευσε το βραχύβιο δικτατορικό καθεστώς του Νικόλαου Σαμψών, ενώ καθήκοντα προεδρεύοντος της Δημοκρατίας ανέλαβε ο πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων, Γλαύκος Κληρίδης.

Σημείωμα για την πτώση της δικτατορίας, που βρέθηκε έξω από το Πολυτεχνείο
Αρχαία Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας

Η σύσκεψη των πολιτικών αρχηγών στην Αθήνα, υπό την προεδρία του στρατηγού Φαίδωνος Γκιζίκη, 23 Ιουλίου 1974
[από: Μ. Κατσιγέρας, Ελλάδα 20ός αιώνας: οι φωτογραφίες (Αθήνα 2007)]

«Έρχεται! Ό Κ. Καραμανλής στίς 12 θά βρίσκεται στήν Αθήνα», εφ. Η Βραδυνή, έκτακτη έκδοση 23 Ιουλίου 1974 Βιβλιοθήκη της Βουλής

Εορτασμοί για την πώση του δικτατορικού καθεστώτος
Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»

- ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ

ΤΗ ΝΥΧΤΑ ΤΗΣ 23ης ΠΡΟΣ 24η ΙΟΥΛΙΟΥ 1974

ο Κωνσταντίνος Καραμανλής επέστρεψε στην Ελλάδα με το αεροπλάνο του Γάλλου προέδρου Βαλερύ Ζισκάρ ντ' Εσταίν (Valéry Giscard d'Estaing). Τις πρώτες πρωινές ώρες της 24ης ορκίστηκε πρωθυπουργός. Η έλευσή του προκάλεσε κύματα ενθουσιασμού στο λαό, καθώς σηματοδοτούσε τη λήξη, επιτέλους, του ταπεινωτικού τυραννικού καθεστώτος.

Πανηγυρισμοί στους δρόμους
για την αποκατάσταση της δημοκρατίας
Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»

Ο Κωνσταντίνος Καραμανλής αποβιβάζεται από το γαλλικό προεδρικό αεροσκάφος στο Ελληνικό, πρώτες πρωινές ώρες 24ης Ιουλίου 1974
Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»

«Ήλθε τήν νύκτα ὁ Καραμανλῆς», εφ. Ἀκρόπολις, 24 Ιουλίου 1974
ΕΛΙΑ-ΜΙΕΤ

• ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ

Ενθουσιώδης υποδοχή του Κωνσταντίνου Καραμανλή
στο αεροδρόμιο του Ελληνικού
Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»

Ο Κωνσταντίνος Καραμανλής συνοδευόμενος από ισχυρή αστυνομική δύναμη μετά
την άφιξή του στο αεροδρόμιο του Ελληνικού, πρώτες πρωινές ώρες 24ης Ιουλίου 1974
Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»

• ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ

Πανηγυρισμοί στους δρόμους για την αποκατάσταση της δημοκρατίας
Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»

Πανηγυρισμοί στην Πλατεία Ομονοίας
για την αποκατάσταση της δημοκρατίας
Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»

Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ

Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

συγκρότησε κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας, η οποία κλήθηκε να διαχειριστεί την εξωτερική κρίση αλλά και πληθώρα εσωτερικών προβλημάτων και προκλήσεων. Μέλη της ορκίστηκαν προβεβλημένα στελέχη των δύο μεγαλύτερων προδικτατορικών κομμάτων (της Εθνικής Ριζοσπαστικής Ενώσεως [ΕΡΕ] και της Ενώσεως Κέντρου) αλλά και προσωπικότητες που είχαν διακριθεί προβάλλοντας αντίσταση στη δικτατορία.

Αντιπρόεδρος της κυβέρνησης και υπουργός Εξωτερικών ανέλαβε το σημαίνον στέλεχος του Κέντρου, Γεώργιος Μαύρος, ενώ τα ιδιαίτερα κρίσιμα, λόγω της περίπτωσης, υπουργεία Εθνικής Αμύνης και Δημοσίας Τάξεως ανέλαβαν αντίστοιχα ο Ευάγγελος Αβέρωφ και ο απόστρατος στρατηγός Σόλων Γκίκας.

Το πρώτο κλιμάκιο της κυβέρνησης Εθνικής Ενότητας ορκίστηκε το απόγευμα της 24ης Ιουλίου, και το δεύτερο δύο ημέρες αργότερα.

Ο Κωνσταντίνος Καραμανλής προσέρχεται στην Αίθουσα Τροπαίων της Βουλής για να ορκιστεί πρωθυπουργός τις πρώτες πρωινές ώρες της 24ης Ιουλίου. Δίπλα του ο στρατηγός Φαίδων Γκιζίκης
Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»

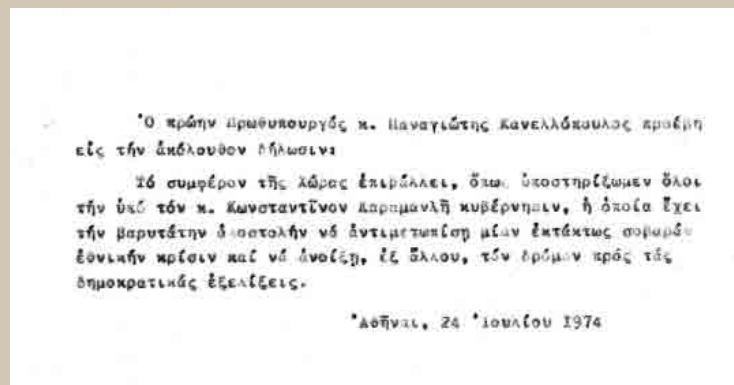
Ορκωμοσία Κωνσταντίνου Καραμανλή
από τον αρχιεπίσκοπο Αθηνών, Σεραφείμ
Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»

• ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

Πανηγυρισμοί στους δρόμους για την αποκατάσταση της δημοκρατίας
Αρχείο δημόσιας ραδιοτηλεόρασης

Δήλωση στήριξης της κυβέρνησης Καραμανλή από τον Παναγιώτη Κανελλόπουλο, 24 Ιουλίου 1974
Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»

«Ο Καραμανλής πρωθυπουργός»,
εφ. *Ελληνικός Βορράς*,
24 Ιουλίου 1974
Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»

Ορκωμοσία του πρώτου κλιμακίου της κυβέρνησης Εθνικής Ενότητας. Σε πρώτο πλάνο διακρίνονται οι Κωνσταντίνος Καραμανλής, Γεώργιος Μαύρος και Ευάγγελος Αβέρωφ, 24 Ιουλίου 1974
[από: Μ. Κατσίγερας, *Ελλάδα 20ός αιώνας: οι φωτογραφίες* (Αθήνα 2007)]

• ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

ΕΥΝΘΕΙΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

1. ΠΡΕΣΒΥΤΟΥΡΓΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ
 2. ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΥΡΟΣ
 3. ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ -

ΥΠΟΥΡΓΟΙ

4. Ελευτηριό επί Παιδαγωγικών ΣΕΦΟΦΩΝ ΣΟΛΩΤΑΣ
 5. Άσκησιμότης Συντακτικῆς καὶ Προγραμματικῆς -
 6. Πιπὶ τῷ Προβλεπομῶν ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΛΗΣ
 7. Ἐκτελεστικῆς ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΥΡΟΣ
 8. Ἐκτελεστικῆς ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΒΕΡΓΙΩ-ΤΣΙΡΗΛΑΣ
 9. Ἐκτελεστικῆς ΚΡΥΣΤΟΦΩΡΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ
 10. Ἐκτελεστικῆς ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΑΡΑΚΩΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
 11. Ἀγροτικῆς Υἱῶνος ΣΩΛΩΝ ΠΡΙΝΑΣ
 12. Ἐκτελεστικῆς καὶ Ἐκτελεστικῆς ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΑΤΣΟΣ
 13. Ἐκτελεστικῆς Παιδικῆς καὶ Ἐκτελεστικῆς ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΟΥΡΟΣ
 14. Ἐκτελεστικῆς ΙΩΑΝΝΗΣ ΕΥ. ΠΕΡΜΑΝΟΥΔΗΣ
 15. Γενικῆς ΔΙΜΗΤΡΙΟΣ ΒΑΡΑΚΩΣΤΟΥ
 16. Βιομηχανικῆς ΚΑΡΑΑΛΕΞΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΡΗΣ
 17. Ἐκτελεστικῆς ΑΓΑΘΑΝΟΣ ΚΑΝΑΛΟΠΟΥΛΟΣ
 18. Ἐκτελεστικῆς ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ
 19. Ἐκτελεστικῆς Ἐκτελεστικῆς ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΟΚΚΙΝΗΣ
 20. Ἀγροτικῆς Ἐκτελεστικῆς ΓΕΩΡΓΙΟΣ-ΔΑΣΚΑΛΟΣ ΜΑΥΡΑΚΗΣ
 21. Μικροβίων καὶ Ἐκτελεστικῆς ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΥΛΙΝΑΣ
 22. Ἐκτελεστικῆς Ἐκτελεστικῆς ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΟΥΛΟΣ
 23. Ἐκτελεστικῆς -

ΥΠΟΥΡΓΟΙ

24. Ἐκτελεστικῆς καὶ Προγραμματικῆς ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΡΗΣ
 25. Ἐκτελεστικῆς καὶ Προγραμματικῆς -
 26. Πιπὶ τῷ Προβλεπομῶν ΠΑΡΑΦΙΤΗΣ ΑΒΕΡΓΙΩΣ
 27. Πιπὶ τῷ Προβλεπομῶν ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΟΥΤΣΟΣ
 28. Ἐκτελεστικῆς -
 29. Ἐκτελεστικῆς ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΕΤΣΙΩΤΗΣ
 30. Ἐκτελεστικῆς -
 31. Ἐκτελεστικῆς Παιδικῆς καὶ Ἐκτελεστικῆς ΔΙΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΑΤΣΟΣ
 32. Ἐκτελεστικῆς Παιδικῆς καὶ Ἐκτελεστικῆς ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΙΜΗΤΡΙΟΣ
 33. Ἐκτελεστικῆς ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΙΑΝΟΒΙΤΣΟΣ
 34. Ἐκτελεστικῆς -
 35. Γενικῆς ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΑΡΑΚΩΣΤΟΥ
 36. Βιομηχανικῆς ΑΓΑΘΑΝΟΣ ΚΑΝΑΛΟΠΟΥΛΟΣ
 37. Ἐκτελεστικῆς ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΡΑΒΟΠΟΥΛΟΣ
 38. Ἐκτελεστικῆς Ἐκτελεστικῆς ΑΓΑΘΑΝΟΣ ΚΑΝΑΛΟΠΟΥΛΟΣ
 39. Ἀγροτικῆς Ἐκτελεστικῆς ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ
 40. Μικροβίων καὶ Ἐκτελεστικῆς ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ
 41. Μικροβίων καὶ Ἐκτελεστικῆς -

• ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

Γελοιογραφία
του Βασίλη Χριστοδούλου,
εφ. *Η Βραδυνή*,
24 Ιουλίου 1974
Βιβλιοθήκη της Βουλής

«—Βρέ, βρέ, βρέ! Νά μιά
γενική επίστράτευση!»,
γελοιογραφία
του Κώστα Μητρόπουλου
για τη νέα κυβέρνηση,
εφ. *Το Βήμα*, 24 Ιουλίου 1974
Βιβλιοθήκη της Βουλής

Ορκωμοσία
του δεύτερου κλιμακίου
της κυβέρνησης Εθνικής
Ενότητας,
26 Ιουλίου 1974
Ίδρυμα «Κωνσταντίνος
Γ. Καραμανλής»

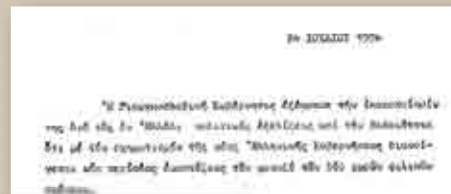

Πρώτη συνεδρίαση του Υπουργικού Συμβουλίου μετά την ορκωμοσία της κυβέρνησης Εθνικής Ενότητας, 26 Ιουλίου 1974
Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»

• ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

Ανακοίνωση με την οποία η Κεντρική Επιτροπή του ΚΚΕ (εσωτ.) χαιρετίζει το σχηματισμό πολιτικής κυβέρνησης, 23 Ιουλίου 1974
Βιβλιοθήκη της Βουλής

Μήνυμα της γιουγκοσλαβικής κυβέρνησης στο οποίο εκφράζει την ικανοποίησή της για τις πολιτικές εξελίξεις στην Ελλάδα, 24 Ιουλίου 1974
Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»

Συγχαρητήριο μήνυμα του προέδρου των ΗΠΑ, Ρίτσαρντ Νίξον (Richard Nixon), στον Κ. Καραμανλή, 24 Ιουλίου 1974
Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»

Συγχαρητήριο μήνυμα του Βρετανού πρωθυπουργού, Χάρολντ Γουίλσον (Harold Wilson), στον Κ. Καραμανλή για την ανάληψη των καθηκόντων του ως πρωθυπουργού της Ελλάδας, 24 Ιουλίου 1974
Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»

ΠΟΙΟΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΟΡΚΙΣΘΕΝΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΚΑΙ ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΙ

Οι ορκισθέντες υπουργοί και υφυπουργοί της κυβέρνησης Κωνσταντίνου Καραμανλή, όπως παρουσιάστηκαν στον λαό κατά την τελετή ορκωμοσίας που έγινε στο Βελανδριό της Βουλής, στις 27 Ιουλίου 1974. Η φωτογραφία αποτελεί μέρος της έκδοσης «Ποιοί είναι οι ορκισθέντες υπουργοί και υφυπουργοί» του Βήματος, 27 Ιουλίου 1974.

«Πω, πω! Πολλή δουλειά μαζεύτηκε!», γελοιογραφία του Ηλία Σκουλά, εφ. Απογευματινή, 24 Ιουλίου 1974 Βιβλιοθήκη της Βουλής

«Ποιοί είναι οι ορκισθέντες υπουργοί και υφυπουργοί», εφ. Το Βήμα, 27 Ιουλίου 1974 Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»

Το πλοίο «Σκίρων» φτάνει στο Πόρτο Ράφτη μεταφέροντας τους 44 έγκλειστους της Γυάρου, 18:45 της 25ης Ιουλίου 1974
Αρχείο Δημόσιας ραδιοτηλεόρασης

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΜΝΗΣΤΙΑ

Ωρκισθήσαν
κάθε 11 υπουργοί

ΤΟ ΑΠΟΓΕΥΜΑ ΤΗΣ 24ης ΙΟΥΛΙΟΥ 1974,

λίγες ώρες μετά την ορκωμοσία του πρώτου κλιμακίου της κυβέρνησης Εθνικής Ενότητας, ανακοινώθηκε η απόφαση για άμεση απελευθέρωση των εγκλείστων στο στρατόπεδο εκτόπισης στη Γυάρο (το οποίο και καταργήθηκε) καθώς και όλων των πολιτικών κρατουμένων από τις φυλακές. Ακόμη, αμνηστεύονταν όλα τα πολιτικά αδικήματα, αποδιδόταν και πάλι η ελληνική ιθαγένεια σε όσους είχε αφαιρεθεί, ενώ ακυρώνονταν και όλες οι αποφάσεις αφαίρεσης ή στέρησης διαβατηρίου και απαγόρευσης αποδημίας.

Τις επόμενες μέρες άρχισαν να επιστρέφουν επώνυμοι και ανώνυμοι πολέμιοι της στρατιωτικής δικτατορίας, οι οποίοι είχαν εξαναγκαστεί, ή επιλέξει, να παραμείνουν στο εξωτερικό όσο ίσχυε το καθεστώς.

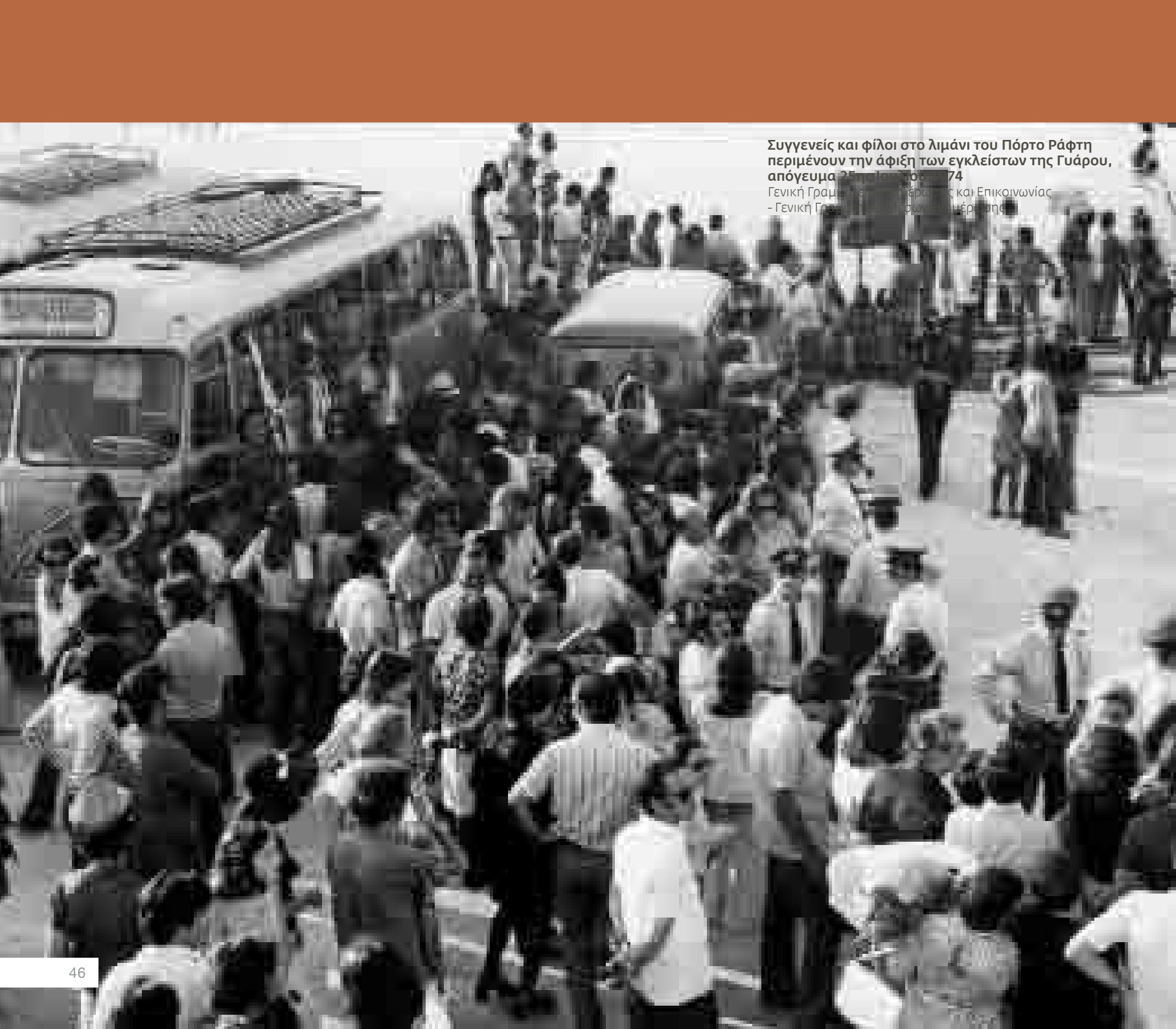
Αποψη των εγκαταστάσεων
του στρατοπέδου εκτόπισης στη Γυάρο
Φωτογραφικό Αρχείο Flippress/Βασίλη Καραγεωργίου

Έκδοση του προεδρικού διατάγματος «περί χορηγήσεως αμνηστίας», Εφημερίς της Κυβερνήσεως (211Α /26.7.1974) Βιβλιοθήκη της Βουλής

Συγγενείς και φίλοι στο λιμάνι του Πόρτο Ράφτη
περιμένουν την άφιξη των εγκλείστων της Γυάρου,
απόγευμα 25ης Ιουλίου 1974
Αρχείο δημόσιας ραδιοτηλεόρασης

Συγγενείς και φίλοι στο λιμάνι του Πόρτο Ράφτη
περιμένουν την άφιξη των εγκλείστων της Γυάου,
απόγευμα 25η Ιανουαρίου 1974
Γενική Γραμματεία Πολιτικής και Επικοινωνίας
- Γενική Γραμματεία Πολιτισμού και Υπέρβασης

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΩΝ

Υποδοχή του Ιωάννη Χαραλαμπόπουλου, βουλευτή της προδικτατορικής Ενώσεως Κέντρου και μετέπειτα ιδρυτικού στελέχους του ΠΑΣΟΚ
Αρχείο δημόσιας ραδιοτηλεόρασης

Το ηγετικό στέλεχος του ΚΚΕ (εσωτ.) Μπάμπης Δρακόπουλος
Αρχείο δημόσιας ραδιοτηλεόρασης

Άφιξη των εγκλείστων της Γυάρου στο Πόρτο Ράφτη
Αρχείο δημόσιας ραδιοτηλεόρασης

«Γενική πολιτική άμνηστία»,
εφ. Ακρόπολις, 25 Ιουλίου 1974
Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»

Ο εκδότης της εφ. Χριστιανική, Νίκος Ψαρουδάκης
(στο κέντρο και δεξιά, κρατώντας λουλούδια)
Αρχείο δημόσιας ραδιοτηλεόρασης

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΩΝ

Ο σκηνοθέτης Παντελής Βούλγαρης
Αρχείο δημόσιας ραδιοτηλεόρασης

Ο αντιστασιακός απόστρατος αξιωματικός
Δημήτρης Οπρόπουλος κατά την άφιξη του
από τη Λέσβο στην Αθήνα
Αρχείο Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας

Άφιξη των εγκλείστων της Γυάρου
στο Πόρτο Ράφτη
Αρχείο δημόσιας ραδιοτηλεόρασης

«Ελεύθεροι όλοι οι πολιτικοί κρατούμενοι», εφ. Ελληνικός Βορράς, 25 Ιουλίου 1974
Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»

ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΟΛΟΙ ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΒΟΡΡΑΣ

ΑΙΩΝΙΟΓΕΙΩΝΤΕΣ
ΝΑ ΔΕΚΛΗΡΩΣΟΥΝ

Συγκέντρωση έξω από τις φυλακές Κορυδαλλού την επαύριον της πτώσης της δικτατορίας
Φωτογραφικό Αρχείο Flippress/Βασίλη Καραγεώργου

Απελευθέρωση του Γερμανού πολιτικού κρατούμενου Γκύντερ Τουάρλαφ από τις φυλακές Κορυδαλλού
Φωτογραφικό Αρχείο Flippress/Βασίλη Καραγεώργου

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΩΝ

Η επιστροφή της Μελίνας Μερκούρη στην Ελλάδα
Αρχείο δημόσιας ραδιοτηλεόρασης

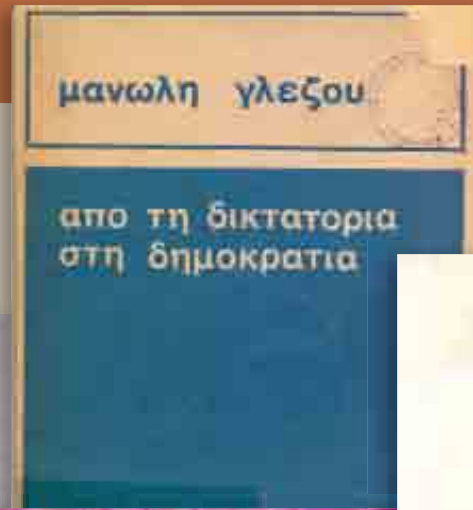
Η επιστροφή του Μίκη Θεοδωράκη στην Ελλάδα
Φωτογραφικό Αρχείο Flirpress/Βασίλη Καραγεώργου

Η επιστροφή της Αμαλίας Φλέμινγκ στην Ελλάδα
Φωτογραφικό Αρχείο Flirpress/Βασίλη Καραγεώργου

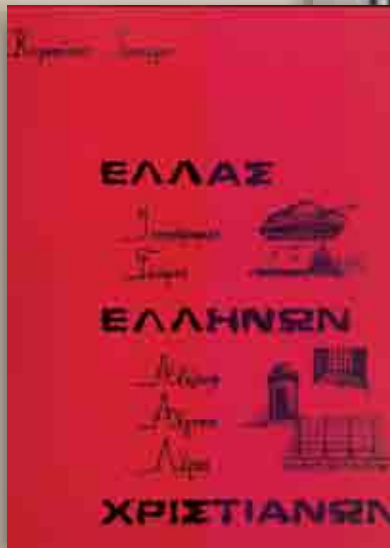

Μανώλης Γλέζος, *Από τη δικτατορία στη δημοκρατία* (Αθήνα 1974)
Βιβλιοθήκη της Βουλής

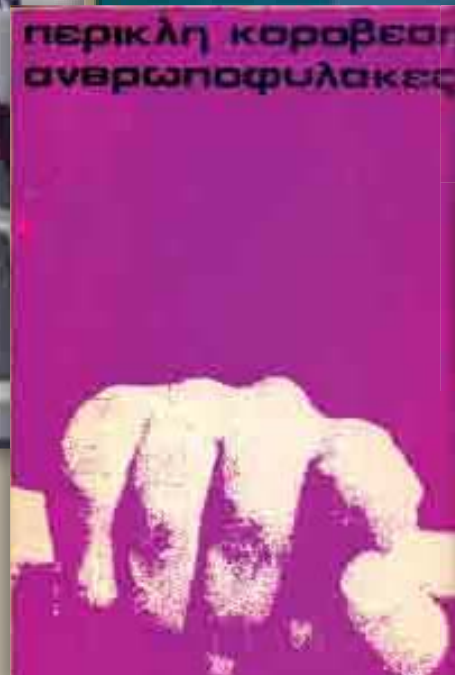
Κωστούλα Μητροπούλου, *Το χρονικό των τριών ημερών* (Αθήνα 1974)
Βιβλιοθήκη της Βουλής

Ελένη Φαλιάγκα-Παπανικολάου, *Νήσος Γυάρος-Γιούρα* (Αθήνα 1989)
Βιβλιοθήκη της Βουλής

Κυριάκος Τσακίρης, *Ελλάς Ελλήνων Χριστιανών* (ανατ. της έκδ. Αθήνα 1974), λεύκωμα με σκίτσα της δικτατορικής περιόδου
Αρχαία Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας

Περικλής Κοροβέσης, *Ανθρωποφύλακες* (Αθήνα 1983)
Βιβλιοθήκη της Βουλής

Εκδόσεις που περιγράφουν την περίοδο της δικτατορίας

Αναστάσιος Μήνης, *111 μέρες στην ΕΣΑ* (Αθήνα 1975)
Βιβλιοθήκη της Βουλής

Η Φωνή των Εκπατρισμένων, έκδοση της Κ.Ε. Πολιτικών Προσφύγων Ελλάδος, Οκτώβριος 1974
 Αρχαία Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας

Απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής του ΚΚΕ (εσωτ.) για τον ελεύθερο επαναπατρισμό των πολιτικών προσφύγων
 Αρχαία Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας

«Αναπνέουμε ελεύθερο αέρα...», εφ. Η Βραδινή, 24 Ιουλίου 1974
 Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»

ΥΠΕΡΤΑΤΟΝ ΧΡΕΟΣ Η ΚΥΠΡΟΣ

ΔΙΑΣΤΑΥΡΟΥΜΕΝΑ ΠΥΡΑ

Μετά την απόρριψη του 'Ιωαννίδη

ΝΕΕΣ ΑΠΟΣΤΡΑΤΕΙΕΣ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

Αλλαγές και στις υπηρεσίες 'Ασφαλείας

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ κ. ΓΕΩΡΓ. ΜΑΥΡΟΥ

'Οριστική ή αποχώρηση από το ΝΑΤΟ

● ΚΑΙ ΑΛΛΟ ΜΗΝΥΜΑ ΡΙΖΙ
● Ο κ. ΒΑΛΑΝΤΖΑΪΜ ΟΥΔΗ ΠΡΟΙΕΣΕΙΣ

Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ καλούνταν να διαχειριστεί την εξωτερική κρίση με την Τουρκία και ταυτόχρονα να αποτρέψει δυναμικές παρεμβάσεις ή και απόπειρα νέου πραξικοπήματος από νοσταλγούς της δικτατορίας. Και όλα αυτά μέσα σε ένα ιδιαίτερα δυσμενές οικονομικό περιβάλλον, εξαιτίας των συνεπειών της διεθνούς πετρελαϊκής κρίσης. Η επίτευξη πολιτικής συναίνεσης και η σφυρηλάτηση της εθνικής ομοψυχίας στο μέγιστο δυνατό βαθμό συνιστούσαν αναγκαία προϋπόθεση για την ουσιαστική δημοκρατική εξομόλυνση αλλά και την αποφυγή της πολιτικής αστάθειας και μιας ενδεχόμενης αποσταθεροποίησης.

Έκδοση της συντακτικής πράξης «πери άποκαταστάσεως τής δημοκρατικής νομιμότητος», Εφημερίς της Κυβερνήσεως (213 Α /1.8.1974) Βιβλιοθήκη της Βουλής

«Υπέρτατον χρέος ή Κύπρος – Δημοκρατία για όλους και συναδέλφωσις λαού και στρατού», εφ. Ελληνικός Βορράς, 25 Ιουλίου 1974 Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλή»

1 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1974

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ κ. ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Ἡ χώρα στερεῖται Συντάγματος. Πρὸ τοῦ τοιαύτου κενοῦ, ἡ Κυβέρνησις ἔκρινεν ὅτι μόνη ἀπομένουσα ὁρμή λύσει διὰ τὴν ὁμαλὴν λειτουργίαν τῆς Πολιτείας, εἶναι ἡ διὰ Συντακτικῆς Πράξεως ἀναγνώρισίς, ὡς προσωρινοῦ καταστατικοῦ χάρτου τῆς χώρας, τοῦ Συντάγματος τῆς 7ης Ἰανουαρίου 1952.

Ἡ ρύθμισις αὕτη τοῦ συνταγματικοῦ θέματος ἀποτελεῖ τὸ πρῶτον, ἀλλὰ καὶ ἀποφασιστικὸν βῆμα διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ὁμαλότητος καὶ τῆς δημοκρατίας.

Αἱ περὶ μορφῆς τοῦ πολιτεύματος διατάξεις τοῦ Συντάγματος τοῦτου τελοῦν ἰδίως λόγῳ τῶν περιστάσεων ἐν ἀναστολῇ. Τὸ πρόβλημα τοῦτο θά κριθῆ ἐν καιρῷ ὀριστικῶς καὶ ἐλευθέρως ἀπὸ τὸν ἑλληνικὸν λαόν, ὅπως εἴχωμεν δηλώσει, τὸσον ὁ Βασιλεὺς, ὅσον καὶ ἐγὼ πρὸ τοῦ Δημοψηφίσματος τοῦ Ἰουλίου 1973. Αἱ ἀρμοδιότητες τοῦ Ἀνωτάτου ἄρχοντος κατὰ τὸ ὡς ἔνω διάστημα θά ἀσκοῦνται ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας.

Διὰ τῆς αὐτῆς Συντακτικῆς Πράξεως ἀποκαθίσταται, ὅπως ἐπιβάλλει τὸ ἔθνικόν συμφέρον, ἡ εὐρυθμὸς συλλειτουργία τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων τῆς χώρας.

Οἱ Ἕλληνες ἔμπορῶν νά εἶναι βέβαιοι ὅτι εἰς τὸ πλαίσιον τῆς νέας πραγματικότητος, ὅπως αὕτη διαμορφώνεται διὰ τῆς παρούσης Συντακτικῆς Πράξεως, θά ἀσκήσωμεν τὴν ἐξουσίαν κατὰ τρόπον ὑπεύθυνον καὶ δημιουργικόν, μέχρις ὅτου κληθῆ ὁ κυρίαρχος λαὸς νά ἀποφασίσῃ διὰ τὸ μέλλον του.

Εἰς τὴν προσπάθειαν αὐτὴν διὰ τὴν ἡρεμον καὶ ἀσφαλῆ ἐξέλιξιν τῆς ἔθνικῆς μας ζωῆς, πιστεύω ὅτι θά ἔχω τὴν συμπαράστασιν ὅλων τῶν Ἑλλήνων.

Δήλωση του
πρωθυπουργοῦ
Κωνσταντίνου Καραμανλῆ
για τὴν προσωρινή
ρύθμιση τοῦ ζητήματος
τοῦ συντάγματος καὶ τὴν
υπαγωγή τῶν Ἐνόπλων
Δυνάμεων στον πολιτικὸ
ἐλεγχον, 1 Αυγούστου 1974
Ἰδρυμα «Κωνσταντῖνος
Γ. Καραμανλῆς»

- ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

ΜΕ ΜΙΑ ΣΕΙΡΑ

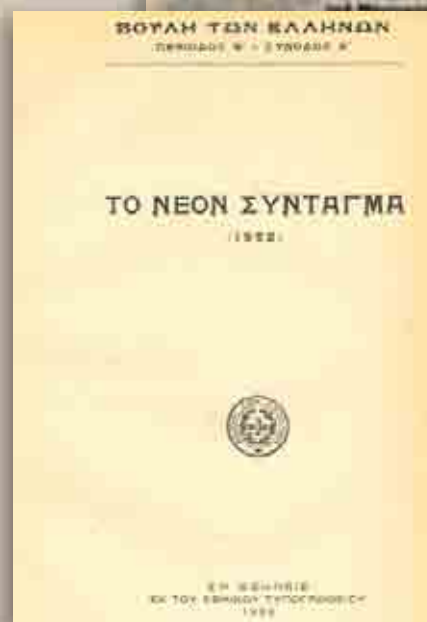
ΑΠΟ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ, η κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας ανέλαβε τον έλεγχο του κρατικού μηχανισμού και των Ενόπλων Δυνάμεων. Κρίσιμη καμπή αποτέλεσε η συντακτική πράξη της 1ης Αυγούστου, «περι αποκαταστάσεως τῆς δημοκρατικῆς νομιμότητος», με την οποία επανήλθε προσωρινά σε ισχύ το (καταργημένο από τη δικτατορία) Σύνταγμα του 1952, εκτός από τις διατάξεις που αφορούσαν τη μορφή του πολιτεύματος, θέμα για το οποίο θα διενεργείτο δημοψήφισμα.

Στο επόμενο διάστημα, η κυβέρνηση προχώρησε στην έκδοση σειράς συντακτικών πράξεων και νομοθετικών διαταγμάτων τα οποία ρύθμιζαν άλλα κρίσιμα ζητήματα.

Παράλληλα, την 1η Αυγούστου οι Ένοπλες Δυνάμεις τέθηκαν υπό την τυπική και ουσιαστική διοίκηση της κυβέρνησης. Μετά την έγκαιρη αποτροπή εκδήλωσης φιλοχουντικού κινήματος (11 Αυγούστου) και την αποστρατεία των αρχηγών των Ενόπλων Δυνάμεων και του Στρατού, στις 24 Αυγούστου αποστρατεύτηκε οριστικά και ο Δημήτριος Ιωαννίδης.

«Καταργοῦνται τὰ συντάγματα τῆς Ἑπταετίας», εφ. *Το Βῆμα*, 2 Αυγούστου 1974
Βιβλιοθήκη της Βουλῆς

Τὸ νέον Σύνταγμα (1952)
Βιβλιοθήκη της Βουλῆς

«Ο λαός θά άποφασίση διά τόν βασιλέα», εφ. Ακρόπολις, 2 Αυγούστου 1974 Βιβλιοθήκη της Βουλής

Ανακοίνωση του υφυπουργού παρά τω πρωθυπουργώ, Παναγιώτη Λαμπρία, στους εκπροσώπους του ελληνικού και του ξένου τύπου για την έκδοση της συντακτικής πράξης «περί άποκαταστάσεως τής δημοκρατικής νομιμότητος», 1 Αυγούστου 1974 Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»

Το πρώτο φύλλο της εφημερίδας μετά την επανακυκλοφορία της

«Κατά τήν μεταβατικήν αυτήν περίοδον ή Κυβέρνησις θά έκδίδη συντακτικάς πράξεις, προκειμένου ν' άντιμετωπίση έκτάκτους περιστάσεις, εις όσας περιπτώσεις θά είναι νομικώς άπαραίτητη ή διαδικασία αυτή. Τήν κανονικήν νομοθετικήν έξουσίαν, κατ' αυτήν τήν μεταβατικήν περίοδον, θά άσκή τό Ύπουργικόν Συμβούλιον μέ νομοθετικά διατάγματα, τά όποια θά κυροϋνται από τόν Άνώτατον Άρχοντα.»

ΔΙΑΣΤΑΥΡΟΥΜΕΝΑ ΠΥΡΑ

«Τά μεγάλα έθνιαλά θέματα καί ή έλληνική Άριστερά», εφ. Η Αυγή, 4 Αυγούστου 1974 Βιβλιοθήκη της Βουλής

• ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

Έκδοση της συντακτικής πράξης «περί προσαρμογής συνταγματικών πινών εις την λειτουργίαν της Δικαιοσύνης», Εφημερίς της Κυβερνήσεως (21.7.1974) Βιβλιοθήκη της Βουλής

Έκδοση της συντακτικής πράξης «περί άποκαταστάσεως της τάξεως και εύρυθμίας εν τη Δικαιοσύνη», Εφημερίς της Κυβερνήσεως (23.8.1974) Βιβλιοθήκη της Βουλής

Έκδοση του νομοθετικού διατάγματος «περί επαναφοράς άπολυθέντων ή εξαναγκασθέντων εις παραιτησιν ύπαλλήλων», Εφημερίς της Κυβερνήσεως (26.9.1974) Βιβλιοθήκη της Βουλής

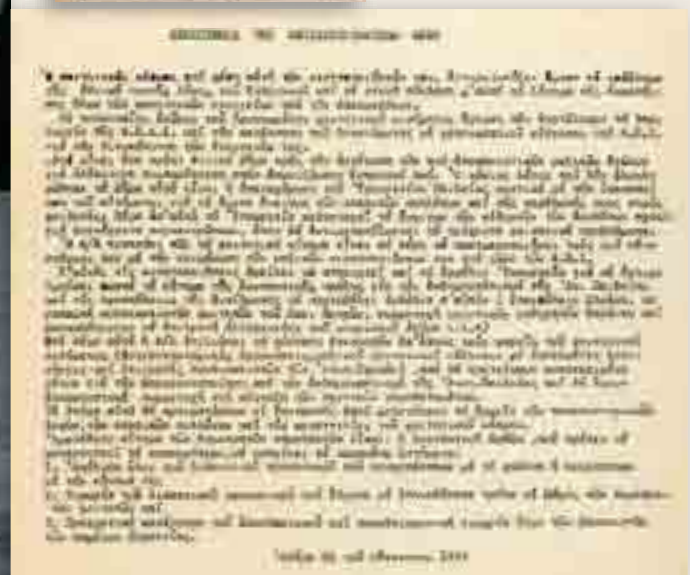
Έκδοση των νομοθετικών διαταγμάτων «περί ρυθμίσεως ζητημάτων αναφερομένων εις την διοίκησιν των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, Δημοσίων Έπιχειρήσεων και Όργανισμών, Τραπεζών κ.λπ. ως και εις τὸ προσωπικὸν αὐτῶν», και «περί άποκαταστάσεως Αξιωματικῶν και Ύπαξιωματικῶν τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ», Εφημερίς της Κυβερνήσεως (21.8.1974) Βιβλιοθήκη της Βουλής

Φοιτητική αφίσα που καλεί σε σύλληψη των στελεχών της δικτατορίας
Βιβλιοθήκη της Βουλής

Έντυπα με κρίσιμα θέματα των πρώτων μηνών της μεταπολίτευσης
Βιβλιοθήκη της Βουλής, Αρχαία Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας

Ανακοίνωση της αντιδικτατορικής ΕΦΕΕ σχετικά με την ανάγκη εκδημοκρατισμού της Ανώτατης Παιδείας, 26 Αυγούστου 1974
Φωτογραφικό Αρχείο Flirpress/Βασίλη Καραγεωργίου

Η Μ Ε Ρ Η Σ Ι Α Δ Ι Α Τ Α Γ Η

Τοῦ Ἰπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης
ἐπὶ τῆ ἀναλήφει τῶν καθηκόντων του

Ἀξιωματικοί, Ἰπαξιωματικοί καὶ ἄντρες τοῦ Στρατοῦ, τοῦ Ναυτικοῦ καὶ τῆς Ἀεροπορίας.

Με τὴν ἔκδοσι τῆς Ἀ΄ Συντακτικῆς Πράξεως ἀνέλαβα οὐσιαστικώτερα τὰ καθήκοντά μου ὡς Ἰπουργός Ἐθνικῆς Ἀμύνης.

Πρώτη μου σκέψι, εἶναι νὰ ἐπικοινωνήσω μαζί σας. Νὰ σᾶς στείλω ἓνα μήνυμα ἀδικοσπᾶστου ἐθνικῆς ἀλληλεγγύης καὶ νὰ σᾶς πῶ ὅτι ἀναμένω καθένας ἀπὸ σᾶς νὰ πράξῃ τὸ πρὸς τὴν Πατρίδα καθήκον του ὅπως τὸ ὀρίζουν ἡ τιμὴ, ὁ βρῆκος σας καὶ οἱ νόμοι.

Κατὰ τὴν ἐκτέλεσι τοῦ δικοῦ μου καθήκοντος θὰ καταβάλω κάθε προσπάθεια ὥστε νὰ ἀναπτύξω στὸ μέγιστο δυνατὸ βαθμὸ τὴν ἰσχὺ τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, νὰ εἶμαι δίκαιος καὶ ἀντικειμενικός ἐναντι ὅλων σας, νὰ εἶμαι προστάτης τῶν ὀλικῶν συνθηκῶν τῆς ζωῆς σας, νὰ εἶμαι ἀκαμπτos καὶ σιληρὸς ἐνώπιον κάθε ἀπειθαρχίας.

Ἡ ἔνδοξη καὶ πολυαγαπημένη Πατρίδα μας, περνᾷ ἄρες πολὺ δύσκολα. Τίς ἀντιμετωπίζει εὐτυχῶς μὲ ἐνωμένους ὅλους τ ὄ. Ἕλληνες ὑπὸ ἀξία Κυβέρνησι Βύρνατου Πολιτικοῦ φάσματος, τὴν ὅποιαν κατευθύνει ἔντρας ἰσχυρὸς καὶ ἱκανός. Τίς ἀντιμετωπίζει ἐνῶ ὁ ὑπερήφανος Ἕλληνικός Λαὸς ξέρει ὅτι προετοιμάζεται σοβαρά, εἰλικρινά καὶ περὶ-φρημένα, ἡ ἀποκατάστασι τῶν κυριαρχικῶν δικαιωμάτων του.

Καὶ ἔτσι, ἐνωμένοι οἱ Ἕλληνες προσβλέπουν μὲ ἐμπιστοσύνη στὰ ὅπλα ποῦ ἐμπιστεύθηκαν στὰ χέρια σας, στὰ ὅπλα ποῦ ἂν ποτέ χρειασθῆ θὰ ὑπερασπίσουν μὲ τὸν πασίγνωστο Ἕλληνικὸ ἡρωϊσμό, τὴν ἀκεραιότητα καὶ τὴν τιμὴ τῆς Πατρίδος.

Ἄντρες τῶν Ἕλληνικῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων: Ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας.

Ημερήσια διαταγή
του υπουργού Εθνικής
Αμύνης, Ευάγγελου
Αβέρωφ, με την ευκαιρία
της ανάληψης των
καθηκόντων του,
2 Αυγούστου 1974
Ίδρυμα «Κωνσταντίνος
Γ. Καραμανλής»

Ὁ Ἰπουργός Ἐθνικῆς Ἀμύνης
Εὐάγγελος Ἀβέρωφ-Τοσίτσας

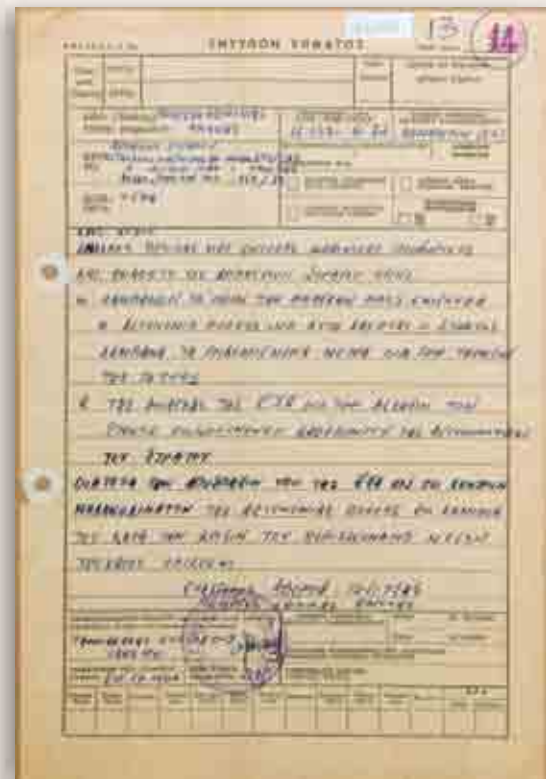
«Νέες αποστρατείες εντός της ημέρας», εφ. Τα Νέα, 26 Αυγούστου 1974 Βιβλιοθήκη της Βουλής

«Κάθαρις πρό των εκλογών», εφ. Απογευματινή, 4 Σεπτεμβρίου 1974 Βιβλιοθήκη της Βουλής

«Άλλαξε η ηγεσία του Στρατού», εφ. Το Βήμα, 20 Αυγούστου 1974 Βιβλιοθήκη της Βουλής

Σήμα (διαταγή) του υπουργού Εθνικής Αμύνης, Ευάγγελου Αβέρωφ, προς το Γενικό Επιτελείο Στρατού, που αφορά τον επανακαθορισμό του ρόλου της Αστυνομίας, του Στρατού και της ΕΣΑ, 16 Αυγούστου 1974 Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»

Η ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΑΔΙΑΜΜΑΞΙΑ οδήγησε σε ναυάγιο τη διάσκεψη στη Γενεύη για το Κυπριακό. Οι Τούρκοι, με ενισχυμένες δυνάμεις, εξαπέλυσαν τον ΑΤΤΙΛΑ II (14-16 Αυγούστου 1974), καταλαμβάνοντας το 37% της επικράτειας της Κύπρου. Η διεθνής καταδίκη της νέας τουρκικής επίθεσης δεν αποθάρρυνε τους εισβολείς, καθώς δεν συνοδεύτηκε από λήψη ουσιαστικών μέτρων εναντίον της Άγκυρας. Ανήμπορη να αντιδράσει στρατιωτικά, η Ελλάδα επέλεξε να αποχωρήσει από το στρατιωτικό σκέλος του ΝΑΤΟ ως ένδειξη διαμαρτυρίας και μέσο πίεσης προς τους δυτικούς συμμάχους. Η τουρκική προέλαση και η de facto διχοτόμηση της Μεγαλονήσου προκάλεσε μεγάλο προσφυγικό κύμα Ελληνοκυπρίων προς τα ελεύθερα εδάφη στο νότο (και μικρότερο Τουρκοκυπρίων με αντίθετη κατεύθυνση), με δραματικές συνέπειες για την κυπριακή κοινωνία και την οικονομία.

Παράλληλα, από τις αρχές Αυγούστου η Τουρκία προχώρησε σε έμπρακτη αμφισβήτηση του status quo στο Αιγαίο με την έκδοση της NOTAM 714, με την οποία μονομερώς και παράνομα όριζε ως περιοχή δικού της ελέγχου το μισό περίπου χώρο του Αιγαίου. Η πολυμέτωπη αμφισβήτηση ελληνικών κυριαρχικών δικαιωμάτων, που είχε ξεκινήσει ήδη από το 1973, κλιμακώθηκε κατά τους επόμενους μήνες.

Καταστροφές στην Αμμόχωστο από την τουρκική εισβολή τον Ιούλιο και τον Αύγουστο του 1974
Βιβλιοθήκη της Βουλής

Τουρκική προπαγανδιστική αφίσα για την εισβολή στην Κύπρο
Βιβλιοθήκη της Βουλής

Συνοπτικόν Πρακτικόν

Την 3ην Αυγούστου 1974 έλαβε χώραν σύσκεψις τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως, τῶν Ἀνωτάτων Στρατιωτικῶν καὶ τῶν βοηθῶν του, ἀρμοδίων διπλωματικῶν, καὶ ἐμοῦ, εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου-Παλαιᾶ Ἀνδριότομα-καὶ συνεζητήθησαν μερικαὶ βασικαὶ πλευραὶ τοῦ κυρίως προβλήματος.

Μετὰ μίαν περίπου ὡρα-περίπου τὸ μεσημέρι-κατόπιν προαναγγείλιας, προέβη ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως καὶ συνεχίσθη ἡ σύσκεψις καρισταμένον μόνον τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως τῶν 4 Ἀρχηγῶν καὶ ἐμοῦ.

Ὁ Ἄρθεός μου εἶπεν ὅτι παραλαβὴν τὴν ἑξουσίαν δύο ἡμέρας μετὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλείας περὶ καταποσίσεως τοῦ κυρίου, εἰς Κόπρον, ἐκεῖθεν νὰ ἐνημερωθῇ ἐπὶ μερικῶν γενικῶν γραμμῶν τῶν προηγηθέντων.

Ῥώτῃα πρῶτον ὁ Ἄρθεός μου διατί πρὸ τῆς ἀποδοχῆς τῆς καταποσίσεως τοῦ κυρίου, (ἢ καὶ ἐπειτα ἀπὸ πότην) ἐξ ἀπειτόλη βοήθειαν εἰς Κόπρον πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς εισβολῆς, τῶσον μῆλλον καθ' ὅσον τὴν πρῶτην ἡμέραν ἡ ἄμυνα ἐφαίνεται νὰ ἐξελίσσεται καλῶ.

Οἱ κάρια Ἀρχηγοὶ ἀπήντησαν ὅτι εἶχε ἀπὸ μακροῦ προγραμματισθῆ καὶ σχεδιασθῆ ἡ ἀποστολὴ βοήθειας, ἥτις ἦτο καὶ ἔτοιμος. Ἐν ὅψει τῶν κινῶν ὡν καθ' ἑαυτὰν αἱ ἐνισχυοῦνται κατὰ τὴν μεταφορὰν τῶν, ἐν ὅψει τῆς ὁκὸ τῆς Τουρκικῆς ἀεροπορίας καταβυθίσσεως ἐνδὸς τουρκικοῦ ἀντιτορρικτικοῦ καὶ σοβαροῦ βλάβης δύο ἐπίπλων (ἐκληροσθέντων ὡς Ἑλληνικῶν), ἐν ὅψει τοῦ ὅτι μολτα 18 ἀεροπλάνων, ἐπίσκορμένων ἤδη πρὸς τοῦτο ἐν Ἄρθε, ὅθ' ἔδει μετὰ σὺντομον ἁρῶσιν εἰς τὸν γῶρον τῆς Κόπρου νὰ καταβῆ εἰς Αἰθῶνον καὶ οὕτω ν' ἀγτησεν, ἐν ὅψει τέλος τοῦ ὅτι τοῦτο ἐνδεχάτο νὰ προκαλέσῃ γενικωτέρον σπῆραξιν μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας, ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ σχεδίου ἐγκατελήφθη. Ἀπεστέθη μόνον ἀεροπορικῶς, μὴ μολτα καταβρομένων, ἥτις εἶχε καὶ ἀπωλείας κατὰ τὴν προσγίωσιν.

Ἐδήλωσα ὅτι τὴν προηγουμένην ἡμέραν εἶχα ἀπεστέθη σχετικῶς ἐγγραφον ἐρώτημα καὶ θὲ ὑπῆρχε ἔγγραφος ἀπάντησις τῶν 4 Ἀρχηγῶν.

Ἐρῶτῃα δευτέρον ὁ Πρόεδρος πῶς ἐγένε ἡ ἀποδοχὴ τῆς ἀποδοσεως τοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλείας τοῦ Ο.Π.Ε. περὶ καταποσίσεως τοῦ κυρίου. Ἡ ἀπάντησις ὑπῆρξε ἀμείλιχος, καὶ τελικῶς διεπιστώθη ὅτι μὴ ἐξευρισκομένων τῶν ἀρμοδίων τῆς Κυβερνήσεως, τὸς συνεννοήσεις διεξήγαγε τηλεφωνικῶς μετὰ τὴν ἐγκρίσιν τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας καὶ τῶν ἄλλων Ἀρχηγῶν ὁ

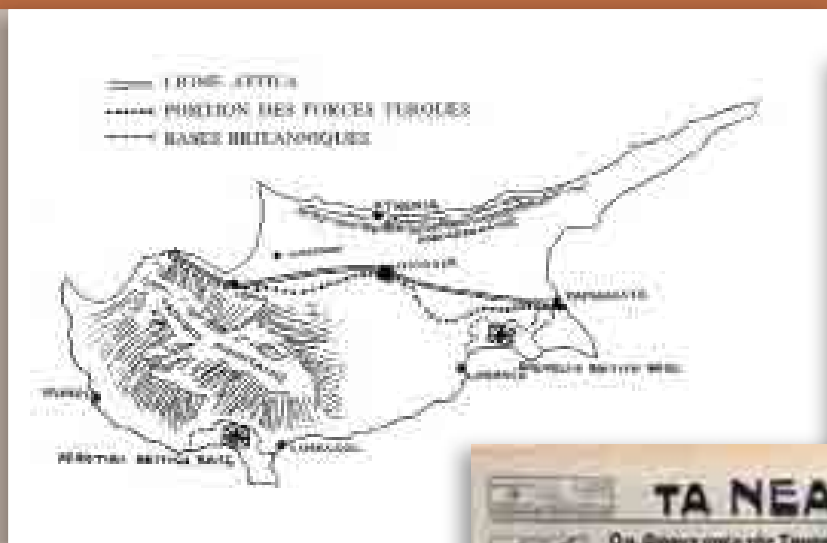
ΔΙΑΣΤΑΥΡΟΥΜΕΝΑ ΠΥΡΑ

«Συνοπτικόν Πρακτικόν»
τῆς στρατιωτικῆς σύσκεψης
τῆς πολιτικῆς καὶ στρατιωτικῆς ηγεσίας
τῆς 3ης Αυγούστου 1974
Ἰδρυμα «Κωνσταντῖνος Γ. Καραμανλῆς»

Θρήνος ἐπάνω ἀπὸ τὸν τάφο Κυπρίου,
θύματος τῆς τουρκικῆς εισβολῆς
Ἰδρυμα «Μιχάλης Κακογιάννης»

• ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Χάρτης της Κύπρου όπου σημειώνεται η γραμμή προώθησης των τουρκικών στρατευμάτων

Βιβλιοθήκη της Βουλής

«Πόλεμος, σ' όλα τὰ μέτωπα ἀρματομαχίες καί βομβαρδισμοί», εφ. Απογευματινή, 14 Αυγούστου 1974 Βιβλιοθήκη της Βουλής

«Κατελήφθη τό 1/3 τῆς Κύπρου», εφ. Τα Νέα, 16 Αυγούστου 1974

Βιβλιοθήκη της Βουλής

Πολίτες πληροφορούνται από τον Τύπο για τη δεύτερη τουρκική εισβολή (ΑΤΤΙΛΑΣ ΙΙ) στην Κύπρο, 15 Αυγούστου 1974

Φωτογραφικό Αρχείο Filipress/Βασίλη Καραγεώργου

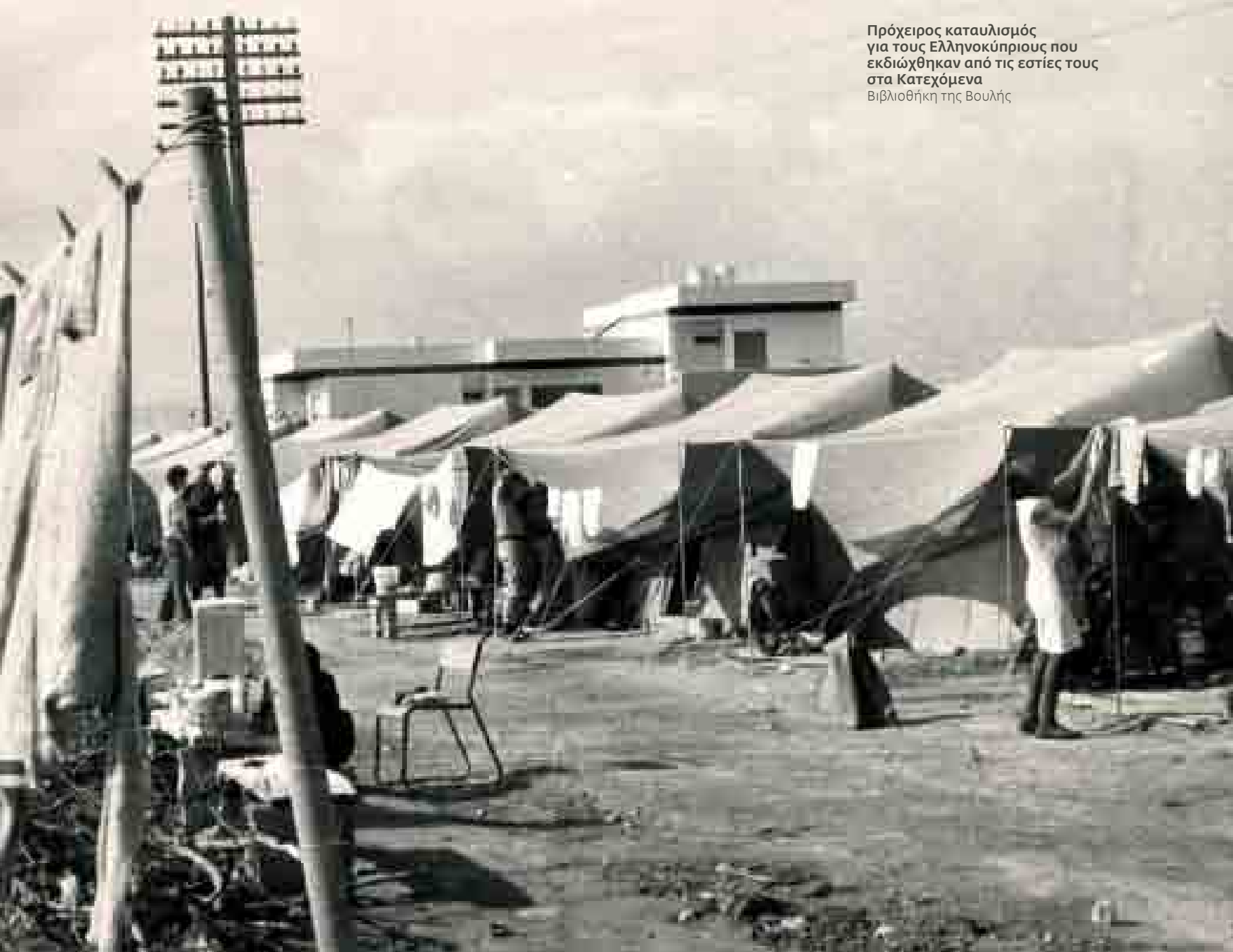
• ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Έντυπα για τη διεθνή εκστρατεία για την Κυπριακή τραγωδία
Βιβλιοθήκη της Βουλής

ΔΙΑΣΤΑΥΡΟΥΜΕΝΑ ΠΥΡΑ

Πρόχειρος καταυλισμός
για τους Ελληνοκύπριους που
εκδιώχθηκαν από τις εστίες τους
στα Κατεχόμενα
Βιβλιοθήκη της Βουλής

• ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Διαδήλωση συμπαραστάσης προς τους Κυπρίους που πραγματοποιήθηκε στην Ελλάδα μετά τον Αύγουστο του 1974
 Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης και Επικοινωνίας

Ψηφίσματα 357 και 360 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, οι οποίες μεταξύ άλλων, καλούσαν σε άμεση κατάπαυση του πυρός στην Κύπρο και σε επανάληψη των ειρηνευτικών συνομιλιών, 14 και 16 Αυγούστου 1974
 Βιβλιοθήκη της Βουλής

Καταυλισμός Ελληνοκυπρίων
μετά και τη δεύτερη τουρκική
εισβολή
Βιβλιοθήκη της Βουλής

• ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Έγγραφο δήλωση απελευθερωθέντος Ελληνοκύπριου αιχμαλώτου σχετικά με την αιχμαλωσία άλλου Ελληνοκυπρίου στα Άδανα, 19 Νοεμβρίου 1974
Βιβλιοθήκη της Βουλής

19-11-74

Εγώ ο Χατζηγιάννης Μηνόμοιο 5 Στάσι
ήμην αιχμάλωτος στα Άδανα Τυρκίας
έναντι με από τον Κώστα Τεργκί
ο οποίος έπαινε 25 κατά τα επί
την αιχμαλωσία μου.

Υπογραφή
Χατζηγιάννης Μηνόμοιο
Αγίου Σπυρίδωνος
Σπύριδωνος 5, 105
Αθήνα

ΔΗΛΩΣΗ ΑΠΟΔΕΙΞΕΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΣ
Αποφρασιθέντος η τέκνου Αγνοουμένου Κυπριώτου

Ο υπογεγραμμένος δηλώ ότι ανέλαμβάνω την ένισχυση του κατωτέρω
ἀνογραφουμένου παιδιού οὐδ τοῦ σφραγισμένου ἡσοῦ κατὰ μῆνα καὶ
οὐδ τὸ ἀναμετρήσανον χρονικὸν διάστημα :-

Ὀνοματεπώνυμον πατρὸς :
Διεύθυνσις καὶ πηλεθ. :
Ὀνοματεπώνυμον παιδιοῦ :
Διόκειε ένισχύσεως :

ΕΡΩΤΑ ΠΟΥΤΟΣ ΔΑΙ ΑΝΑΦΟΡΕΤΑΙΣ ΕΠΙΣΤΕΛΛΟΜΕΝΟΙ

Αρ. Έπίσταθ

Όνομα Παιδίου Όνομα Παιδιοῦ
Όνομα Πατρός Όνομα Πατρός
Όνομα Μητρός Όνομα Μητρός
Όνομα Παιδίου Όνομα Παιδιοῦ
Όνομα Πατρός Όνομα Πατρός
Όνομα Μητρός Όνομα Μητρός
Όνομα Παιδίου Όνομα Παιδιοῦ
Όνομα Πατρός Όνομα Πατρός
Όνομα Μητρός Όνομα Μητρός

ΕΡΩΤΑ ΠΟΥΤΟΣ ΔΑΙ ΑΝΑΦΟΡΕΤΑΙΣ ΕΠΙΣΤΕΛΛΟΜΕΝΟΙ

Αρ. Έπίσταθ

Όνομα Παιδίου Όνομα Παιδιοῦ
Όνομα Πατρός Όνομα Πατρός
Όνομα Μητρός Όνομα Μητρός
Όνομα Παιδίου Όνομα Παιδιοῦ
Όνομα Πατρός Όνομα Πατρός
Όνομα Μητρός Όνομα Μητρός
Όνομα Παιδίου Όνομα Παιδιοῦ
Όνομα Πατρός Όνομα Πατρός
Όνομα Μητρός Όνομα Μητρός

ΕΡΩΤΑ ΠΟΥΤΟΣ ΔΑΙ ΑΝΑΦΟΡΕΤΑΙΣ ΕΠΙΣΤΕΛΛΟΜΕΝΟΙ

Αρ. Έπίσταθ

Όνομα Παιδίου Όνομα Παιδιοῦ
Όνομα Πατρός Όνομα Πατρός
Όνομα Μητρός Όνομα Μητρός
Όνομα Παιδίου Όνομα Παιδιοῦ
Όνομα Πατρός Όνομα Πατρός
Όνομα Μητρός Όνομα Μητρός
Όνομα Παιδίου Όνομα Παιδιοῦ
Όνομα Πατρός Όνομα Πατρός
Όνομα Μητρός Όνομα Μητρός

«Δήλωσης αποδείξεως ένισχύσεως
ἀποφρασιθέντος η τέκνου
ἀγνοουμένου Κυπριώτου»,
η οποία συμπληρωνόταν από
όσους ενδιαφέρονταν να στηρίξουν
οικονομικά παιδιά αγνοουμένων ή
νεκρών από την τουρκική εισβολή
Βιβλιοθήκη της Βουλής

Δελτία καταγραφής εκτοπισμένων
παιδιών
Βιβλιοθήκη της Βουλής

3/1-2

Εν Νίκιαν τον 24.8.75

Πρόγραμμα κυρία

Βιργίνια. Εξ όλης αρέσει να σου εξηγήσω πάλι τον
συμφορητικό που τον έγραψα εις εις εις εις εις εις εις
σε ότι υπακούει μας. Ετα θέλω να σου πω ότι
θεωρώ ότι υπακούει σου μας

Είπα μία μία 18.11.75 από το Αθήνα και είπα
απόστασης και υπακούει Μικρούς.

Τα μαζί με το μαζί σου το μαζί σου σου είναι
90 γραμ. και είναι με εις εις εις εις εις εις εις
και από το μαζί σου εις εις εις εις εις εις εις

80. σου υπακούει μαζί το σου εις εις εις εις εις εις εις
απόστασης 8 Μάρτιο 80 γραμ. 80 γραμ. 80 γραμ.

80 γραμ. σου εις εις εις εις εις εις εις εις
80 γραμ. σου εις εις εις εις εις εις εις εις

80 γραμ. σου εις εις εις εις εις εις εις εις
80 γραμ. σου εις εις εις εις εις εις εις εις

80 γραμ. σου εις εις εις εις εις εις εις εις
80 γραμ. σου εις εις εις εις εις εις εις εις

80 γραμ. σου εις εις εις εις εις εις εις εις
80 γραμ. σου εις εις εις εις εις εις εις εις

80 γραμ. σου εις εις εις εις εις εις εις εις
80 γραμ. σου εις εις εις εις εις εις εις εις

80 γραμ. σου εις εις εις εις εις εις εις εις
80 γραμ. σου εις εις εις εις εις εις εις εις

80 γραμ. σου εις εις εις εις εις εις εις εις
80 γραμ. σου εις εις εις εις εις εις εις εις

80 γραμ. σου εις εις εις εις εις εις εις εις
80 γραμ. σου εις εις εις εις εις εις εις εις

80 γραμ. σου εις εις εις εις εις εις εις εις
80 γραμ. σου εις εις εις εις εις εις εις εις

80 γραμ. σου εις εις εις εις εις εις εις εις
80 γραμ. σου εις εις εις εις εις εις εις εις

ΔΙΑΣΤΑΥΡΟΥΜΕΝΑ ΠΥΡΑ

Γράμματα Κύπριων προσφύγων προς τη Βιργινία Τσουδερού, Μάρτιος και Ιούνιος 1975
Βιβλιοθήκη της Βουλής

Τού ο νυμφίος ε-ε-πρεδα...

56% ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ

ΕΛΦΕΣ: 214

Ο Κ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

επιτέλεσε σημαντικό έργο, ιδίως στο πεδίο της εξομάλυνσης της πολιτικής ζωής και της αποκατάστασης των ελευθεριών. Ωστόσο, οι τομές που απαιτούσαν οι περιστάσεις καθιστούσαν επιβεβλημένη την προσφυγή στις κάλπες. Στις 19 Σεπτεμβρίου εγκρίθηκε ο εκλογικός νόμος, που προέβλεπε σύστημα ενισχυμένης αναλογικής, και στις 23 του ίδιου μήνα εκδόθηκε διάταγμα για την επαναλειτουργία των κομμάτων. Ταυτόχρονα, νομιμοποιήθηκε το ΚΚΕ, η λειτουργία του οποίου είχε απαγορευτεί στην περίοδο του Εμφυλίου Πολέμου (Δεκέμβριος 1947). Εν τω μεταξύ, είχαν ξεκινήσει οι ζυμώσεις για την αναβίωση ή την ίδρυση νέων πολιτικών σχηματισμών.

«Εκλογαί γρηγορότερα άπ' ό,τι άναμένεται»,
εφ. Ακρόπολις, 1 Σεπτεμβρίου 1974
ΕΛΙΑ-ΜΙΕΤ

Ο Κωνσταντίνος Καραμανλής στην πρώτη πολιτική συγκέντρωση μετά τη δικτατορία, που πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη παρά τους φόβους για την προσωπική του ασφάλεια

Ομιλία του πρωθυπουργού Κωνσταντίνου Καραμανλή, Θεσσαλονίκη 31 Αυγούστου 1974
Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»

- ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΟΜΜΑΤΩΝ

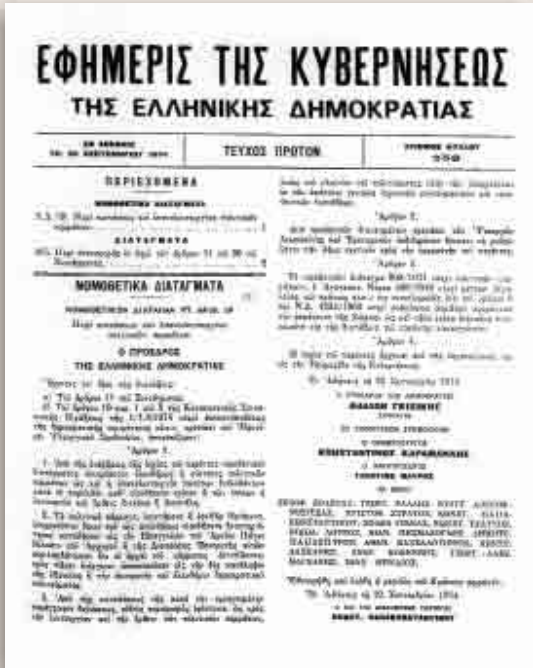
Ο Ανδρέας Παπανδρέου επιστρέφει στην Ελλάδα ύστερα από επτά χρόνια υποχρεωτικής απουσίας και γίνεται δεκτός με ενθουσιασμό από πλήθος πολιτικών φίλων και οπαδών του, 16 Αυγούστου 1974
Ίδρυμα Ανδρέα Γ. Παπανδρέου

Ο Χαρίλαος Φλωράκης επιστρέφει στην Ελλάδα, 22 Αυγούστου 1974

Ιστορικό Αρχείο ΚΚΕ: Επιμορφωτικό Κέντρο, Βιβλιοθήκη-Αρχείο «Χαρίλαος Φλωράκης»

«Εντός της εβδομάδος
θά έπιτραπή
ή έπανάλειτουργία
των κομμάτων»,
εφ. Η Καθημερινή,
15 Σεπτεμβρίου 1974
Βιβλιοθήκη της Βουλής

Έκδοση του νομοθετικού διατάγματος «περί συστάσεως και έπανάλειτουργίας πολιτικών κομμάτων», Εφημερίς της Κυβερνήσεως (259 Α / 23.9.1974)
Βιβλιοθήκη της Βουλής

«Κόμματα – ή όργάνωσή τους συμπληρώνεται. Καθεστωτικό – θά τεθή πρό των έκλογών», εφ. Τα Νέα, 4 Σεπτεμβρίου 1974
Βιβλιοθήκη της Βουλής

• ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΟΜΜΑΤΩΝ

ΠΑΣΟΚ: Στις 16 Αυγούστου 1974 επέστρεψε από το εξωτερικό ο Ανδρέας Παπανδρέου. Ύστερα από ολιγοήμερες διαβουλεύσεις με παλαιούς του συνεργάτες, μέλη του ΠΑΚ, προχώρησε στις 3 Σεπτεμβρίου στην ίδρυση του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος (ΠΑΣΟΚ). Στις 10 Οκτωβρίου στο Κίνημα προσχώρησε και η Δημοκρατική Άμυνα, κεντροαριστερή αντιστασιακή οργάνωση της δικτατορικής περιόδου. Ο Α. Παπανδρέου και οι συνεργάτες του κράτησαν αποστάσεις από τις πολιτικές της κυβέρνησης Εθνικής Ενότητας, χωρίς ωστόσο να προχωρήσουν σε ανοικτή κριτική. Η ιδρυτική «Διακήρυξη της 3ης Σεπτέμβρη» διαπνεόταν ταυτόχρονα από έντονο ριζοσπαστισμό αλλά και πατριωτικό τόνο, κρατούσε σαφείς αποστάσεις από τον οικονομικό φιλελευθερισμό και την κομμουνιστική Αριστερά, ενώ υποσχόταν μια μαζικά συμμετοχική οργανωτική δομή.

ΕΝΩΣΙΣ ΚΕΝΤΡΟΥ - ΝΕΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ: Στις 20 Σεπτεμβρίου 1974 ανασυστάθηκε η Ένωση Κέντρου, με επικεφαλής το ιστορικό στέλεχος του Κέντρου και υπουργό Εξωτερικών της κυβέρνησης Εθνικής Ενότητας, Γεώργιο Μαύρο. Στις 7 Οκτωβρίου προσχώρησε στο κόμμα η ομάδα της Κίνησης των Νέων Δυνάμεων, αποτελούμενη κυρίως από προσωπικότητες του αντιδικτατορικού αγώνα, και συναποτέλεσαν το κόμμα Ένωσης Κέντρου - Νέες Δυνάμεις.

ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ: Στις 29 Σεπτεμβρίου 1974 ο Κωνσταντίνος Καραμανλής ανήγγειλε την ίδρυση της Νέας Δημοκρατίας. Εξαρχής ο ηγέτης του κόμματος έδωσε νέο ιδεολογικό στίγμα στο συντηρητικό χώρο, υπερβαίνοντας τον ιστορικό πολιτικό χώρο της μεταπολεμικής Δεξιάς, επιδιώκοντας να μετατοπίσει την παράταξη προς το Κέντρο. Επίσης, ανανεώθηκε σημαντικά το προσωπικό της παράταξης και δεν συμπεριλήφθηκαν στελέχη που είχαν συνεργαστεί με τη δικτατορία.

ΕΝΩΜΕΝΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ: Μετά τη νομιμοποίηση του ΚΚΕ στις 23 Σεπτεμβρίου, ακολούθησαν διεργασίες που οδήγησαν στην προσωρινή ενοποίηση της κομμουνιστικής και μη Αριστεράς. Έτσι, τα δύο κόμματα που είχαν προκύψει από τη διάσπαση του ΚΚΕ τον Φεβρουάριο του 1968, το ΚΚΕ και το ΚΚΕ (εσωτ.), αποτέλεσαν μαζί με την ΕΔΑ την Ενωμένη Αριστερά. Αρχηγοί των τριών κομμάτων ήταν αντίστοιχα οι Χαρίλαος Φλωράκης, Λεωνίδας Κύρκος και Μπάμπης Δρακόπουλος, και Ηλίας Ηλιού. Ο τελευταίος τέθηκε επικεφαλής της διοικούσας επιτροπής του συνασπισμού. Πάντως, ύστερα από τις εκλογές του Νοεμβρίου του 1974 η Ενωμένη Αριστερά διασπάστηκε και οι σχέσεις ανάμεσα στο ΚΚΕ και τα άλλα κόμματα της Αριστεράς χαρακτηρίζονταν από έντονη αντιπαλότητα.

Ο Ανδρέας Παπανδρέου παρουσιάζει στους εκπροσώπους του Τύπου τη «Διακήρυξη τής 3ης Σεπτεμβρη», με την οποία ιδρύεται το Πανελλήνιο Σοσιαλιστικό Κίνημα, 3 Σεπτεμβρίου 1974

Ίδρυμα Ανδρέα Γ. Παπανδρέου

Ο Κωνσταντίνος Καραμανλής ανακοινώνει στον Τύπο την ίδρυση της Νέας Δημοκρατίας, 29 Σεπτεμβρίου 1974

Αρχείο δημόσιας ραδιοτηλεόρασης

Ο πρόεδρος της Ενώσεως Κέντρου - Νέων Δυνάμεων, Γεώργιος Μαύρος, ανακοινώνει στα ΜΜΕ, παρουσία στελεχών του κόμματός του, την κάθοδο στις εκλογές, 7 Οκτωβρίου 1974

Φωτογραφικό Αρχείο Flippress/Βασίλη Καραγεώργου

Ο γενικός γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του ΚΚΕ (εσωτ.), Μπάμπης Δρακόπουλος, και το στέλεχος της Αριστεράς, Λεωνίδας Κύρκος, σε κομματική συνεδρίαση

[από: Ιστορία του Νέου Ελληνισμού 1770-2000, τ. 10 (επιμ. Β. Παναγιωτόπουλος, Αθήνα 2003)]

• ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΟΜΜΑΤΩΝ

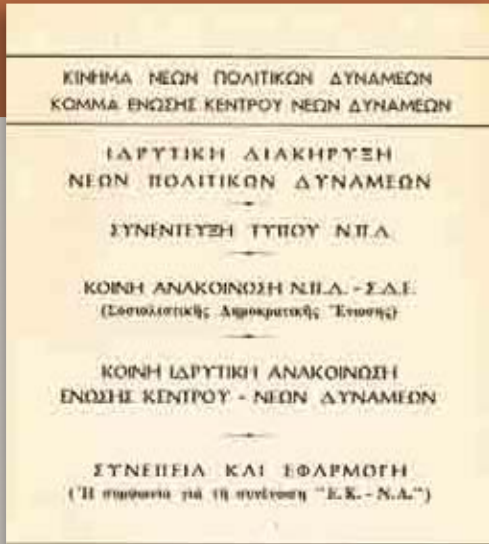
Το πρώτο μέρος της «Διακήρυξης της 3ης Σεπτεμβρίου», η οποία σκιαγραφούσε τις βασικές αρχές και τους στόχους του ΠΑΣΟΚ
 Ίδρυμα Ανδρέα Γ. Παπανδρέου

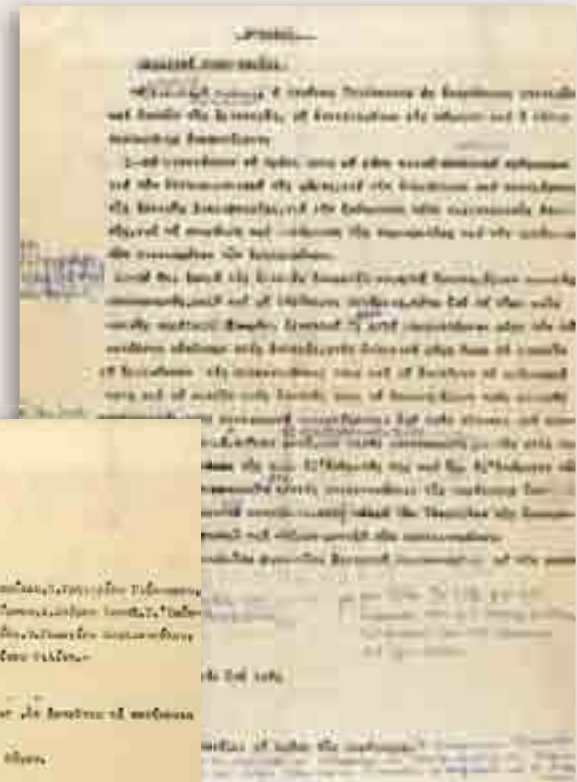
Η διακήρυξη του Κωνσταντίνου Καραμανλή για την ίδρυση της Νέας Δημοκρατίας, 28 Σεπτεμβρίου 1974
 Γενικά Αρχεία του Κράτους

Πρακτικό βουλευτών της προδικτατορικής Ενώσεως Κέντρου, με το οποίο θεωρούν εαυτούς μέλη ανανεωτικής κίνησης μέσα στο κόμμα και αυτοπροσδιορίζονται ως «προσδευτική πτέρυγα», 12 Ιουλίου 1974
 Βιβλιοθήκη της Βουλής

Η ιδρυτική διακήρυξη της κίνησης «Νέες Πολιτικές Δυνάμεις» και άλλα πολιτικά κείμενα σχετικά με τη συνεργασία της κίνησης με την Ένωση Κέντρου Βιβλιοθήκη της Βουλής

Προσχέδιο του πρακτικού συνεργασίας του ΚΚΕ, της ΕΔΑ και άλλων αριστερών δυνάμεων σε ένα ενιαίο κομματικό σχήμα υπό τον τίτλο «Ενιαία Αριστερά». Αρχείο Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας

Η δήλωση προς τον πρωθυπουργό και τον εισαγγελέα του Αρείου Πάγου μελών της προδικτατορικής ΕΔΑ για την επανίδρυση του κόμματος και κάθοδο στις εκλογές, 14 Οκτωβρίου 1974 Αρχείο Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας

Η διακήρυξη των Νέων Πολιτικών Δυνάμεων Βιβλιοθήκη της Βουλής

- ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΟΜΜΑΤΩΝ

Το πρώτο φύλλο της εφημερίδας
μετά τη νόμιμη επανακυκλοφορία της

«Χαιρετιστήριο της Κ.Ε. του Κ.Κ.Ε.»,
εφ. *Ριζοσπάστης*, 25 Σεπτεμβρίου 1974
Βιβλιοθήκη της Βουλής

«Συμφωνία ΚΚΕ - ΕΔΑ για κοινή δράση»,
εφ. *Ριζοσπάστης*, 29 Σεπτεμβρίου 1974
Βιβλιοθήκη της Βουλής

«Πυρετός στά κόμματα»,
εφ. *Απογευματινή*,
30 Σεπτεμβρίου 1974
Βιβλιοθήκη της Βουλής

ΣΤΙΣ 9 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1974 έγινε ευρύς ανασχηματισμός και συγκροτήθηκε υπηρεσιακή κυβέρνηση, με πρωθυπουργό και πάλι τον Κωνσταντίνο Καραμανλή, η οποία ανέλαβε να οδηγήσει τη χώρα στις πρώτες εκλογές μετά το 1964, οι οποίες ορίστηκαν για τις 17 Νοεμβρίου 1974. Μετά το σχηματισμό της υπηρεσιακής κυβέρνησης ο προεκλογικός αγώνας εντάθηκε, με τη χρήση μάλιστα –για πρώτη φορά– του τηλεοπτικού δικτύου.

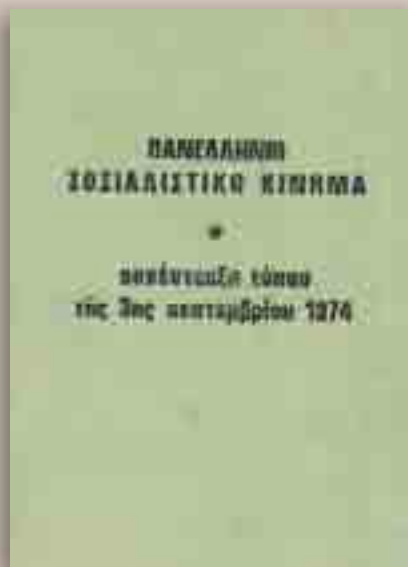

Έκδοση της συντακτικής πράξης «περι προσφυγής εις τήν λαϊκήν έτμηγορίαν πρός όλοκλήρωσιν τής δημοκρατικής νομιμότητος», *Εφημερίς της Κυβερνήσεως* (282Α /4.10.1974) Βιβλιοθήκη της Βουλής

Η υπηρεσιακή κυβέρνηση, με πρωθυπουργό και πάλι τον Κ. Καραμανλή
Αρχείο δημόσιας ραδιοτηλεόρασης

- ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΕΚΛΟΓΩΝ

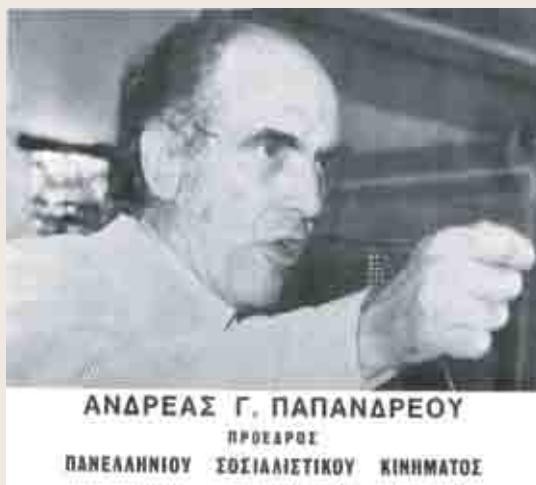
Προεκλογικό υλικό της Νέας Δημοκρατίας, της Ενώσεως Κέντρου - Νέων Δυνάμεων, του ΠΑΣΟΚ και της Ενωμένης Αριστεράς
Βιβλιοθήκη της Βουλής

Προεκλογική
καταχώριση
της Νέας
Δημοκρατίας
[από: Ιστορικό
Λεύκωμα 1974
(έκδ. Η Καθημερινή,
Αθήνα 1998)]

Προεκλογική αφίσα
της Ενώσεως Κέντρου -
Νέων Δυνάμεων
Ίδρυμα «Κωνσταντίνος
Γ. Καραμανλής»

Προεκλογική αφίσα του κόμματος του ΠΑΣΟΚ
με τον Ανδρέα Παπανδρέου
Ίδρυμα Ανδρέα Γ. Παπανδρέου

Προεκλογική αφίσα
της Ενωμένης
Αριστεράς
Ίδρυμα «Κωνσταντίνος
Γ. Καραμανλής»

• ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΕΚΛΟΓΩΝ

Το κεντρικό εκλογικό κέντρο της Νέας Δημοκρατίας
στην Πλατεία Συντάγματος
Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»

«Θούρια», γελοιογραφία του Μποστ, εφ. Θούριος
(της νεολαίας του ΚΚΕ [εσωτ.]),
26 Σεπτεμβρίου 1974
Αρχαία Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας

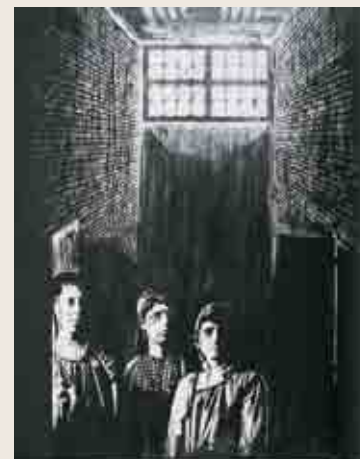

Το κεντρικό εκλογικό κέντρο της Ενώσεως Κέντρου - Νέων
Δυνάμεων στην Πλατεία Ομονοίας
Φωτογραφικό Αρχείο Flippress/Βασίλη Καραγεώργου

Το κεντρικό εκλογικό κέντρο του ΠΑΣΟΚ στην οδό Πανεπιστημίου

Φωτογραφικό Αρχείο Flirpress/Βασίλη Καραγεώργου

ΣΤΑ ΑΦΙΣΕΣ ΤΗΣ ΕΝΩΜΕΝΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ

Προεκλογικές αφίσες της Ενωμένης Αριστεράς
Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»

Το κεντρικό εκλογικό κέντρο της Ενωμένης Αριστεράς στην οδό Πανεπιστημίου

Φωτογραφικό Αρχείο Flirpress/Βασίλη Καραγεώργου

• ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΕΚΛΟΓΩΝ

Στιγμιότυπα από την προεκλογική περίοδο
Αρχείο δημόσιας ραδιοτηλεόρασης,
Φωτογραφικό Αρχείο Filipress/Βασίλη Καραγεώργου

Οι προεκλογικές συγκεντρώσεις ήταν ογκώδεις και ενθουσιώδεις, ενώ η ευρηματικότητα των πολιτών σε αυτοσχέδια προεκλογικά φυλλάδια, πλακάτ ή και δρώμενα υπήρξε αξιοσημείωτη

• ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΕΚΛΟΓΩΝ

Προεκλογική συγκέντρωση
του ανεξάρτητου υποψηφίου
Χανίων, Κωνσταντίνου
Μητσotάκης,
Ίδρυμα «Κωνσταντίνος
Κ. Μητσotάκης»

Τα κόμματα πραγματοποίησαν πολλές
και ογκώδεις συγκεντρώσεις

Προεκλογικές συγκεντρώσεις του ΠΑΣΟΚ
Φωτογραφικό Αρχείο Flirpress/Βασίλη Καραεώργου

Εκατοντάδες αφίσες υποψηφίων καλύπτουν την είσοδο προεκλογικού κέντρου της Νέας Δημοκρατίας στην περιοχή της Αθήνας
Αρχείο δημόσιας ραδιοτηλεόρασης

• ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΕΚΛΟΓΩΝ

Προεκλογική συγκέντρωση
της Νέας Δημοκρατίας
Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»

Ο υποψήφιος της Ενωμένης
Αριστεράς, Μίκης Θεοδωράκης,
συζητά με εκπροσώπους του Τύπου
Αρχεία Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας

Προεκλογική συγκέντρωση του ΠΑΣΟΚ
Φωτογραφικό Αρχείο Flirppress/Βασίλη Καραγεώργου

Προεκλογικά κέντρα υποψηφίων από διάφορα κόμματα στην Πλατεία Ομονοίας [από: Ιστορικό Λεύκωμα 1974 (έκδ. Η Καθημερινή, Αθήνα 1998)]

Ψηφοδέλτια από διάφορες εκλογικές περιφέρειες Συλλογή Κωνσταντίνου Νίγδελη

ΧΑΡΗΣ Θ. ΚΑΡΑΥΖΑΙ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
1. Κοινωνία, Οικονομία, Τουρισμός, Πολιτισμός
2. Νομοί, 3ος Όμιλος

ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ Β' ΑΘΗΝΩΝ ΣΥΝ ΠΡΩΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΘΝΩΣ ΚΑΡΑΜΑΝΗ

ΑΝΔΡΕΑΣ Σ. ΚΑΡΑΥΖΑΙ
ΠΡΩΤΟΠΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ Ε.Κ.Κ.
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΒΟΥΡΕΥΣΕΩΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ
1981-1982, 1984-1985, 1987-1988
Απόστολος Ομάδας Β' 1980-81

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΒΑΣΙΛΙΑΤΟΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ
Κατοικία του Σουλίου
Κέντρο 4 ορόφ. Βασιλειάδης

ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ
Β' ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΕΝΩΣΙΣ ΚΕΝΤΡΩΝ
Ν. ΔΥΝΑΜΕΙΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΠΙ ΑΦΑΝΤΑΚΗΣ
Διευθυντής του Άγιου Πέτρου
Πρωτοδικείο Πολιτικών και Οικονομικών
Επιφυλάκιος του Πανεπιστημίου Άθηνων

ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ
Α' ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΗΣ Ε.Δ.Ε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΗ. ΡΟΥΛΙΑΣ
ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ
Β' ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΕΝΩΣΙΣ ΚΕΝΤΡΩΝ - ΝΕΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ
Πύλας Γραφείο: Μεταμόρφωσις 78 - Τηλ. 834.876

Υπάρχει στο ΚΑΝΑΛΙΟΤΗΤΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥ «Ε.Κ.Ε.Π.Δ.Δ.» και είναι από τους πιο αξιολογούς στην πολιτική και στην κοινωνία. Έχει λάβει μέρος σε πολλές Επιτροπές της Κ.Ε.Π.Α. και της Κ.Ε.Π.Α. και της Κ.Ε.Π.Α.

ψηφίστε Καππῆ
Ψηφίστε τον πρωτότυπο
των Ἀθηνάτων και Ἀνατοραροπούτσου

Π. ΚΑΠΠΗΣ
ΠΡΩΤΟΠΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
Ε.Κ.Κ.
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΣΥ.Π.Σ.

Α' ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

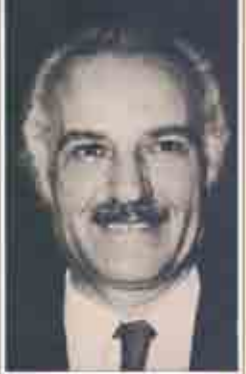

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙΝΟΤΟΜΟ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ ΕΛΛΑΔΟΣ (Ε.Κ.Κ.Κ.)
ΓΕΛΙΟΝΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΤΕΣ
ΣΥΜΒΑΛΕΙΝ ΟΥΡΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΤΕΣ

Π.Σ.Ο.Κ.
ΠΑΡΕΛΛΗΛΟΙ ΕΘΝΟΛΟΓΙΚΟΙ ΚΙΝΗΜΑ

ΝΙΚΟΣ ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ
ΠΡΩΤΟΠΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ Ε.Κ.Κ.
1981-1982, 1984-1985, 1987-1988
Απόστολος Ομάδας Β' 1980-81

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΔΗΣ

ΕΝΩΣΙΣ ΚΕΝΤΡΩΝ ΝΕΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ
ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Α' ΤΕΡΤΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΑΡΤΑΙΟΚΟΠΗ - ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ
Π.Α.Σ.Ο.Κ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΓΟΥΛΗΣ
(ΣΥΜΒΟΛΟ ΤΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ)

ΟΧΙ ΛΟΓΙΑ - ΑΙΩΝΕΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΜΠΑΚΑΤΕΛΟΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ
ΠΡΩΤΟΠΡΩΤΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ
ΤΗΣ "ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ."

Π.Α. Σ.Ο. Κ.

Εργαστήριο Π.Σ.Ο.Κ.
Τηλ. 422.267 - 446.208
410.000 - 446.122

Εθνική-Ανεξαρτησιακή
Οικονομικό-Εθνικιστικό Κίνημα

ΒΙΓΓΙΝΑ ΕΜΜ. ΤΣΟΥΔΕΡΟΥ
ΠΡΩΤΟΠΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ Ε.Κ.Κ.
1981-1982, 1984-1985, 1987-1988
Απόστολος Ομάδας Β' 1980-81

ΕΚΝΑ

ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΚΑΛΑΜΑΝΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Β' ΑΘΗΝΩΝ

Προεκλογικά φυλλάδια υποψηφίων
Βιβλιοθήκη της Βουλής,
Γενικά Αρχεία του Κράτους,
Συλλογή Γεώργιου Καύλη,
Συλλογή Κωνσταντίνου Νίγδελη

• ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΕΚΛΟΓΩΝ

Ο Κωνσταντίνος Καραμανλής σχηματίζει το σήμα της νίκης σε προεκλογική ομιλία της Νέας Δημοκρατίας, Πάτρα 10 Νοεμβρίου 1974
Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»

Ο Γεώργιος Μαύρος σε προεκλογική ομιλία της Ενώσεως Κέντρου - Νέων Δυνάμεων
Αρχείο δημόσιας ραδιοτηλεόρασης

«500.000 απέθεώσαν τόν Κ. Καραμανλή»,
εφ. Ακρόπολις, 15 Νοεμβρίου 1974
ΕΛΙΑ-ΜΙΕΤ

Δώσε τὸ παρὼν στή Δημοκρατία
τὴν Κυριακὴ στίς 5 ἡ ὥρα στήν
Πλατεία Ἀριστοτέλους

ΕΝΩΣΗ ΚΕΝΤΡΟΥ - ΝΕΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Ο Ανδρέας Παπανδρέου σε προεκλογική περιοδεία στη Βόρεια Ελλάδα

Φωτογραφικό Αρχείο Flippress/Βασίλη Καραγεώργου

Ο Μπάμπης Δρακόπουλος απευθύνει χαιρετισμό σε μέλη του ΚΚΕ (εσωτ.) σε προεκλογική συγκέντρωση

Φωτογραφικό Αρχείο Flippress/Βασίλη Καραγεώργου

Ο Ηλίας Ηλιού σε προεκλογική συγκέντρωση της Ενωμένης Αριστεράς. Διακρίνονται ο Μίκης Θεοδωράκης και ο Χαρίλαος Φλωράκης

[από: *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού 1770-2000*, τ. 10 (επιμ. Β. Παναγιωτόπουλος, Αθήνα 2003)]

«Όλη η Ελλάδα μία φωνή: Ψηφίστε "Ενωμένη Αριστερά"», εφ. Ριζοσπάστης, 12 Νοεμβρίου 1974

ΕΛΙΑ-ΜΙΕΤ

Πολίτες περιμένουν έξω από εκλογικό κέντρο
Αρχεία Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας

Ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ, Ανδρέας Παπανδρέου, ψηφίζει
Φωτογραφικό Αρχείο Flirpress/Βασίλη Καραγεώργου

Ουρά πολιτών έξω από εκλογικό κέντρο
[από: *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού 1770-2000*, τ. 10 (επιμ. Β. Παναγιωτόπουλος, Αθήνα 2003)]

Ηλικιωμένη ψηφοφόρος
Αρχείο Δημόσιας ραδιοτηλεόρασης

ΟΙ ΕΚΛΟΓΕΣ

ΤΗΣ 17ΗΣ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1974 διεξήχθησαν

με υποδειγματική τάξη, καταδεικνύοντας το μέγεθος της ποιοτικής αλλαγής που είχε συντελεστεί τόσο στην ελληνική πολιτική σκηνή, όσο και στην κοινωνία μέσα σε λίγους μόνο μήνες. Η Νέα Δημοκρατία του Κωνσταντίνου Καραμανλή κατήγαγε εκλογικό θρίαμβο εξασφαλίζοντας μεγάλη πλειοψηφία στη νέα Βουλή. Τα αποτελέσματα ήταν: ΝΔ 54,3% (220 βουλευτές), Ένωσις Κέντρου - Νέες Δυνάμεις 20,4% (60 βουλευτές), ΠΑΣΟΚ 13,6% (12 βουλευτές), Ενωμένη Αριστερά 9,5% (8 βουλευτές).

Τα πρόσωπα της νέας κυβέρνησης ήταν τα εξής: Γεώργιος Ράλλης (υπουργός παρά τω πρωθυπουργώ/ Προεδρίας), Παναγιώτης Παπαληγούρας (Συντονισμού και Προγραμματισμού), Δημήτριος Μπίτσιος (Εξωτερικών), Ευάγγελος Αβέρωφ (Εθνικής Αμύνης), Κωστής Στεφανόπουλος (Εσωτερικών), Σόλων Γκίκας (Δημοσίας Τάξεως), Ευάγγελος Δεβλέτογλου (Οικονομικών), Κωνσταντίνος Κονοφάγος (Βιομηχανίας), Ιωάννης Μπούτος (Εμπορίου), Κωνσταντίνος Στεφανάκης (Δικαιοσύνης), Παναγιώτης Ζέππος (Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων), Κωνσταντίνος Τρυπάνης (Πολιτισμού και Επιστημών), Ιπποκράτης Ιορδάνογλου (Γεωργίας), Κωνσταντίνος Λάσκαρης (Απασχολήσεως), Βασίλειος Δερδεμέζης (Κοινωνικών Υπηρεσιών), Χριστόφορος Στράτος (Δημοσίων Έργων), Γεώργιος Βογιατζής (Μεταφορών και Επικοινωνιών), Αλέξανδρος Παπαδόγγονας (Εμπορικής Ναυτιλίας) και Νικόλαος Μάρτης (Βορείου Ελλάδος).

Ξένοι ανταποκριτές μεταδίδουν τα εκλογικά αποτελέσματα στα διεθνή μέσα από το Κέντρο Ξένου Τύπου στο ξενοδοχείο «Μεγάλη Βρετανία»
Αρχείο δημόσιας ραδιοτηλεόρασης

«56% ο Κ. Καραμανλής –
έδρες: 214»,
εφ. Ακρόπολις,
18 Νοεμβρίου 1974
ΕΛΙΑ-ΜΙΕΤ

Ο πρωθυπουργός Κωνσταντίνος Καραμανλής και τα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου της κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας, που σχηματίστηκε μετά τις εκλογές της 17ης Νοεμβρίου 1974
 [από: *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τ. ΙΣΤ' (Αθήνα 2000)]

• ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΞΕΓΕΡΣΗΣ ΤΟΥ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ

ΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΛΑΟΥ, και ιδίως της νεολαίας, είχε ταχθεί εναντίον της διεξαγωγής των εκλογών την ίδια ημέρα με την πρώτη επέτειο της καταστολής της εξέγερσης του Πολυτεχνείου. Τελικά, οι εκδηλώσεις εορτασμού ξεκίνησαν την επομένη των εκλογών, και το κτίριο του Πολυτεχνείου μετατράπηκε σε τόπο λαϊκού προσκυνήματος για μία εβδομάδα. Η οργανωτική επιτροπή, που απαρτιζόταν από φοιτητές, αποφάσισε στους εορτασμούς να μετάσχει αποκλειστικά ο ανώνυμος λαός, και όχι κόμματα, οργανώσεις ή επίσημες αντιπροσωπείες. Λόγο εκφώνησε μόνον ο πρύτανης του εκπαιδευτικού ιδρύματος. Οι εκδηλώσεις κορυφώθηκαν στις 24 Νοεμβρίου 1974 με την πορεία διαμαρτυρίας προς την αμερικανική πρεσβεία.

«17 Νοεμβρίου 1973 “Πολυτεχνείο” – Αντί στεφάνου», γελοιογραφία του Κυρ, περ. *Επίκαιρα*, 14-20 Νοεμβρίου 1974
 Αρχείο Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας

«Διακήρυξη της Οργανωτικής Επιτροπής για τις Εκδηλώσεις του Πολυτεχνείου» για την πρώτη επέτειο από την εξέγερση το 1973
 Αρχείο Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας

Ποικίλες αντιδράσεις σχετικά με την ημερομηνία του εορτασμού της εξέγερσης του Πολυτεχνείου
 Φωτογραφικό Αρχείο Flirppress/Βασίλη Καραγεώργου

• ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΞΕΓΕΡΣΗΣ ΤΟΥ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ

«Κάλεσμα» του Επαναστατικού Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας (ΕΚΚΕ) για συμμετοχή στις εκδηλώσεις του Πολυτεχνείου
Γενικά Αρχεία του Κράτους

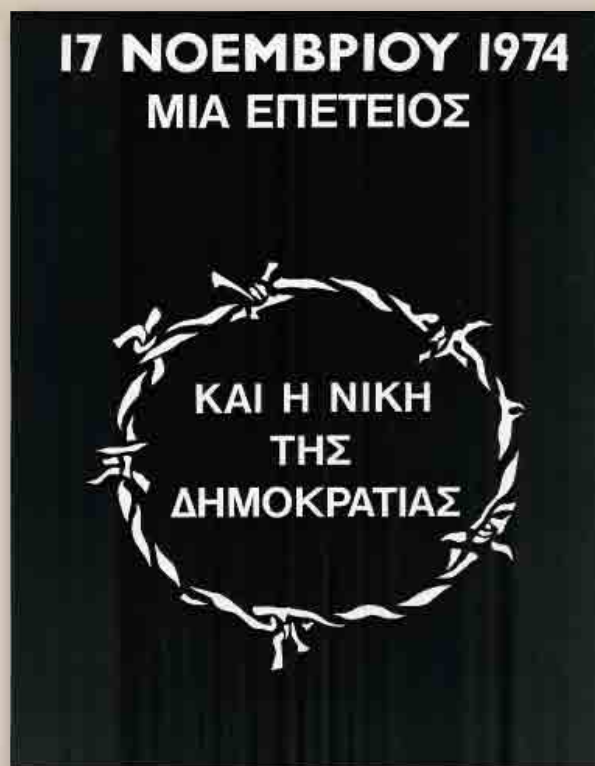
Φυλλάδια, περιοδικά και άλλες εκδόσεις που κυκλοφόρησαν για την πρώτη επέτειο του Πολυτεχνείου
Βιβλιοθήκη της Βουλής

Εορτασμός της πρώτης επετείου της εξέγερσης του Πολυτεχνείου το 1973
Φωτογραφικό Αρχείο Flippress/Βασίλη Καραγιώργου

• ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΞΕΓΕΡΣΗΣ ΤΟΥ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ

Αφίσα για την πρώτη επέτειο της εξέγερσης
του Πολυτεχνείου το 1973

Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»

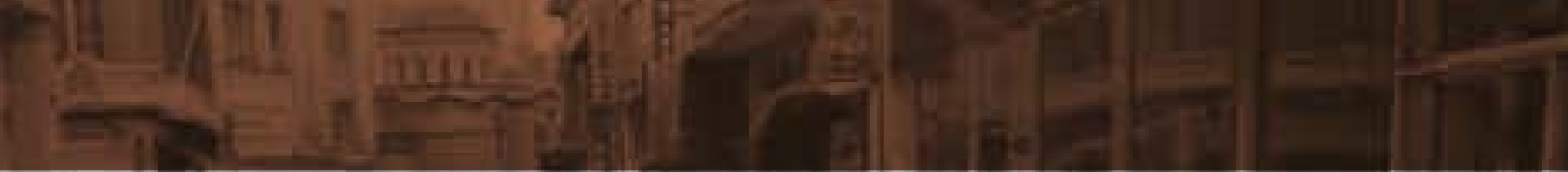
...Των Αφανών, έκδοση με ντοκουμέντα
από την πρώτη επέτειο της φοιτητικής εξέγερσης
του Πολυτεχνείου

Βιβλιοθήκη της Βουλής

Εορτασμός της πρώτης επετείου της εξέγερσης του Πολυτεχνείου
Φωτογραφικό Αρχείο Flirpress/Βασίλη Καραγιώργου

Υπάρχουν ήδη τα υμνοθέματα για το δημοψήφισμα

ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΟ

ΠΡΑΣΙΝΟ - ΚΑΦΕ

για την Δημοκρατία

για Βασιλεία

ΜΕΤΑ ΤΙΣ ΕΚΛΟΓΕΣ της 17ης Νοεμβρίου 1974,

ο ελληνικός λαός καλούνταν να αποφασίσει για τη μορφή του πολιτεύματος και την τύχη της μοναρχίας. Σε αντίθεση με ανάλογες περιστάσεις στο παρελθόν, το δημοψήφισμα της 8ης Δεκεμβρίου 1974 διενεργήθηκε με αδιάβλητο τρόπο, ενώ τόσο οι οπαδοί της αβασίλευτης δημοκρατίας, όσο και οι βασιλόφρονες, μπόρεσαν ελεύθερα να διεξάγουν τον προεκλογικό τους αγώνα.

Το δημοψήφισμα έλυσε οριστικά το μείζον πολιτειακό ζήτημα που ταλάνιζε την Ελλάδα επί δεκαετίες και πολλές φορές είχε διχάσει τους Έλληνες. Υπέρ της αβασίλευτης δημοκρατίας τάχθηκε το 69,2% του εκλογικού σώματος. Το Στέμμα, ήδη απονομιμοποιημένο στα μάτια της μεγάλης πλειονότητας των Ελλήνων, εξαιτίας του αρνητικού εξωθεσμικού του ρόλου κατά την προδικτατορική περίοδο, εξέλιπε οριστικά ως παράγοντας της ελληνικής πολιτικής ζωής.

Έκδοση του προεδρικού διατάγματος «περί προκηρύξεως δημοψήφισματος διά τόν καθορισμόν τής μορφής τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος τῆς Χώρας», *Εφημερίς της Κυβερνήσεως* (353Α΄/22.11.1974)
Βιβλιοθήκη της Βουλής

«Σέ 25 μέρες δημοκρατία ἢ βασιλεία»,
εφ. *Απογευματινή*, 14 Νοεμβρίου 1974
Βιβλιοθήκη της Βουλής

ΕΡΩΝΟΣ: ΕΧΘΡΟΣ ΤΩΝ ΗΓΕΤΩΝ ΠΟΥ ΕΣΥ ΕΚΛΕΙΤΕ!

ΓΙΑ ΝΑ ΕΧΟΜΕ
ΕΤΑΒΕΡΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΖΩΗ - ΑΒΑΣΙΛΕΥΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Φωτογραφικό Αρχείο Flippress/Βασίλη Καραγεωργίου

ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΟ

Αφίσα που χρησιμοποιεί ιστορικές αναφορές για να ενισχύσει την άποψη ότι για την Ελλάδα ο θεσμός της βασιλείας είναι αντιδημοκρατικός. Συλλογή Γεώργιου Κούλη

«Πράσινο για τήν Δημοκρατία – Καφέ για Βασιλεία», εφ. Απογευματινή, 23 Νοεμβρίου 1974 Βιβλιοθήκη της Βουλής

Το δημοψήφισμα έδωσε την ευκαιρία να εκφράσουν οι πολίτες με ιδιαίτερα ευρηματικούς τρόπους τις πολιτειακές τους προτιμήσεις. Τα περισσότερα από τα έντυπα αυτά αποτέλεσαν αυθόρμητη εκδήλωση αγνώστων πολιτών και πολύ λιγότερο παραγωγή κομμάτων ή οργανωμένων ομάδων.

Προεκλογικό υλικό

Αρχεία Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας,
Βιβλιοθήκη της Βουλής,
Γενικά Αρχεία του Κράτους,
Συλλογή Λιλής Αλιβιζάτου,
Συλλογή Γεώργιου Κούλη,
Συλλογή Κωνσταντίνου Νίγδελη,
Ίδρυμα «Κωνσταντίνος
Γ. Καραμανλής»

ΟΛΟΙ ΕΝΩΜΕΝΟΙ
ΨΗΦΙΖΟΥΜΕ
ΒΑΣΙΛΕΥΟΜΕΝΗ

ΒΑΣΙΛΕΥΟΜΕΝΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΜΕ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟ
ΚΙ ΑΝΝΑ ΜΑΡΙΑ

Ἡ ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑ
ΤΟΥΣ ΕΔΙΩΞΕ
Ο ΛΑΟΣ ΘΑ ΤΟΥΣ ΦΕΡΗ.

ΕΘΝΙΚΗ ΕΝΩΤΗΣ - ΣΤΑΒΕΡΟΤΗΣ

Ἡ Βασιλευόμενη Δημοκρατία
εἶναι πραγματική Δημοκρατία
μὲ ἀκομμάτιστο Ἄρχηγό Κράτους
καὶ Κυβέρνηση κομματική.

ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ
ΛΕΒΕΝΤΗ
ΒΑΣΙΛΙΑ ΜΑΣ

πάρε ψήφο βασιλιά

ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΟ

- ΨΗΦΙΣΕ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΨΗΦΙΣΕ ΠΡΟΟΔΟ
- 20.000.000 δραχμές τόν χρόνο πληρώνει ό Έλληνικός Λαός τόν Βασιλιά και τόν Διάδοχο
- 5.600 δραχμές τόν χρόνο μόνο είναι ή Σύνταξή σου Έλληνα Άγρότη
- Ψήφισε πράσινο τό χρώμα τής έλπίδας

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΗ ΕΠΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΨΗΦΙΣΤΕ

ΕΛΛΗΝΙΚΕ ΛΑΕ!
ΘΥΜΗΣΟΥ
ΤΑ ΔΙΚΑ' ΣΟΥ ΠΑΙ-
ΔΙΑ' ΠΟΥ ΠΕΙΝΑΝΕ
ΚΑΙ **ΟΧΙ**
ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
ΓΛΥΞΜΠΟΥΡΚ
ΠΟΥ ΤΑ ΕΧΟΥΝ ΟΛΑ!

ΟΧΙ

ΣΤ-ΑΙΜΑΤΑ ΒΑΣΙΛΕΥΤΗ

Η έντονη και ιδιαίτερα ενθουσιώδης δραστηριότητα των πολιτών και των κομμάτων της αντιπολίτευσης εναντίον του θεσμού της βασιλείας φανέρωνε και τις προθέσεις της πλειοψηφίας του ελληνικού λαού για το δημοψήφισμα.

Προεκλογικό υλικό υπέρ της αβασιλευτής δημοκρατίας

Αρχεία Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας,
Αρχείο δημόσιας ραδιοτηλεόρασης,
Βιβλιοθήκη της Βουλής,
Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»,
Συλλογή Λιλής Αλιβιζάτου,
Φωτογραφικό Αρχείο Flirpress/Βασίλη Καραγεωργίου

Η αφίσα του Σπύρου Ορνεράκη που κυριάρχησε στον αντιμοναρχικό αγώνα Βιβλιοθήκη της Βουλής

ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΟ

ΟΧΙ
 ΣΤΟ ΘΕΣΜΟ ΤΗΣ ΦΡΙΚΗΣ
 ΚΑΙ ΣΤΟ
 ΓΙΟ ΤΗΣ ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΗΣ
 ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΙΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΑΓΩΝΑ

ΒΑΣΙΛΕΥΟΜΕΝΗ = ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑ

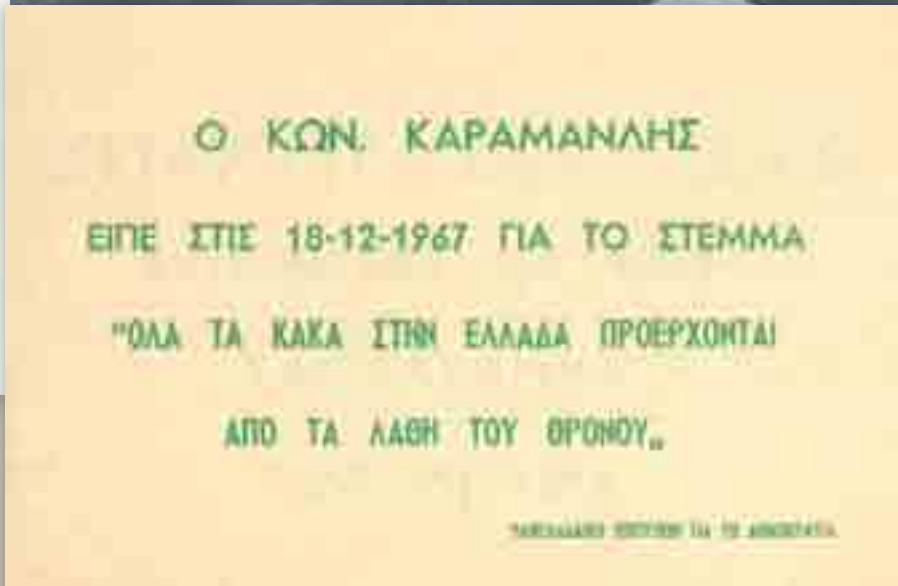
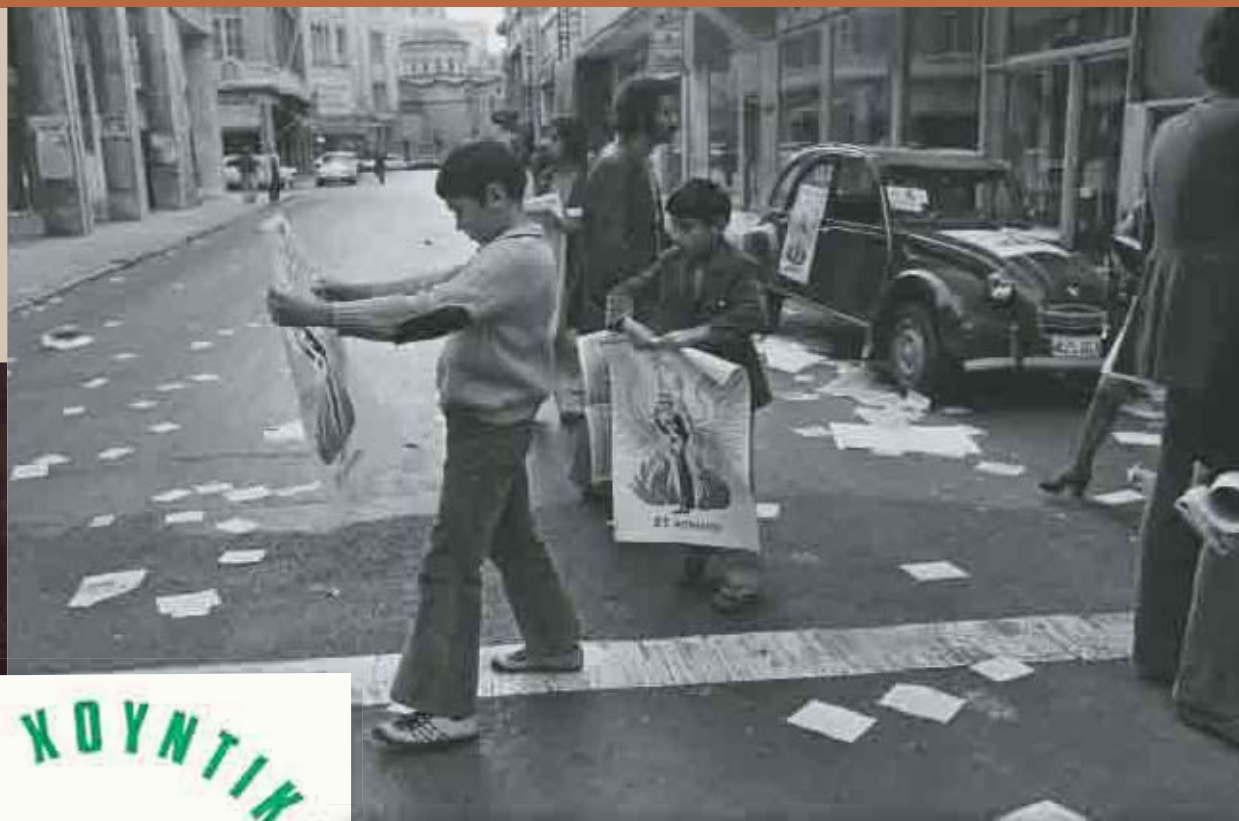

21 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

ΕΡΧΟΝΤΑΙ

οι βασιλεις με τη Φρικη

Προεκλογικό υλικό υπέρ
της αβασίλευτης δημοκρατίας
Αρχεία Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας,
Φωτογραφικό Αρχείο Flirpress/Βασίλη
Καραγεωργίου

ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΣΕ 3 ΕΙΚΟΝΕΣ

Τόν
Κων. Καραμανλή
τόν έδωξαν
τά ανάκτορα

Τόν
Γ. Παπανδρέου
τόν έδωξαν
τά ανάκτορα

Τήν χούντα τήν ελόγησαν τά ανάκτορα

ΤΑ ΠΑΛΑΤΙΑ
ΒΓΑΖΟΥΝ ΜΑΤΙΑ

ΟΧΙ
ΣΤΗ
ΒΑΣΙΛΕΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ, ΕΛΛΗΝΕΣ

- ΟΧΙ στους μη κρίμεν δικαστικούς και ΣΥΦΑΡΙΣΕΙΣ
- ΟΧΙ στους εξαναγκαστές Έλληνας καταξιωμένους
- ΟΧΙ στους γραφειοκράτες ΤΥΡΑΝΝΟ ΔΙΕΣΙΜΟ
- ΟΧΙ στους κλαυσιμαίους βαρύντες
- ΟΧΙ και δικαστικά και ΑΠΟΠΟΙΗΣΗ
- ΟΧΙ στη διαφορά των Παλατιών
- ΟΧΙ και Εγκαταστάσεις παρακράτη των Ανάκτορων
- ΟΧΙ στην κλαυσιμαίη γραφειοκρατία

ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ, ΕΛΛΗΝΕΣ

Τι σημαίνει ης της διαφοράς με την Ε. ΤΕΛΕΥΤΙΑ ΚΑΙ ΜΗΡΑΔΙΑΚΗ κούρα για να απολλώγεται η γάμος ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ της αλματώδους άγχιτης, κούρα της Ένας Συνταξιακή

Της ενάμεται και της διαφοράς της προσηγορίας ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ στην ΕΛΛΑΔΑ ΗΑΣ με ΕΛΛΗΝΑΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΑΣ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΣΤΡΑΤΕΙΑΣ
ΑΠΟΚΕΝΤΡΙΚΟΙ ΔΙΟΙΚΗΤΕΣ

Όσο πολιτευόμενοι, κίβη και πολιτευόμενοι.

ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ
μόνα,
δίδεργη,
γυναικες.

Τι σημαίνει ης της διαφοράς με την Ε. ΤΕΛΕΥΤΙΑ ΚΑΙ ΜΗΡΑΔΙΑΚΗ κούρα για να απολλώγεται η γάμος ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ της αλματώδους άγχιτης, κούρα της Ένας Συνταξιακή

Της ενάμεται και της διαφοράς της προσηγορίας ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ στην ΕΛΛΑΔΑ ΗΑΣ με ΕΛΛΗΝΑΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΑΣ.

Τι σημαίνει ης της διαφοράς με την Ε. ΤΕΛΕΥΤΙΑ ΚΑΙ ΜΗΡΑΔΙΑΚΗ κούρα για να απολλώγεται η γάμος ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ της αλματώδους άγχιτης, κούρα της Ένας Συνταξιακή

Της ενάμεται και της διαφοράς της προσηγορίας ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ στην ΕΛΛΑΔΑ ΗΑΣ με ΕΛΛΗΝΑΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΑΣ.

Τι σημαίνει ης της διαφοράς με την Ε. ΤΕΛΕΥΤΙΑ ΚΑΙ ΜΗΡΑΔΙΑΚΗ κούρα για να απολλώγεται η γάμος ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ της αλματώδους άγχιτης, κούρα της Ένας Συνταξιακή

Της ενάμεται και της διαφοράς της προσηγορίας ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ στην ΕΛΛΑΔΑ ΗΑΣ με ΕΛΛΗΝΑΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΑΣ.

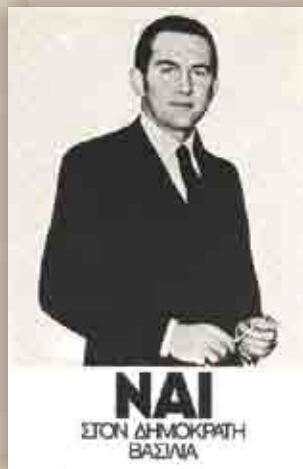
Τι σημαίνει ης της διαφοράς με την Ε. ΤΕΛΕΥΤΙΑ ΚΑΙ ΜΗΡΑΔΙΑΚΗ κούρα για να απολλώγεται η γάμος ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ της αλματώδους άγχιτης, κούρα της Ένας Συνταξιακή

Της ενάμεται και της διαφοράς της προσηγορίας ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ στην ΕΛΛΑΔΑ ΗΑΣ με ΕΛΛΗΝΑΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΑΣ.

Η δραστηριότητα των φιλοβασιλικών οργανώσεων ήταν σαφώς υποτονική και με περιορισμένη συμμετοχή των πολιτών στις εκδηλώσεις τους

ΦΙΛΟΙ
ΒΑΣΙΛΕΥΟΜΕΝΗΣ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Τα κεντρικά γραφεία της Βυζαντινής Εθνικής Οργανώσεως, η οποία διεξήγε φιλομοναρχικό προεκλογικό αγώνα για το δημοψήφισμα της 8ης Δεκεμβρίου 1974

Φωτογραφικό Αρχείο Flippress/Βασίλη Καραγεωργίου

Τα κεντρικά γραφεία της Βασιλικής Ένωσης, η οποία διεξήγε φιλομοναρχικό προεκλογικό αγώνα για το δημοψήφισμα της 8ης Δεκεμβρίου 1974

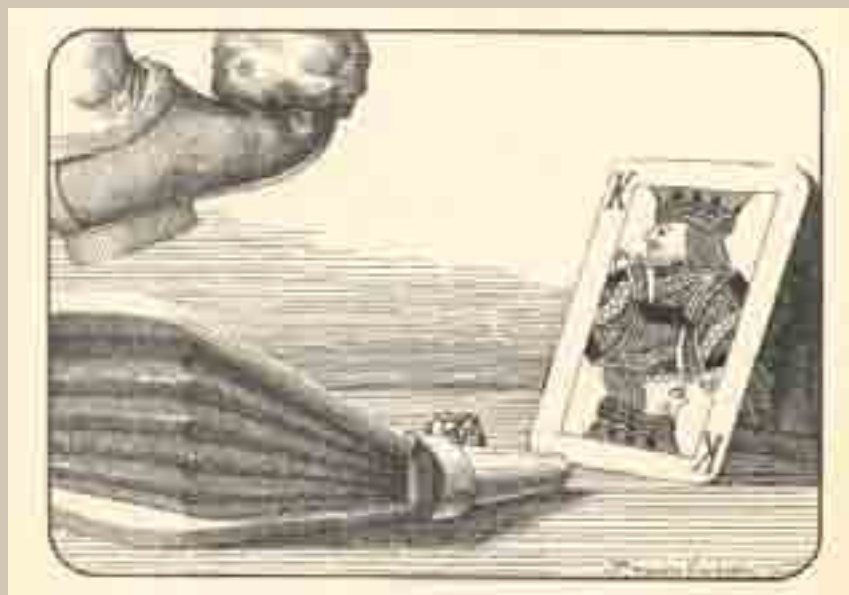
Αρχείο δημόσιας ραδιοτηλεόρασης

Φυλλάδια, πολλές φορές ιδιαίτερα ευρηματικά, και γελοιογραφίες σε εφημερίδες και περιοδικά, αλλά και σε αυτόνομες εκδόσεις, αποτέλεσαν τα πιο σημαντικά μέσα που χρησιμοποίησαν οι οπαδοί της αβασίλευτης δημοκρατίας για να κοινοποιήσουν τις ιδέες τους

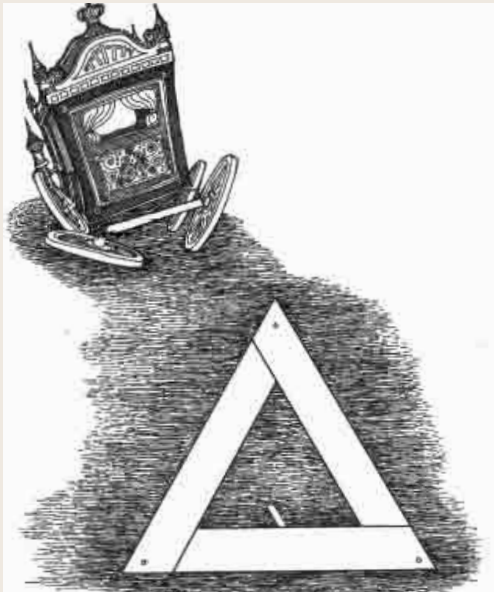
Σκίτσο του Βαγγέλη Παυλίδη

Σκίτσο του Βαγγέλη Παυλίδη

Σκίτσο του Κώστα Μητρόπουλου

Σκίτσο του Αντώνη Καλαμάρα

Σκίτσο του Φαίδωνα Καλογιώρου

«Η εθνική μας ενότητα δεν χρειάζεται βασιλέα»,
εφ. *Τα Νέα*, 29 Νοεμβρίου 1974
Βιβλιοθήκη της Βουλής

«Μετά 24 ώρες η Έλλάς δημοκρατία»,
εφ. Τα Νέα, 7 Δεκεμβρίου 1974
Βιβλιοθήκη της Βουλής

«Βασιλευόμενη ή Άβασίλευτος»,
εφ. Η Καθημερινή, 8 Δεκεμβρίου 1974
Βιβλιοθήκη της Βουλής

«Σήμερα ανάβει τό πράσινο γιά τή δημοκρατία – Γεννιέται μιὰ νέα ἐλπίδα», εφ. *Η Αυγή*, 8 Δεκεμβρίου 1974
Βιβλιοθήκη της Βουλής

«Ψηφίστε Δημοκρατία! Μαύρο στή Μοναρχία», εφ. *Ριζοσπάστης*, 8 Δεκεμβρίου 1974
Βιβλιοθήκη της Βουλής

ΣΥΝΤΑΓΜΑ

ΤΗΣ

ΕΛΛΑΔΟΣ

1975

ΝΕΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΚΑΙ ΠΡΟΕΔΡΟΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Αμέσως λόγω Προσωρινού Προέδρου
ΥΠΟΒΑΛΛΕΤΑΙ ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ

Έγκριση Κωνσταντίνου Καραμανέλης - Άδριανη προγραμματιστικές διαδικασίες

ΛΙΓΕΣ ΗΜΕΡΕΣ ΜΕΤΑ την οριστική επίλυση του πολιτειακού ζητήματος, ο βουλευτής Επικρατείας της Νέας Δημοκρατίας και πρώην δικαστικός, Μιχαήλ Στασινόπουλος, εξελέγη από τη Βουλή προσωρινός πρόεδρος της Δημοκρατίας (17 Δεκεμβρίου 1974). Ο Μ. Στασινόπουλος, ως πρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας, είχε αντιπαχθεί στο δικτατορικό καθεστώς. Η εκλογή του αποτελούσε ένα ακόμη αποφασιστικό βήμα για την αποκατάσταση της νομιμότητας. Αρχικά, ο πρωθυπουργός είχε βολιδοσκοπήσει τον διανοούμενο και βετεράνο πολιτικό Παναγιώτη Κανελλόπουλο, ο οποίος τελικά αρνήθηκε.

Ο πρόεδρος της Δημοκρατίας, Μιχαήλ Στασινόπουλος, στην έναρξη των εργασιών διεθνούς συμποσίου για την Κύπρο, Μάρτιος 1975
Γενική Γραμματεία Ενήμερωσης και Επικοινωνίας - Γενική Γραμματεία Μέσων Ενήμερωσης

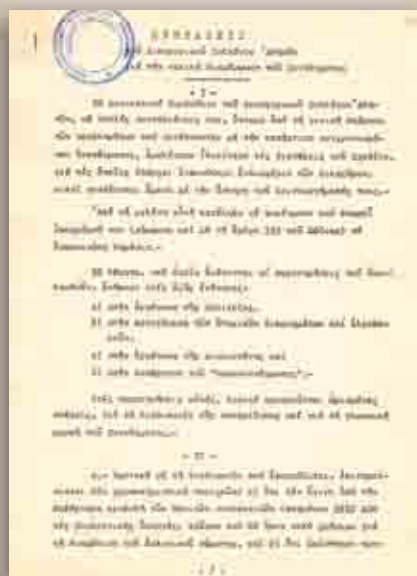
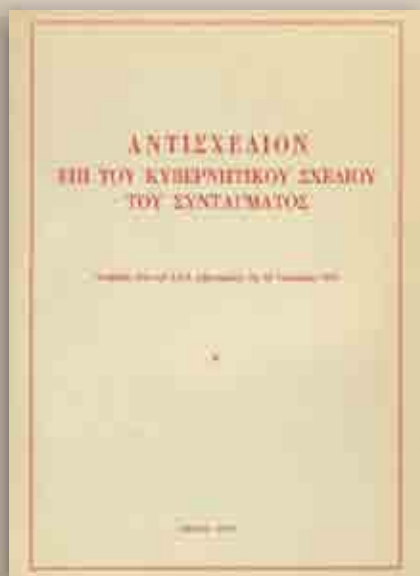
ΣΤΙΣ 7 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1975, κατατέθηκε στη Βουλή το «Κυβερνητικόν Σχέδιον Συντάγματος», σύμφωνα με τις επείγουσες διαδικασίες που είχε καθορίσει η συντακτική πράξη της 4ης Οκτωβρίου 1974. Πρόεδρος της συντακτικής επιτροπής ανέλαβε ο καθηγητής Φιλοσοφίας του Δικαίου, και στενός συνεργάτης του Κ. Καραμανλή, Κωνσταντίνος Τσάτσος.

Εξαρχής η αντιπολίτευση διαφώνησε τόσο με τη διαδικασία του επείγοντος, όσο και με επιμέρους διατάξεις του υπό διαμόρφωση καταστατικού χάρτη. Οι αυξημένες εξουσίες και αρμοδιότητες του αρχηγού του κράτους, δηλαδή του προέδρου της Δημοκρατίας, αναδείχτηκαν σε μείζον ζήτημα. Πάντως, στις αρχές Ιουνίου ολοκληρώθηκε η επεξεργασία των διατάξεων του νέου συντάγματος και στις 7 Ιουνίου ψηφίστηκε στο σύνολό του από την Ολομέλεια της Βουλής. Επειδή οι επιφυλάξεις και οι αντιρρήσεις της αντιπολίτευσης δεν είχαν καμφθεί, ο νέος καταστατικός χάρτης της χώρας υπερψηφίστηκε από τους μόνους παρόντες βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας.

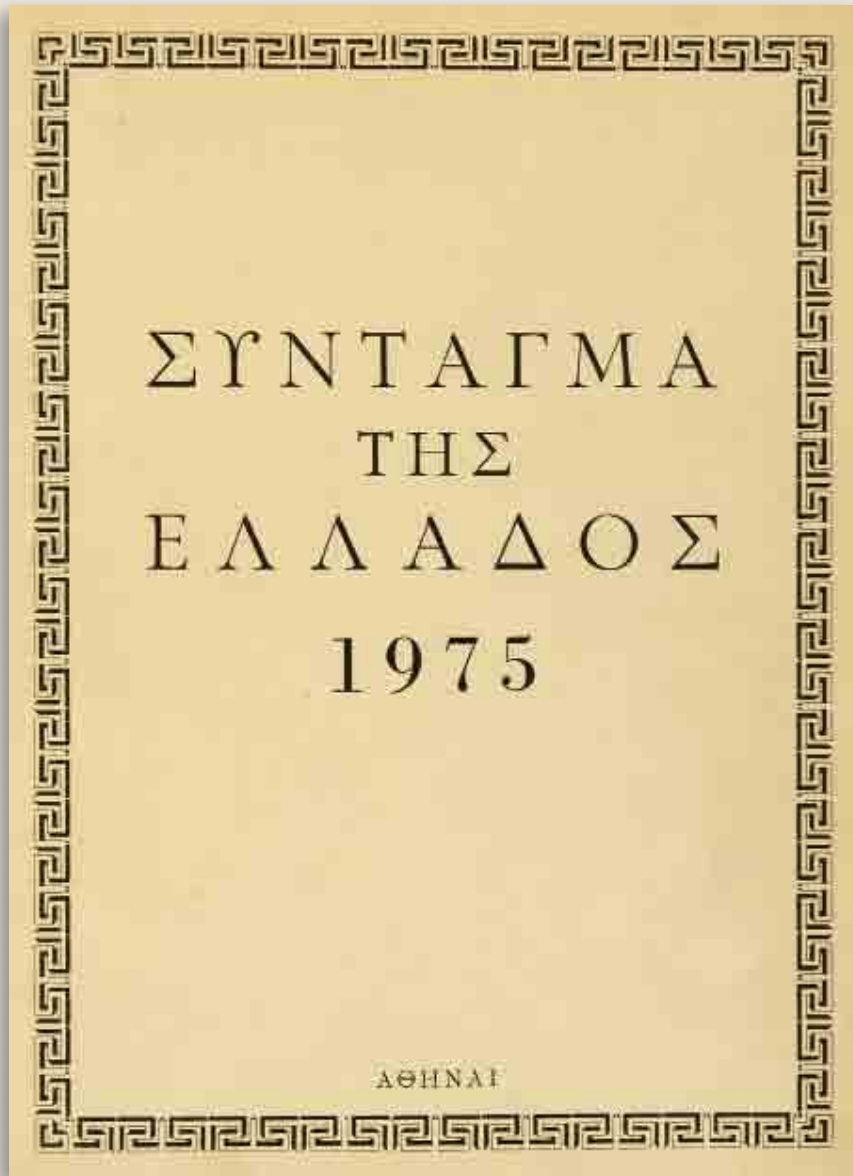
«Υποβάλλεται τό Σύνταγμα», εφ. Βραδυνή,
10 Δεκεμβρίου 1974
Βιβλιοθήκη της Βουλής

Ο Κωνσταντίνος Τσάτσος, ως πρόεδρος της συντακτικής επιτροπής του νέου συντάγματος, αναλύει τα βασικότερα σημεία του ενώπιον της Ολομέλειας της Βουλής, 7 Ιουνίου 1975
Βιβλιοθήκη της Βουλής

Εκτός από το κυβερνητικό σχέδιο συντάγματος, που κατατέθηκε στη Βουλή τον Ιανουάριο του 1975, υποβλήθηκαν και αντισχέδια από τα κόμματα της αντιπολίτευσης. Υπομνήματα και προτάσεις υπέβαλαν και διάφοροι φορείς, όπως δικηγορικοί σύλλογοι, οργανώσεις γυναικών κ.ά. Βιβλιοθήκη της Βουλής, Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»

Το επίσημο υπογεγραμμένο κείμενο του Συντάγματος του 1975
Βιβλιοθήκη της Βουλής

Από το σύνολο των 120 άρθρων του Συντάγματος ξεχωρίζουν τα δύο πρώτα, καθώς σε αυτά καθορίζονται απολύτως οι συνταγματικές βάσεις της ελληνικής πολιτείας (οι βάσεις του πολιτεύματος και οι βάσεις των σκοπών του κράτους):

Στο πρώτο άρθρο (οι βάσεις του πολιτεύματος), αφού καθορίζεται ως πολίτευμα της Ελλάδος η προεδρευόμενη κοινοβουλευτική Δημοκρατία, διακηρύσσεται emphatically η αρχή της λαϊκής κυριαρχίας:

- «1. Το πολίτευμα της Ελλάδος είναι Προεδρευόμενη Κοινοβουλευτική Δημοκρατία.
2. Θεμέλιον του πολιτεύματος είναι η λαϊκή κυριαρχία.
3. Άπασαι αι έξουσίαι πηγάζουν εκ του Λαού και υπάρχουν υπέρ αυτού και του Έθνους, άσκοϋνται δέ καθ' όν τρόπον όρίζει τὸ Σύνταγμα».

Παράλληλα, οι θεμελιώδεις αρχές που περιλαμβάνονται στο δεύτερο άρθρο (οι βάσεις των σκοπών του κράτους) θεσπίζονται για πρώτη φορά σε ελληνικό σύνταγμα:

- «1. Ό σεβασμός και ή προστασία της άξίας του ανθρώπου άποτελοϋν τήν πρωταρχικήν ύποχρέωσιν της Πολιτείας.
2. Η Έλλάς άκολουθοϋσα τούς γενικής άναγνωρίσεως κανόνas του διεθνοϋs δικαίου επίδιώκει τήν έμπέδωσιν τής ειρήνης, τής δικαιοσύνης, ώs και τήν άνάπτυξιν τών φιλικών σχέσεων μεταξύ τών λαών και τών κρατῶν».

Το Σύνταγμα του 1975 εκφράζει πλήρως την ευρωπαϊκή αντίληψη για το δημοκρατικό πολίτευμα, το κράτος, τις ατομικές ελευθερίες και τα κοινωνικά δικαιώματα.

Ο συντακτικός νομοθέτης του 1975 ενστερνίστηκε τις νεότερες φιλελεύθερες, δημοκρατικές και κοινωνικές αντιλήψεις, λαμβάνοντας υπόψη και τις δυνάμεις που επί δεκαετίες παρέμειναν στο περιθώριο της πολιτικής ζωής και απελευθερώθηκαν μετά την πτώση του δικτατορικού καθεστώτος.

Έκδοση του ΙΒ΄ Ψηφίσματος «περί ψηφίσεως και θέσεως εις ισχύν του νέου Συντάγματος τής Χώρας», Εφημερίς της Κυβερνήσεως (110Α΄/9.6.1975)
Βιβλιοθήκη της Βουλής

Το πρόγραμμα της τελετής υπογραφής του Συντάγματος του 1975
Βιβλιοθήκη της Βουλής

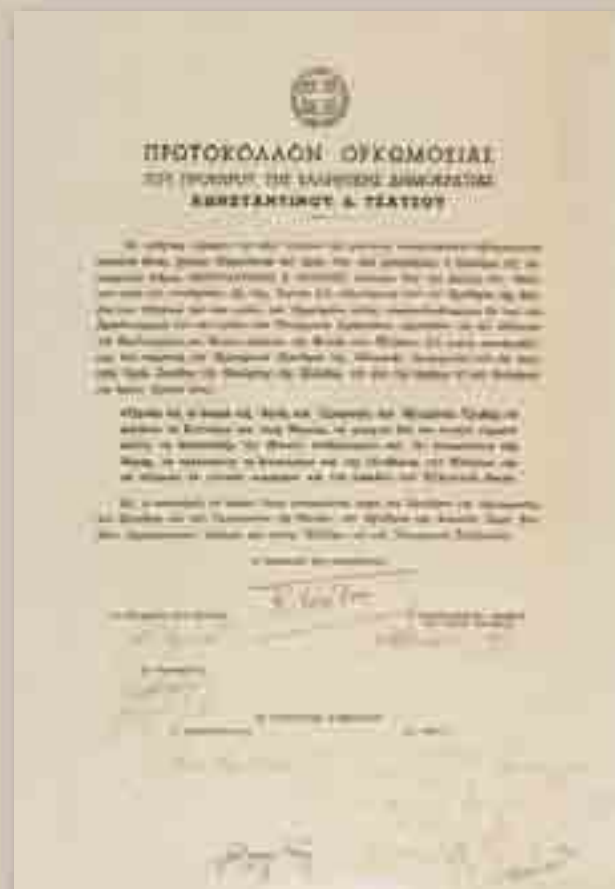

Ο προσωρινός πρόεδρος της Δημοκρατίας, Μιχαήλ Στασινόπουλος, υπογράφει το ψηφισμένο από τη Βουλή των Ελλήνων Σύνταγμα, 9 Ιουνίου 1975
Βιβλιοθήκη της Βουλής

ΣΤΙΣ 19 ΙΟΥΝΙΟΥ 1975 η Βουλή των Ελλήνων εξέλεξε πρώτο πρόεδρο της Δημοκρατίας τον Κωνσταντίνο Τσάτσο. Τον υπερψήφισαν οι βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, ενώ η Ένωση Κέντρου - Νέες Δυνάμεις, η ΕΔΑ και το ΚΚΕ (εσωτ.) υποστήριξαν τον Παναγιώτη Κανελλόπουλο· το ΠΑΣΟΚ και το ΚΚΕ ψήφισαν λευκό.

Ο Κωνσταντίνος Τσάτσος αμέσως μετά την ορκωμοσία του ως προέδρου της Δημοκρατίας, ανάμεσα στον πρωθυπουργό Κωνσταντίνο Καραμανλή και τον πρόεδρο της Βουλής, Κωνσταντίνο Παπακωνσταντίνου, 20 Ιουνίου 1975
Βιβλιοθήκη της Βουλής

Το πρωτόκολλο ορκωμοσίας του πρώτου προέδρου της Δημοκρατίας, Κωνσταντίνου Τσάτσου, 20 Ιουνίου 1975
Βιβλιοθήκη της Βουλής

Η ορκωμοσία του Κωνσταντίνου Τσάτσου ως πρώτου προέδρου της Γ΄ Ελληνικής Δημοκρατίας, ενώπιον της Βουλής, 20 Ιουνίου 1975
Βιβλιοθήκη της Βουλής

Μετά τις τουρκικές προκλήσεις και την αδράνεια της συμμαχίας

ΓΕΝΙΚΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΧΩΡΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟ Ν.Α.Τ.Ο.

Η ΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΚΟΥ

ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ,

η τουρκική εισβολή στην Κύπρο και οι κλιμακούμενες διεκδικήσεις της Άγκυρας στο Αιγαίο, καθώς και η απάθεια των ΗΠΑ και του ΝΑΤΟ κατά τη διάρκεια της τουρκικής εισβολής στη Μεγαλόνησο, σηματοδότησαν μια νέα εποχή στην ελληνική εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφάλειας.

Ήδη από τον Αύγουστο του 1974, η κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας και στη συνέχεια η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας κινήθηκαν δραστήρια με βάση τους παρακάτω άξονες:

α) αποχώρηση από το στρατιωτικό σκέλος του ΝΑΤΟ –αλλά όχι συνολικά από τη Συμμαχία– μετά την εξαπόλυση του ΑΤΤΙΛΑ II· β) κλιμάκωση της διπλωματικής δραστηριοποίησης, σε στενή συνεργασία με την ηγεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας, για εξεύρεση δίκαιης, ειρηνικής και βιώσιμης λύσης του Κυπριακού ζητήματος· γ) διπλωματική και στρατιωτική εξισορρόπηση της τουρκικής απειλής· δ) επανένταξη στο Συμβούλιο της Ευρώπης, επανεκκίνηση της διαδικασίας σύνδεσης και τελικά υποβολή αίτησης για ένταξη στην ΕΟΚ· ε) σύσφιγξη των σχέσεων με τα κράτη της Δυτικής Ευρώπης –πρωτίστως τη Γαλλία και την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας· στ) εξομάλυνση των σχέσεων και προώθηση της διμερούς και πολυμερούς συνεργασίας με τα κράτη της Βαλκανικής.

Παράλληλα, στον τομέα της ασφάλειας τόσο η κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας όσο και εκείνη της Νέας Δημοκρατίας προχώρησαν αμέσως σε ανασυγκρότηση των Ενόπλων Δυνάμεων αλλά και παραγγελία σημαντικής ποσότητας οπλικών συστημάτων και πυρομαχικών και για τους τρεις κλάδους.

Τηλεγράφημα του υπουργού Εξωτερικών, Γεώργιου Μαύρου, προς τη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Ελλάδας στο ΝΑΤΟ, σχετικά με την απόφαση της χώρας να αποχωρήσει από το στρατιωτικό σκέλος της Συμμαχίας, 15 Αυγούστου 1974

Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»

Ο πρωθυπουργός Κωνσταντίνος Καραμανλής κηρύσσει την έναρξη των εργασιών της Συνόδου Κορυφής του ΝΑΤΟ ως επίτιμος πρόεδρος της. Δίπλα του ο γενικός γραμματέας της Συμμαχίας, Γιόζεφ Λουνς (Josef Luns), 29 Μαΐου 1975
 Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»

«Γενική επιδοκιμασία διά τήν αποχώρησιν από τό Ν.Α.Τ.Ο.», εφ. *Το Βήμα*, 15 Αυγούστου 1974
 Βιβλιοθήκη της Βουλής

Ο πρωθυπουργός Κωνσταντίνος Καραμανλής συναντάται με τον πρωθυπουργό της Τουρκίας, Σουλεϊμάν Ντεμιρέλ, στο περιθώριο της Διάσκεψης Κορυφής του ΝΑΤΟ στις Βρυξέλλες, 31 Μαΐου 1975
 Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»

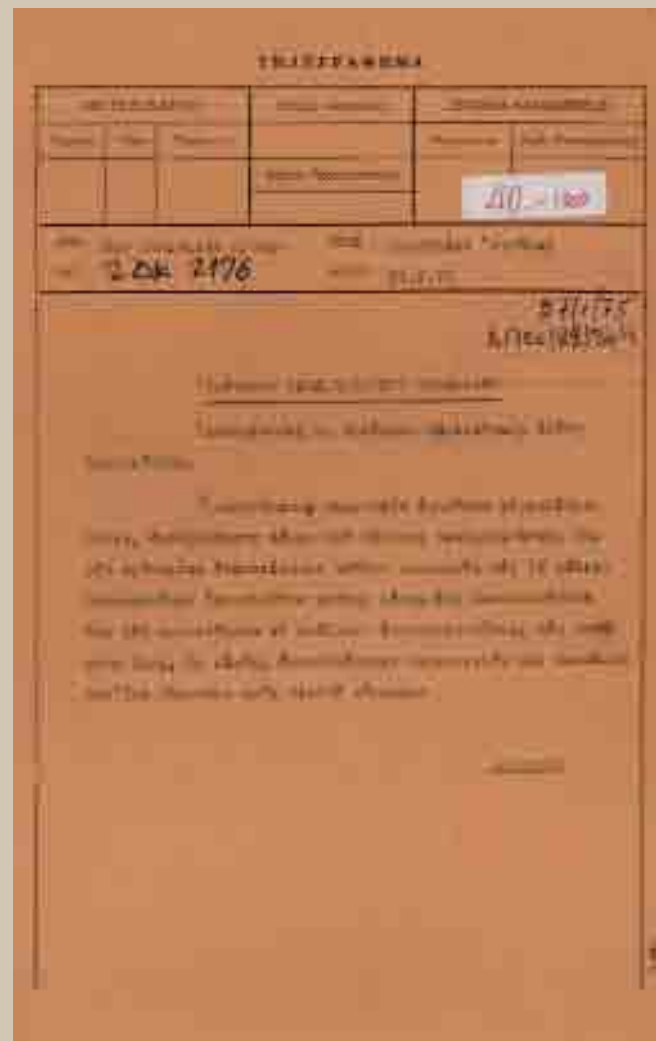
- ΑΙΓΑΙΟ ΠΕΛΑΓΟΣ

Τηλεγράφημα του υπουργού Εξωτερικών, Δημήτριου Μπίτσιου, προς την Πρεσβεία της Ελλάδας στην Άγκυρα, σχετικά με τη θέση της χώρας στο ζήτημα της αιγιαλιτιάδας ζώνης, 27 Ιανουαρίου 1975
 Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»

«Αεροπορικές προκλήσεις τών Τούρκων στο Αιγαίο», εφ. *Το Βήμα*, 22 Μαρτίου 1975
 Βιβλιοθήκη της Βουλής

«Νέες απειλές... ότι θά σκληρύνουν οι Τούρκοι», εφ. *Τα Νέα*, 3 Απριλίου 1975
 Βιβλιοθήκη της Βουλής

Στιγμιότυπο από τη σύσκεψη για το Κυπριακό, που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα υπό την προεδρία του Κωνσταντίνου Καραμανλή. Διακρίνονται ο πρόεδρος της Κυπριακής Βουλής, Γλαύκος Κληρίδης, και ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης και υπουργός Εξωτερικών, Γεώργιος Μαύρος, 23 Αυγούστου 1974
Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»

Άφιξη στην Αθήνα του γενικού γραμματέα του ΟΗΕ, Κουρτ Βαλντχάιμ (Kurt Waldheim), που επισκέφτηκε τη χώρα δύο φορές (25.8.1974 και 19.2.1975)

Αρχείο δημόσιας ραδιοτηλεόρασης

• ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΖΗΤΗΜΑ

Φυλλάδιο για τη συγκέντρωση υποδοχής του αρχιεπισκόπου Μακάριου την ημέρα της άφιξής του στην Αθήνα, 29 Νοεμβρίου 1974

Φωτογραφικό Αρχείο Flippress/Βασίλη Καραγεωργίου

Συγκέντρωση υποδοχής του αρχιεπισκόπου Μακάριου έξω από τη Βουλή, 29 Νοεμβρίου 1974
Βιβλιοθήκη της Βουλής

Διαδήλωση συμπαράστασης
στον κυπριακό λαό έξω από τα Προπύλαια
του Πανεπιστημίου, φθινόπωρο 1974
Αρχείο Σύγχρονης Ελληνικής Ιστορίας

Ο πρωθυπουργός Κωνσταντίνος Καραμανλής
με τον πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας,
αρχιεπίσκοπο Μακάριο, κατά την επίσκεψή του
στην Αθήνα, 30 Νοεμβρίου 1974
Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»

• ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΖΗΤΗΜΑ

Σύσκεψη για το Κυπριακό, που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα υπό την προεδρία του Κωνσταντίνου Καραμανλή με Έλληνες και Κύπριους αξιωματούχους, 23 Αυγούστου 1974
Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης και Επικοινωνίας - Γενική Γραμματεία Μέσων Ενημέρωσης

Πυραυλάκατος Combattante III
Υπηρεσία Ιστορίας Ναυτικού

Αεροσκάφος κρούσης A-7E/H Corsair
Μουσείο Ιστορίας Πολεμικής Αεροπορίας

ΗΔΗ ΑΠΟ ΤΑ ΤΕΛΗ ΙΟΥΛΙΟΥ 1974,

η κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας προχώρησε σε μεγάλες παραγγελίες πολεμικού υλικού, προκειμένου να ενισχυθεί το ταχύτερο δυνατόν η αποτρεπτική και αμυντική ικανότητα της χώρας. Τότε, όπως και στους αμέσως επόμενους μήνες, παραγγέλθηκε πληθώρα οπλικών συστημάτων, πυρομαχικών και ανταλλακτικών και για τους τρεις κλάδους των Ενόπλων Δυνάμεων (με έμφαση στην ενίσχυση της Πολεμικής Αεροπορίας και της αεράμυνας). Μεταξύ άλλων, σύγχρονα μαχητικά, ελαφρά βομβαρδιστικά και μεταγωγικά αεροσκάφη, άρματα μάχης και άλλα τεθωρακισμένα, αντιαεροπορικά όπλα και άλλα συστήματα αεράμυνας, καθώς και ταχεία περιπολικά κατευθυνόμενων βλημάτων (πυραυλακάτους). Σύντομα ενισχύθηκε σημαντικά η μαχητική ικανότητα των Ενόπλων Δυνάμεων της χώρας και αποκαταστάθηκε μερικώς η ισορροπία στον Έβρο και το Αιγαίο.

Μέσο άρμα μάχης AMX-30B2
Διεύθυνση Ιστορίας Στρατού

• ΑΝΟΙΓΜΑ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Ομιλία του πρωθυπουργού Κωνσταντίνου Καραμανλή στη Διάσκεψη για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη, 30 Ιουλίου 1975
Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»

Συνάντηση του πρωθυπουργού Κωνσταντίνου Καραμανλή και του υπουργού Εξωτερικών, Δημήτριου Μπίτσιου, με τον πρόεδρο και τον υπουργό Εξωτερικών των ΗΠΑ, Τζέραλντ Φορντ (Gerald Ford), και Χένρι Κίσινγκερ (Henry Kissinger), στην Πρεσβεία των ΗΠΑ στο Ελσίνκι, 30 Ιουλίου 1975
Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»

ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟ ΤΟΥ 1974

έως τον Ιούλιο του 1975

πραγματοποιήθηκε σειρά συναντήσεων και επισκέψεων κορυφής ανάμεσα σε Έλληνες, Βούλγαρους, Γιουγκοσλάβους και Ρουμάνους αξιωματούχους. Η κυβέρνηση Καραμανλή επιδίωξε την πλήρη εξομάλυνση των σχέσεων με τους βαλκάνιους γείτονες και την ανάπτυξη των διμερών σχέσεων –αποβλέποντας και σε ευρύτερη διαβαλκανική συνεργασία. Αποκορύφωμα της διαδικασίας αυτής υπήρξαν οι επισκέψεις του πρωθυπουργού στο Βουκουρέστι, το Βελιγράδι και τη Σόφια το διάστημα Μαΐου - Ιουλίου 1975. Μάλιστα, η επίσκεψη του Κωνσταντίνου Καραμανλή στη Σόφια ήταν η πρώτη επίσημη επίσκεψη Έλληνα πρωθυπουργού στη βουλγαρική πρωτεύουσα. Στο πλαίσιο του “ανοίγματος” προς τον ανατολικό συνασπισμό, ξεκίνησε και η σταδιακή βελτίωση των σχέσεων με τη Σοβιετική Ένωση, προσπάθεια που εντασσόταν και στο κλίμα της διεθνούς ύφεσης του ψυχροπολεμικού ανταγωνισμού Ανατολής και Δύσης.

Ο πρωθυπουργός Κωνσταντίνος Καραμανλής και ο Ρουμάνος ομόλογός του, Μανέα Μανέσκου, κατά την άφιξη του Έλληνα πρωθυπουργού για επίσημη επίσκεψη στη Ρουμανία, 26 Μαΐου 1975

Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»

Ο πρωθυπουργός Κωνσταντίνος Καραμανλής υποδέχεται τον πρεσβευτή της Σοβιετικής Ένωσης στην Αθήνα, Ι. Γιεζώφ, στο γραφείο του, 7 Αυγούστου 1974

Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»

Συνομιλίες του πρωθυπουργού Κωνσταντίνου Καραμανλή με τον πρόεδρο Γιόζιπ Μπροζ Τίτο, παρουσία των αντιπροσωπειών των δύο χωρών στη Γιουγκοσλαβία, 5 Ιουνίου 1975
Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»

Ο πρωθυπουργός Κωνσταντίνος Καραμανλής και ο πρόεδρος της Βουλγαρίας Τοντόρ Ζίφκωφ, κατά τη διάρκεια της συνάντησής τους στην προεδρική κατοικία, Σόφια 2 Ιουλίου 1975
Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»

• Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗ

Ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Κωνέλιους Μπερκχάουερ (Cornelius Berghauer) με τον Κωνσταντίνο Καραμανλή και τον Γεώργιο Μαύρο, κατά τη διάρκεια επίσημης επίσκεψης στην Αθήνα, 20 Αυγούστου 1974

Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»

Ο πρωθυπουργός Κωνσταντίνος Καραμανλής συνομιλεί με τα μέλη της Μικτής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Σύνδεσης Ελλάδας - ΕΟΚ στο πρωθυπουργικό γραφείο, 27 Ιουνίου 1975

Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»

Ανακοίνωση του Υπουργείου Εξωτερικών προς τις πρεσβείες και τις μόνιμες αντιπροσωπείες της Ελλάδας, σχετικά με την πρώτη μετά την πτώση της δικτατορίας συνεδρίαση της Μικτής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ελλάδας - ΕΟΚ, 28 Ιουνίου 1975

Διπλωματικό και Ιστορικό Αρχείο Υπουργείου Εξωτερικών

Εργασίες της Μικτής Επιτροπής Σύνδεσης Ελλάδα - ΕΟΚ στην Αίθουσα Τροπαιών της Βουλής. Διακρίνονται ο πρόεδρος της Επιτροπής, Ιωάννης Πεσμαζόγλου, ο πρόεδρος της Βουλής, Κωνσταντίνος Παπακωνσταντίνου, και ο υπουργός Συντονισμού, Παναγής Παπαληγούρας, 25 Ιουνίου 1975
 Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»

«Η Έλλάς δέκατο μέλος τής Ε.Ο.Κ.», περ. Ο Οικονομικός Ταχυδρόμος, 26 Ιουνίου 1975
 Βιβλιοθήκη της Βουλής

«Η Εύρωπη αποδέχεται την ένταξη τής Ελλάδος στην Ε.Ο.Κ.», εφ. Η Καθημερινή, 13 Ιουνίου 1975
 Βιβλιοθήκη της Βουλής

• Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗ

Ενημέρωση του Υπουργείου Εξωτερικών για τις δηλώσεις του πρωθυπουργού Κωνσταντίνου Καραμανλή με την ευκαιρία της επίσημης επίσκεψής του στη Γαλλία, 26 Απριλίου 1975
 Διπλωματικό και Ιστορικό Αρχείο Υπουργείου Εξωτερικών

Ο πρωθυπουργός Κωνσταντίνος Καραμανλής συνομιλεί με τον πρόεδρο της Γαλλικής Δημοκρατίας, Βαλερύ Ζισκάρ ντ' Εσταίν (Valéry Giscard d'Estaing), κατά τη διάρκεια επίσημης επίσκεψης στη Γαλλία, 18 Απριλίου 1975
 Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»

Ο πρωθυπουργός Κωνσταντίνος Καραμανλής αποχαιρετά τον Γάλλο ομόλογό του Ζακ Σιράκ (Jacques Chirac) στο αεροδρόμιο Ορλύ, 20 Απριλίου 1975
 Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»

Ενημέρωση της Πρεσβείας της Ελλάδας στη Βόννη προς το Υπουργείο Εξωτερικών, σχετικά με τη θέση της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας απέναντι στο Κυπριακό, την ένταξη της Ελλάδας στην ΕΟΚ και στο στρατιωτικό σκέλος του ΝΑΤΟ, 14 Μαΐου 1975
 Διπλωματικό και Ιστορικό Αρχείο Υπουργείου Εξωτερικών

Ο πρωθυπουργός Κωνσταντίνος Καραμανλής με τον αντικαγκελάριο και υπουργό Εξωτερικών της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, Χανς Ντίντριχ Γκένσερ (Hans Dietrich Genscher), στο αεροδρόμιο της Κολωνίας, πρώτο σταθμό της επίσημης επίσκεψης στη Γερμανία, 15 Μαΐου 1975
 Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»

Στιγμιότυπο από τη συνάντηση της ελληνικής αντιπροσωπείας με τους Γερμανούς επισήμους κατά τη διάρκεια της επίσημης επίσκεψης στη Βόννη. Διακρίνονται ο πρωθυπουργός Κωνσταντίνος Καραμανλής, ο καγκελάριος της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, Χέλμουτ Σμιτ (Helmut Schmidt), και ο υπουργός Εξωτερικών, Δημήτριος Μπίτσιος, 16 Μαΐου 1975
 Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής»

ΠΟΙΝΗ ΘΑΝΑΤΟΥ ΣΤΗΝ ΤΡΙΑΝΔΡΙΑ

ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΩΞΗ
ΚΑΙ ΚΑΤΑΔΙΚΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΙΚΟΠΗΜΑΤΩΝ

ΕΩΣ ΤΟ ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ

ΤΟΥ 1974

η κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας προχώρησε με προσεκτικά βήματα στο ζήτημα της δίωξης των ηγετικών στελεχών του δικτατορικού καθεστώτος, καθώς η δημοκρατία δεν είχε ακόμη εδραιωθεί. Αρχικά, στις 3 Οκτωβρίου εκδόθηκε συντακτική πράξη για την εκδίκαση εγκλημάτων σχετικών με την επιβολή της δικτατορίας, με την οποία οι πρωταίτιοι υπάγονταν στη δικαιοδοσία του Πενταμελούς Εφετείου Αθηνών. Λίγες εβδομάδες αργότερα (20 Οκτωβρίου), η κυβέρνηση προχώρησε στη σύλληψη πέντε μελών της ηγετικής ομάδας και την εκτόπισή τους στην Κέα (Τζια). Την 1η Νοεμβρίου ασκήθηκε ποινική δίωξη στους ίδιους και σε άλλους πρωτεργάτες της δικτατορίας.

Αυτοσχέδια "εφημερίδα τοίχου" που αναγγέλλει τις συλλήψεις των πρωταίων του πραξικοπήματος
Αρχείο δημόσιας ραδιοτηλεόρασης

«Έξηφανίσθη ο Ίωαννίδης – Έξορία στήν Κέα οι πέντε», εφ. *Το Βήμα*, 24 Οκτωβρίου 1974
Βιβλιοθήκη της Βουλής

Κάτοικοι της Κέας μπροστά από
το ξενοδοχείο όπου βρίσκονταν υπό
περιορισμό οι πρωταίτιοι της δικτατορίας
Φωτογραφικό Αρχείο Flirpress/Βασίλη Καραγεώργου

• ΣΥΛΛΗΨΕΙΣ

Σκίτσο του Κώστα Μητρόπουλου

«Αι χονδρέ γυνέκε τής Τζιάς»,
γελοιογραφία του Μποστ,
περ. Ταχυδρόμος, 7 Νοεμβρίου 1974
Βιβλιοθήκη της Βουλής

«Έκινήθη ή Χούντα! Κούνια πού τούς κούναγε...», γελοιογραφία του Κώστα Μητρόπουλου, εφ. Τα Νέα, 25 Οκτωβρίου 1974
Βιβλιοθήκη της Βουλής

ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΕΤΟΥΣ

η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και η δικαιοσύνη κινήθηκαν αποφασιστικά για την προσαγωγή σε δίκη των πρωταίτιων και των άλλων πρωταγωνιστών της απριλιανής δικτατορίας. Ήδη στις 14 Ιανουαρίου η Βουλή με ψήφισμά της διακήρυττε ότι «ή δημοκρατία δικαίω ούδέποτε κατελύθη» και χαρακτήριζε την κατάλυση της δημοκρατίας στις 21 Απριλίου 1967 ως πραξικόπημα και όχι ως επανάσταση. Άνοιγε έτσι ο δρόμος για την ποινική δίωξη των πρωταίτιων και άλλων στελεχών του δικτατορικού καθεστώτος· την ίδια ημέρα συνελήφθη και φυλακίστηκε και ο Δημήτριος Ιωαννίδης. Ακολούθησε η εξάρθρωση συνωμοτικής ομάδας φιλοχουντικών αξιωματικών στα τέλη Φεβρουαρίου του 1975.

Στις 22 Μαΐου 1975 παραπέμφθηκαν σε δίκη 24 πρωταίτιοι της δικτατορίας. Η δίκη ξεκίνησε στις 28 Ιουλίου στο Πενταμελές Εφετείο Αθηνών υπό την προεδρία του Ιωάννη Ντεγιάννη. Λίγο αργότερα ξεκίνησαν και οι δίκες των βασανιστών καθώς και των υπευθύνων για τα γεγονότα του Πολυτεχνείου. Η καταδικαστική απόφαση για τους πρωταίτιους εκδόθηκε στις 23 Αυγούστου 1975. Περιλάμβανε, εκτός από μακροχρόνιες ποινές κάθειρξης, και καταδίκη σε θάνατο για τους Γεώργιο Παπαδόπουλο, Στυλιανό Παττακό και Νικόλαο Μακαρέζο. Δύο μέρες αργότερα, στις 25 Αυγούστου, η κυβέρνηση ανακοίνωσε τη μετατροπή της ποινής της θανατικής καταδίκης σε ισόβια κάθειρξη.

«Δέσμιος ο δήμιος – ‘Ο λαός ανέκραξε: ‘Επιτέλους!’»,
εφ. *Η Βραδυνή*, 15 Ιανουαρίου 1975
Βιβλιοθήκη της Βουλής

ΣΤΙΣ 24 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1975

εξαρθρώθηκε συνωμοτική κίνηση στελεχών του Στρατού, που αποσκοπούσε στην ανατροπή του δημοκρατικού καθεστώτος. Οι νοσταλγοί της δικτατορίας δεν είχαν εξασφαλίσει ευρεία υποστήριξη μεταξύ των συναδέλφων τους, και η κυβέρνηση κατάφερε να προλάβει την εκδήλωση του κινήματος, συλλαμβάνοντας μερικές δεκάδες εν ενεργεία και απόστρατους αξιωματικούς του Στρατού.

Η παραπάνω απέλλιδα κίνηση των νοσταλγών της δικτατορίας ονομάστηκε σκωπτικά “πραξικόπημα της πιτζάμας”, καθώς πολλοί συνωμότες συνελήφθησαν κυριολεκτικά στον ύπνο.

«Αθρόες συλλήψεις συνωμοτών»,
εφ. Τα Νέα, 25 Φεβρουαρίου 1975
Βιβλιοθήκη της Βουλής

«Τερματίζονται έκκρεμότητες
τής καθάρσεως», εφ. Το Βήμα,
29 Φεβρουαρίου 1975
Βιβλιοθήκη της Βουλής

- ΔΙΩΞΗ ΚΑΙ ΔΙΚΗ ΠΡΩΤΑΙΤΙΩΝ

«Έν ονόματι του λαού άμείλικτη τιμωρία», αυτοκόλλητο που διένειμε το περιοδικό Πολιτικά Θέματα για την τιμωρία των δικτατόρων
Βιβλιοθήκη της Βουλής

«Η Χούντα στό Γουδί», περ. Αντί, 7 Σεπτεμβρίου 1974
Βιβλιοθήκη της Βουλής
Το πρώτο τεύχος του περιοδικού μετά την επανακυκλοφορία του, θέτει επιτακτικά το λαϊκό αίτημα για την τιμωρία των δικτατόρων

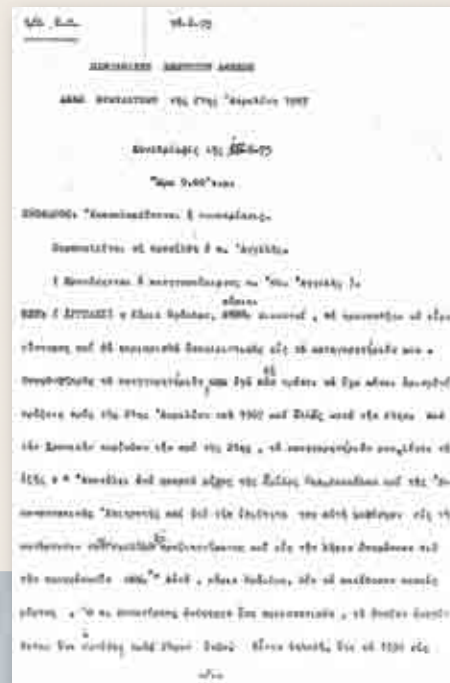

«Μετά τόν Ίωαννίδη καί οι 5 στή φυλακή», εφ. Τα Νέα, 15 Ιανουαρίου 1975
Βιβλιοθήκη της Βουλής

Πρακτικά της δίκης των πρωταίων της 21ης Απριλίου 1967
στο Πενταμελές Εφετείο Αθηνών, 18 Αυγούστου 1975
Βιβλιοθήκη της Βουλής

Κατάθεση του Γιάννη Αλευρά στη δίκη των πρωταίων,
6 Αυγούστου 1975
Βιβλιοθήκη της Βουλής

Οι δικαστές στη δίκη των πρωταίων, καλοκαίρι 1975
Φωτογραφικό Αρχείο ΕΛΙΑ-ΜΙΕΤ

• ΔΙΩΞΗ ΚΑΙ ΔΙΚΗ ΠΡΩΤΑΙΤΙΩΝ

Η δίκη των πρωταίτιων, καλοκαίρι 1975
Φωτογραφικό Αρχείο ΕΛΙΑ-ΜΙΕΤ

«Ποινή θανάτου στην τριανδρία»
εφ. «Καθημερινή», 24 Αυγούστου 1975
Βιβλιοθήκη της Βουλής

Από αριστερά προς δεξιά, διακρίνονται οι: Γεώργιος Ζωπάκης, Οδυσσέας Αγγελής, Δημήτριος Ιωαννίδης και Ιωάννης Λαδάς.

[από: Α. Ρενιέρης (επιμ.), *Η δίκη της χούντας: 25 καταθέσεις που έκαψαν τους δικτάτορες* (έκδ. Τα Νέα, Αθήνα 2008)]

Ο χαρακτήρας Τάσσος (Αλεβίζος) ξεναγεί το κοινό στην αναδρομική του έκθεση που διοργάνωσε η Εθνική Πινακοθήκη το 1975
Εθνική Πινακοθήκη-Μουσείο Αλεξάνδρου Σούτζου

ΤΑ ΠΕΡΙΕ
ΜΕ ΤΗΝ

Μανόλη "Αναγνωστάκη
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ
"ΑΝΤΙΔΟΥΜΑΤΙΚΟ"

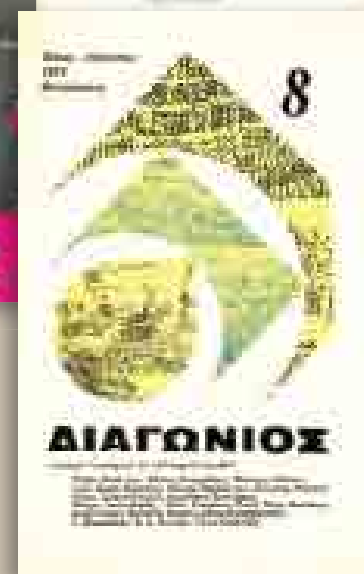
• Επιμέλεια ύλης: Ελένη Δρούλια

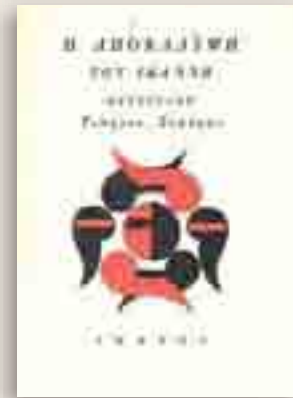
ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑΣ

Ο πνευματικός κόσμος επέλεξε τη σιωπή ως στάση αντίστασης απέναντι στο ανελεύθερο καθεστώς. Σύντομα όμως, αναθεώρησε τη θέση της αποχής και πέρασε στη διατύπωση της δυναμικής αντίθεσης.

Η αντίδραση και οι ζυμώσεις των δύο, κυρίως, τελευταίων χρόνων της δικτατορίας βρήκαν χειμαρρώδη έκφραση σε όλες τις καλλιτεχνικές εκφράσεις άμεσα, με την αποκατάσταση της δημοκρατίας, καθώς ο χαμένος χρόνος έπρεπε να κερδηθεί. Το κοινωνικο-πολιτικό πεδίο, από την μια πλευρά, εκφράστηκε με έντονους όρους και από την άλλη οι εκσυγχρονιστικές τάσεις εντάχθηκαν στο δημιουργικό των ανθρώπων των γραμμάτων και της τέχνης.

Ο ΧΩΡΟΣ του λογοτεχνικού εντύπου μετά το 1974 ανέδειξε περιοδικά με χαρακτηριστικό την αντοχή στο χρόνο σε αντίθεση με βραχύβιες προσπάθειες, καθώς, παράλληλα με τα μακρόβια περιοδικά *Νέα Εστία* (1927 έως σήμερα) και *Επιθεώρηση Τέχνης* (1954-1967), άρχισαν να κυκλοφορούν νέοι αξιόλογοι τίτλοι, όπως *Ευθύνη*, *Διαβάζω*, *Διαγώνιος* με έδρα τη Θεσσαλονίκη. Αν και ο *Πολίτης* και το *Αντί* είχαν πολιτικό προσανατολισμό, οι λογοτεχνικές τους σελίδες ξεχωρίζουν για το υψηλό τους ποιοτικό επίπεδο. Επίσης κυκλοφόρησαν η εκλαϊκευτική *Ιστορία Εικονογραφημένη* και το ειδικότερου ενδιαφέροντος περιοδικό *Σύγχρονος Κινηματογράφος*.

Η ΙΣΠΑΝΟΦΩΝΗ μεταπολεμική ποίηση που μελοποιήθηκε από Έλληνες συνθέτες και η κλασική ρωσική λογοτεχνία έγιναν ιδιαίτερα δημοφιλείς μέσα από επιμελημένες μεταφράσεις. Το ελληνικό γυναικείο κίνημα, θέλοντας να ενταχθεί στο διεθνές πλαίσιο φρόντισε να μεταφραστούν τα κύρια και καθοριστικά έργα της γυναικείας χειραφέτησης (Αλεξάνδρα Κολλοντάι, *Οικονομική και σεξουαλική απελευθέρωση της γυναίκας*, 1975, Τζούλιετ Μίτσελ, *Η εποχή της γυναίκας*, μετάφραση Μίνα Αδαμάκη, 1975).

ΣΤΗ ΜΟΥΣΙΚΗ επιτελέστηκε ένα πέρασμα από τις μπουάτ της Πλάκας και των Εξαρχείων, το κλειστό διακριτικά κρυμμένο τραγούδι, στο ανοιχτό περιβάλλον των γηπέδων, τη μαζικότητα, το πλήθος και τις δυνατές φωνές.

Στο μουσικό προσκήνιο κυριάρχησε ο Μίκης Θεοδωράκης, ο οποίος συνεργάστηκε με πολλά σχήματα και ερμηνευτές.

Στις 9 Οκτωβρίου 1974, ο Θεοδωράκης έδωσε συναυλία στο Στάδιο Καραϊσκάκη, που έλαβε πανηγυρικό χαρακτήρα.

Στο πλευρό του οι Μαρία Φαραντούρη, Αντώνης Καλογιάννης, Βασίλης Παπακωνσταντίνου, Πέτρος Πανδής.

Ακολούθησαν και άλλες ανοικτές συναυλίες σε γήπεδα. Το τραγούδι απόκτησε ιδιαίτερη βαρύτητα, αποτύπωσε μέσα από ποικίλες διαδρομές συλλογικά βιώματα και χάραξε την πολιτική ταυτότητα μιας γενιάς.

Οι ήδη μελοποιημένοι από τη δεκαετία του 1960 ποιητές, ο Ελύτης, ο Σεφέρης, ο Ρίτσος, αλλά και ο Λόρκα, ο Πάμπλο Νερούδα και ο Ναζίμ Χικμέτ διαδόθηκαν και τραγουδήθηκαν πλατιά. Ποιητικούς στίχους έγραψαν ο Νίκος Γκάτσος, ο Λευτέρης Παπαδόπουλος, ο Μάνος Ελευθερίου, ο Κ. Μύρρης. Η "υψηλή" ποίηση εκλαικεύτηκε και το τραγούδι πολιτικοποιήθηκε.

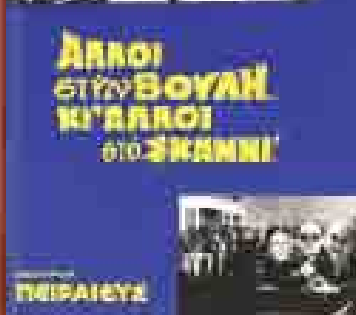
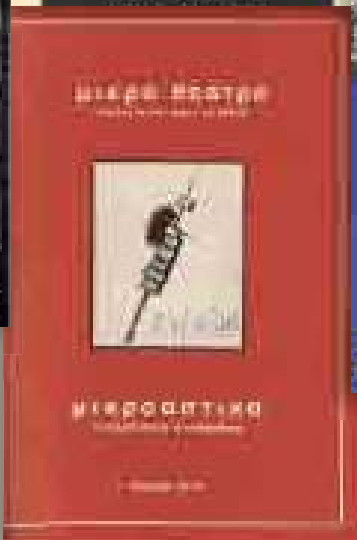
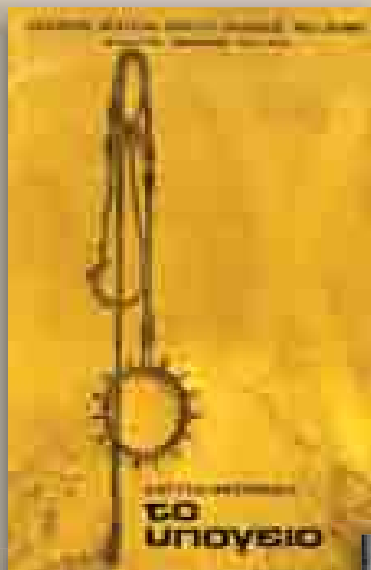

Η συναυλία στο Στάδιο Καραϊσκάκη, 9 Οκτωβρίου 1974
Μεγάλη Μουσική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος «Λίλιαν Βουδούρη»

Οι Μάνος Κατράκης, Μίκης Θεοδωράκης, Γιάννης Ρίτσος
και Οδυσσέας Ελύτης στη Λυρική Σκηνή,
για την παρουσίαση του *Άξιον Εστί*, 1974
Αρχείο Τάκη Παναϊδίδη

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

που προβληματιζόταν και είχε καταπιεστεί, μετά το 1974 γνώρισε μια περίοδο έντονης δραστηριότητας. Σημειώθηκε μια έξαρση πολιτικο-πολιτιστικού χαρακτήρα, που προσπάθησε να κερδίσει το χαμένο χρόνο, να αποδώσει τον κοινωνικό ρόλο της τέχνης και τη διαδραστική σχέση του κοινού με τα επί σκηνής δρώμενα. Επιλέχθηκαν κατά κύριο λόγο κείμενα του Μπρεχτ, η επική θεματολογία, το λαϊκό θέαμα με σπονδυλωτή μορφή, η παρουσίαση ιστορικών περιόδων ή και κοινωνικών φαινομένων. Παρατηρήθηκε ακόμη η παρουσίαση νεοελληνικών θεατρικών έργων με διαφορετική οπτική.

ΓΑΛΑΞΙΑΣ • ΕΛΛΗ • ΛΗΤΩ • ΤΡΙΑΝΟΝ
(ΠΑΙ ΕΡΑΣ)

ΞΕΛΕΚΤ • ΚΥΨΕΛΑΚΙ • ΔΑΒΟΡΑ

• ΑΧΙΛΛΕΙΟΝ • ΚΑΜΕΛΙΑ •
(ΚΕΡΚΟΥ) (ΣΑΛΑΙΟΥ)

ΤΙ ΛΕΝΕ ΟΣΟΙ ΕΙΔΑΝ ΤΗΝ ΤΑΙΝΙΑ ΤΡΙΝ ΑΤΟ ΣΑΣ

ΑΤΤΙΛΑΞ '74

ΕΓΧΡΩΜΟΝ

ΜΙΑ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΜΑΡΤΥΡΙΑ
ΤΟΥ **ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΚΟΓΙΑΝΝΗ**

ΜΟΝΑΔΙΚΟ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑ ΩΜΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ ΚΑΙ ΓΙΝΗΣΙΑΣ
ΤΕΧΝΗΣ ΕΙΝΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΟ, ΑΤΡΟΜΗΤΟ
ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΚΡΑΥΓΗ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΝΟΥ ΜΑΖΙ
ΜΑ ΠΡΟ ΠΑΝΤΟΣ ΥΜΝΟΣ ΣΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΑΣΙΟΤΡΕΠΕΙΑ

— Π. ΛΑΜΠΡΙΑΣ
(ΥΦΥΤΟΥΡΓΟΣ)

ΜΕ ΤΗΝ ΤΑΙΝΙΑ ΤΟΥ ΚΑΚΟΓΙΑΝΝΗ ΚΛΑΙΩ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΚΥΠΡΟ, ΟΜΩΣ ΔΙΕΙΟΔΟΣΩ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟ!

— ΜΕΛΙΝΑ ΜΕΡΚΟΥΡΗ

ΕΝΑΣ ΧΕΙΜΑΡΡΟΣ ΤΟΥ ΣΟΥ ΚΟΒΕΙ ΤΗΝ ΑΝΑΞΑ!

— ΚΩΣΤΑΣ ΓΑΒΡΑΣ

ΟΤΑΝ Η ΑΛΗΘΕΙΑ ΓΙΝΕΤΑΙ ΤΕΧΝΗ ΤΟΤΕ Η ΤΕΧΝΗ
ΕΙΝΑΙ ΨΑΛΛΕΙΑ ... ΔΗΤΕ ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΤΑΙΝΙΑ!

— ΕΛΛΗ ΛΑΜΠΡΗ

ΟΤΙ ΟΙ ΟΣ ΔΕΝ ΔΕΙ ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΤΑΙΝΙΑ ΔΕΝ ΘΑ ΜΑΘΗ
ΟΛΗ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΠΛΟ ΕΓΚΛΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

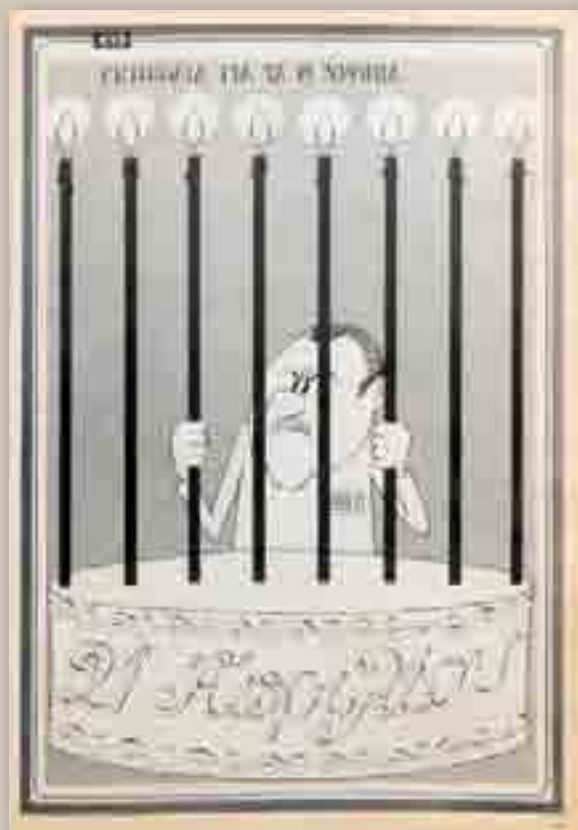
— ΣΥΛ ΝΤΑΣΣΕΝ

ΜΕ ΤΗΝ ΤΑΙΝΙΑ ΑΥΤΗ ΘΑ ΜΑΘΟΥΜΕ ΣΤΗΝ ΠΡΑΓΜΑ-
ΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΤΡΑΓΩΔΙΑ!

— ΕΙΡΗΝΗ ΠΑΤΤΠΑ

ΜΕ ΒΟΥΡΚΩΜΕΝΑ ΜΑΤΙΑ ΕΙΔΑ ΤΗΝ ΤΑΙΝΙΑ ΑΥΤΗ
... ΜΗΝ ΤΗΝ ΧΑΣΕΤΕ!

— ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΑΤΤΑΜΙΧΑΗΛ

«Γενέθλια για τα 8 χρόνια, 21 Απριλίου»,
γελοιογραφία του Κυρ, περ. *Επίκαιρα*,
24-30 Απριλίου 1975
Βιβλιοθήκη της Βουλής

ΙΔΡΥΜΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ